

DUMITRU HURUBĂ

AMANTII GAITELOR
CU CĂP DE ȘTRUȚ

eubœa

DUMITRU HURUBĂ

**AMANȚII GAIȚELOR
CU CAP DE STRUȚ**

**eubeea
2008**

DUMITRU HURUBĂ

AMANȚII GAIȚELOR
CU CAP DE STRUȚ

I

Mă gândesc să scriu o povestire frumoasă, romantică, lacrimogen-siropoasă, precum o telenovelă sud-americană în care majoritatea membrilor familiei noastre plâng, în frunte cu Bunica Parmenia. Dacă și-ar da seama umanitatea ce jale, ce momente trăim și ce viață încărcată de dramatism avem în familie datorită televiziunii, cred că ar... Mă rog, cred că niște experți în domeniu, în urma unor cercetări minuțioase și docte, evident, ar salva sentimentalii ca noi de la prezumtive sinuci... Ei, să nu exagerăm, totuși, nu? Deși... Deși!

Doar Bunica Parmenia, căreia Divinitatea și viața i-au repartizat o anumită doză de înțelepciune, ne reechilibrează sufletește când suntem gata-gata să formăm un cor de boceli sfâșietoare pentru că un personaj din cutare telenovelă își smintește existența cu câte o prostie pentru care, la noi, ar înfunda pușcăria acuzat de fals, uz de fals, dare de mită, trafic de influență, proxenetism, uz de armă, găinării, furt din avutul obștesc, evaziune fiscală... A mai rămas ceva? A, crima? O, desigur, dar ceva mai spre finalul povestirii. Sigur că, între timp, Parchetul l-ar ancheta zile la rând, mai și arestându-l din când în când și eliberându-l, pentru ca individului să-i intre în cap că umilința de a fi interogat de către magistrați pe a căror materie cenușie se află imprimată cețos o singură imagine: Golgota – e literă de lege. Așadar, când suntem apți pentru a forma un grup compact de *infarctori*, sau de predispuși spre iminența atacurilor cerebrale, ea zice cu un oftat de plăcere dar și de obștească responsabilitate:

- Eh, dragilor, televiziunea, e un fel de dragoste care doare, dar pe care nu o poți abandona, fiindcă ar dura și mai tare...

Iar sora ei, Antigonă, în orice caz cu mult mai simțitoare decât Bunica, o completează cu evlavioșenie:

- Da, Parmi dragă, ca să nu mai zic ce tare l-am supăra pe Domnul...

Și spunea aceasta cu atâta convingere, încât noi, ceilalți, ni-l și imaginam pe Dumnezeu un fel de manager general al televiziunilor din întregul univers, care cerea zilnic zeului Hermes situația ratingului acestora de pe fiecare planetă...

Cu o asemenea perspectivă, aproape spontan junghiul din piept dispare, privirile ni se înseninează, începem iubirea de aproapele, iar drama de pe micul ecran își reduce dimensiunea până în zona derizoriului. La urma urmelor suntem în viață, suntem oameni și nimic din ce e omenesc... Cine dracu' a zis chestia asta? Bunica, după ce a snopit-o în bătaie pe o consăteană, fiindcă o prinsese în nu-știu-ce flagrant cu bunicul? Socrate? Președintele unui stat bananier când, uitând de „ochiul și timpanul” securității, se hârjonea cu o consilieră prin niște locuri cu verdeață? Einstein? Nu-nu, ăsta era cu relativitatea..., cu relativismul, cu... Poate frumoasa văduvă și vecină de pe ulița copilăriei bunicilor, scărmanată săptămânal de nevestele trupeșe, înfierbântate și bănuitoare... Mă rog... În sfârșit și din nefericire, nu toți ne-am încărcat sufletul cu acest concept sănătos, astfel că, într-o după-amiază, sora Bunicii luând o supradoză din jale-narcotic, s-a așezat pe fotoliu, a dat ochii peste cap și a zis cu voce inexpressivă:

- Dragii mei, eu cre' că fac un *infract*...

... Fiind văduvă de război și femeie hotărâtă din fire, l-a făcut, așa că, la terminarea episodului din telenovelă, când a întrebat-o Bunica dacă n-are de gând să plece acasă deoarece la noi nu avea unde să doarmă, ea plecase deja dintre noi – viii. A urmat un episod de bocete sfâșietoare, soră-sa, adică Bunica Parmenia, chiar vrând să-și smulgă părul din cap, dar când a dat de o singură și biată

șuviță-meșă de culoare stacojie – cât îi mai rămăsese de la bătălia cu o vecină pentru un pensionar cu pielea feței ca de hrean deshidratat – s-a răzgândit... Așa că și-a făcut vreo trei cruci suficient de mari și de convingătoare pentru Providența cu care, susținea ea, s-a aflat întotdeauna în relații foarte bune, și ne-a impus să zicem un „Tatăl nostru” în grup. Inițiativa ei s-a materializat cu un murmur jalnic din care nu s-a înțeles decât partea cu „Pâinea noastră, cea de toate zilele, dă-ne-o nouă azi” într-un crescendo potrivit pentru a impresiona Divinitatea și, mai ales, Guvernul, fiindcă de-o vreme, după zeci de majorări a prețurilor, produsul respectiv devenise obiect de cult la noi în casă. Însă, această rugare, cam tendențioasă, n-a atentat câtuși de puțin la prestigiul Bunicii Parmenia...

- Eh, pensionarii – cum ar fi zis colegul meu de clasă, Dionisie – acești inși cu chip de înțelepți, unii chiar de înger și cu suflet atât de plin de înțelepciuni că noi, tinerii, neînțelegându-i mai niciodată, îi numim prea des, cu iresponsabilă seninătate, senili...

Adevărul e că suntem o clasă de elevi isteți – din păcate ultima promoție a liceului cu profil umanist din cartier, din toamnă urmând ca acesta să se desființeze din lipsă de participanți la admitere, dar și de profesori plecați la cules de căpșuni în Spania. Cam toți locatarii Asociației noastre de proprietari au ajuns la concluzia că plecarea dascălilor din țară a îmbucurat pe bună dreptate conducerea statului, fiindcă se organizau din ce în ce mai puține greve pentru majorarea salariilor în învățământ.

Dar aceasta e o altă poveste.

Într-o mică dar furtunoasă adunare de doliu a familiei noastre, convocată de Bunica Parmenia în regim de urgență, am hotărât, cu tot votul împotriva al surorii mele Claudița, ca surorii Bunicii să-i punem în sicriu o casetă video cu telenovela în timpul căreia făcuse infarctul și un videoplayer, iar în cavoul de marmură furată de la Rușchița, o masă, și un scaun...

- ... Las'să mai vadă și ea din când în când, sărmana, a zis Bunica printre hohote de plâns, că tare i-au mai plăcut telenovelele...

Păi, nu? Că altfel eram sălbatic de inumani...

A avut dreptate: familia suntem leșinați după telenovele, adică storși de lacrimi, deși toți suntem maturi, iar vreo doi chiar sexagenari, dar plângem pe furiș, ascunși pe unde putem pentru a nu fi penibili. Mai rar, când se petrec dramatisme și nu avem vreme să ne retragem, plângem în grup cu nerușinare. În această situație, cina devine un fel de pelerinaj, iar Mecca masa din bucătărie, pe lângă care trecem rapid făcându-ne cruce când îi vedem goliciunea. Apoi, cu stomacurile transformate în cimpoaie scoțiene, doar a Bunicii Parmenia scoțând sunete ca ale taragotului lui Dumitru Fărcaș interpretând *Doină și joc transilvan*, ne retragem strategic spre locurile de dormit. Noroc că în apartamentul nostru de la ultimul etaj al blocului fiind cald și bine – temperatura în timpul verii înțepenind mercurul termometrului la 31 de grade, adormim repede aproape leșinați de căldură și de foame. Eh, iarna e cu totul altfel: în februarie, un investitor, probabil din Alaska sau Groenlanda – mă rog, ne semnificativ – sosit la noi în cămașă cu mânecă scurtă și cravată á la Norman, în timp ce în casă erau 13 grade, groenlandezul a remarcat:

- La *tumefostra* este cam *temperatur* mare, da' o.k.!

Termometrul de pe balcon indica minus 35 de grade...

I-am dat dreptate, fiindcă pe investitori nu se cade să-i contrazici și ne-am văzut mai departe de telenovele, „Surprize, surprize”, „Vacanța mare”, „Ziua judecății”, „Marea provocare”, „Folclorul contraatacă”...

Acestea s-au petrecut cu ceva ani în urmă și ni le mai amintim doar din când în când.

Însă Bunica mai avusese un motiv pentru care renunțase la smulgerea smocului de păr: după ce Bunicul Iosâp o dăduse rău în patima alcoolului, începuse să se considere o văduvă tânără și se

comporta în consecință. Ba într-una din seri, o auzisem rugându-se șoptit către Providență:

- Doamne, dă-mi și mie un suflet cu care să-mi mângâi viața până la sfârșitul zilelor, că Iosăpu meu nu-i mai în stare de nimic...

Eu și cu soră-mea Claudița, îl și vedeam pe Dumnezeu ocupându-se personal de problemă, constituind în acest sens o comisie matrimonială de pețitori profesioniști condusă de însuși poligamul Zeus și trimițând-o în cele patru zări pentru a rezolva suferința sentimentalei noastre Bunici... Astfel, ca printr-un miracol, chiar în zilele următoare Bunul, Răbdătorul și Înțeleptul Dumnezeu a repartizat în blocul nostru un locatar nou... Era un fost ofițer de poliție lăsat la vatră pentru a fi ferit de tribunalul militar, fiindcă violase „cu sălbăticie” – a știut imediat asociația non profit a bârfitoarelor de pe scară – o minoră de 17 ani. Ofițerul, aflat la începutul unei cariere strălucite, a fost trimis imediat acasă sugerându-i-se să nu reclame sus că ar fi fost dat afară pe criterii politice, și dacă perspectiva curții marțiale îi spunea ceva-ceva... Om relativ inteligent, a ascultat cu sfințenie vocea destinului din gura comisarului-șef și s-a stabilit în orașelul nostru, într-o garsonieră plină de igrasie și de pureci de la fosta proprietăreasă – o cucoană simandicoasă, cu mers de rață lovită-n cap. Evident, viața și-ar fi continuat cursul fără probleme, dacă vecina de palier nu i-ar fi spus Bunicii Parmenia împrumutându-i două pastile de lecitină și un extraveral:

- Ai văzut, dragă, chelosu’? A fost în stare să-și bată joc de-o fătucă...

Într-adevăr, nimănui nu i-a venit să creadă că acest domn ofițer, excesiv de sobru, cu față de carton mucava, privire de cadavru împăiat și posesor al celei mai sclipitoare chelii din câte s-au văzut vreodată în orașelul nostru de câmpie, a fost în stare de-o asemenea atrocitate.

- Să mai crezi în bărbați!, a continuat cu răutate vecina. Îi vezi de ce fapte abdominale sunt în stare?

- Abominabile, tanti, a corectat-o soră-mea, Clanta.

Ei, cum s-o cheme „clanța”?!? O Cheamă Claudița, dar fiindcă tot timpul bate din gură, un coleg de clasă din fostul clan al spărgătorilor de geamuri cu praștia, i-a zis cândva în spatele blocului:

- Tu, parcă ești clanța lu’ tati de la Trabant...

Și „Clanță” i-a rămas numele!

Sigur că și vecina s-a supărat, așa că i-a zis:

- Domnișoară, eu am filologia la bază și cre’că știu mai bine decât tine ce e aia semantică...

- Eu, nu știu, a replicat ironică soră-mea, da’, în orișice caz, nu se zice așa. Bunico, plec la discoteca aia, abdominabilă!

Și a ieșit trântind ușa...

- Ei, copiii de azi!, a exclamat împăciuitoare, Bunica Parmenia.

Semantică-nesemantică, Bunica rămăsese profund impresionată de fapta ofițerului, o impresie specială, cu nuanțe de invidie și cu nostalgie în ochii de-un albastru spălat cu detergentul recomandat de Magda Catone, care scoate petele ca aspiratorul. De fapt, totul ar fi rămas în totala neștiință a colectivității scării, dacă minora nu l-ar fi reclamat pe violator la poliție că și-a bătut joc de ea dezgolind-o până la brâu în prezența a doi auroiaci, fără să-i facă nimic...

- Că, declarase ea mai apoi în fața colectivului de bârfitoare adunate pe banca din fața blocului, după ce m-a chinuit o juma’ de oră, a adormit lângă o tufă de boscheți ca un bou...

Să-i spui bou unui om, fie el și fost polițist, întrecea orice măsură a lipsei de respect pentru haina statului, impertinenței și a suportării de către locatarii blocului a unui colocatar-bou, așa că bârfitoarele i-au prezis pe loc fetei o internare urgentă la neuropsihiatrie.

Careva, însă, anunțase la poliție ultrajul, drept care fata a fost arestată pentru 29 de zile spunându-i-se de către un polițist tinerel doar atât:

- Scumpo, ai practicat prostituția, așa că ai belit capra în dosu' blocului... Dacă spui ceva, o mierlești, am fost în clar? Ai nevoie de ceva special?

Apoi, zile întregi nimeni nu i-a mai zis nimic. Îi dădeau mâncare destul de bună și-o lăseau să doarmă cam două treimi din 24 de ore. Ceea ce ea făcea cu deosebită conștiinciozitate și plăcere, fericită că scăpase de școală și de profesoara aia pipernicită, cu o pieptănătură aiurea, mereu pusă pe harță și semănând cu maică-sa înainte de a deveni obeză. Intra în clasă, privea la ei cu un fel de ură și întreba:

- Măi, domnilor elevi, care-ați duhănit aici?

- Nimeni, doamna profesoară, răspundeau ei. Nimeni!

- Da, domnilor elevi, le zicea ea: fețele voastre exprimă, într-adevăr, sinceritatea unor viitori trâmbițași din „Apocalipsă” – brava!...

Drept că mai trăgeau din țigară colegii, ba și vreo câteva colege, dar prin curte, la barul de peste drum deschis de-un întreprinzător psiho-vigilent, sau la veceu – când spațiul nu era ocupat de perechile de îndrăgostiți agățați unul de altul cu disperare de naufragați –, fiindcă se temeau de director ca dracul de tămâie. El nu-i certa, nu-i amenința cu exmatricularea, cu invitarea părinților la școală sau cu scăderea notei la purtare, nuuuu! Când îi prindea în flagrant, invita câte pe unul în biroul său, îl prindea părintește de bărbie și-l întreba:

- Auzi, măi, domnule elev, de ce fumezi, dragule? Tu nu vezi la televizor că tutunul dăunează grav sănătății?

Și până să răspundă împricinatul la întrebare, îi pocnea câte-o palmă, încât două-trei zile pământul confunda țiuitul din ureche cu șuieratul acceleratului trecând pe la marginea orașelului nostru.

... În a 17-a zi, prostituata fusese scoasă din arest și dusă la medic pentru control. Verdictul acestuia a fost de coma polițiștilor: fata era virgină, iar polițiștii care o arestaseră cu mare tam-tam înghițiră gălușca muștește, dar mai-mai să li se oprească în gât la vreo câțiva. Astfel stând lucrurile, colocatarele îl reabilitară pe

ofițerul care, până la clarificarea dosarului, fusese scos din sistem și pentru că nu se afla chiar la prima abatere imorală, mai ales pe linie de prostituate... Doar șefa colectivului de bârfitoare, o contabilă cu figură disperată, poreclită *Neagra-n-ceru-gurii*, zisese fără să țină seama de diagnosticul medicului legist:

- Târfulița! Face cu curul cât alții cu capul... Precis s-a culcat și cu vreo patru-cinci polițiști, și de-aia i-au dat drumul...

Până la urmă, coroborând toate elementele pro și contra, povestea s-a terminat fix în coadă de pește, adică în conformitate cu tradiția național-românească... În orice caz, pentru Bunica Parmenia a contat mai mult intenția decât materializarea acesteia, așa că s-a gândit să-l invite pe violator la o cafea cu rom și un pahar de vorbă de „Fetească regală” de Jidvei, ca să-l tragă de limbă. Se nimerise să fie un moment perfect, semn că echipa lui Zeus nu stătuse degeaba, trimițându-l pe Bunicul Iosâp la niște neamuri în Los Angeles...

Așadar, pentru eveniment, Bunica s-a pregătit minuțios punându-și pe cap o perucă nouă de la second hand, și-a rimelat ochii până a început să se vadă în oglindă în carouri, romburi și triunghiuri, și-a pus rochița cu volănașe bleu, roase de molii în vreo trei locuri, cerceii de plastic, vânjoasa brățară și cam coclită, cumpărată din fosta URSS, și pantofii de lac, și s-a așezat pe banca din fața blocului. La vârsta ei de aproape 60 de ani arăta destul de bine și, cu un pic de bunăvoință, oricine i-ar fi dat maximum 50... Exact pe asta se și baza, când se gândise să pună ochii și-apoi mâna pe ofițer. În schimb, el nu părea să fi trecut cu mult peste o jumătate de veac, iar din punct de vedere masculiniic... Din moment ce o dezgolise pe minoră până la brâu, cine știe ce se întâmplase, de fapt, fiindcă minorele asteaaaa... Ehe! Singurul aspect al problemei, care o cam supăra pe Bunica, era acel „dezgolit până la brâu”: să fi fost de sus în jos, sau invers?

- Doamne, șopti ea făcându-și cruce, bine-ar fi fost să nu fi adormit ca un bou... Mai bine un curvișag decât impotență – iartă-mă, Isuse Cristoase, că sunt femeie bătrână și fără minte...

Când lua legătura cu Isus, Bunica Parmenia se afla, de regulă, în clipele ei de sinceritate maximă...

Adevărul, însă, era unul singur și aproape îngrozitor de simplu: săturată până în pragul sinuciderii de singurătatea care devenea tot mai apăsătoare, și mai greu de redirijat spre un optimism cât de cât moderat, Bunica Parmenia își dorea de mult prietenia cu un bărbat și chiar aruncase cândva o vorbă în acest sens. Rezultatul a fost descoperirea că bârfitoarele blocului erau deja în bloc-starturi pentru declanșarea procesului de priviri semnificative, șușoteli, întrebări parșive și un întreg sistem de informații care de care mai precise, care de care mai detaliate. În consecință, întâi pe palier, apoi pe scară și, în final, află tot blocul și cam un sfert de cartier despre dorința ei. Apăruseră, bineînțeles, și binevoitoarele, care i-au recomandat tot felul de inși scăpătați, cu obligații și fără, cu pensii mari sau cu vilă pe valea cutare... De Bunicul Iosâp cam uitaseră toate și nici nu se gândeau s-o condamne pe Bunica pentru infidelitate și imoralitate avându-l în vedere pe Bunicul care-i înnegrisese zilele cu bețiile lui nesfârșite.

- Acu i-au zis, depinde ce vrei tu...

- Bărbat, a răspuns ea tăios. Vreau un bărbat care să fie bărbat... Un om, un prieten fără apucături prostești și nerușinate. Vilă! Pensie mare! Obligații! Fleacuri! Aș vrea un prieten-om, înțelegeți? Că unu', care nu știe să bată un cui când, unde și cum trebuie, degeaba, dragele mele... Vă spun eu: cuiul e baza între bărbat și femeie dacă vor să aibă o legătură trainică – să știți de la mine!, a decretat ea încheind propoziția cam metafizică.

- Aha!, se dumirise contabilă – Neagra-n-ceru-gurii. Vorbești în metafore, da' înțeleg că vrei unu' să fie și viril...

- De ce nu?, se mirase ea râzând crispat. Că, la anii mei, numai' unu' de ăsta îmi lipsește! Și, dacă da? Da, vecină, așa vreau: să fie bărbat nu muce-n drum... Parcă ție ți-ar deranja reuma un bărbat care să te maseze măcar o dată pe săptămână...

Conversația părea s-o apuce pe-o cale nepotrivită cu auzul soră-mi Claudița, așa că ea îmi șopti:

- Hai să ne pregătim pentru mâine, că am teză la geografie...

I-am dat dreptate, însă am mai rămas acolo, după perdeaua de la bucătărie, să văd reacția celorlalte...

Pricepând repede cam unde bătea Bunica Parmenia, celelalte bârfitoare își plecară capetele cu feciorelnicie adâncă...

- Nu, n-am nevoie!, se revoltă pe loc Neagra-n-ceru-gurii, roșind la față, altfel de culoarea unei lămâi pregătindu-se pentru mucegăire. Nu îmi trebuie bărbat, cum văd că sunt toți la fel. Am făcut destule prostii, a recunoscut ea – mi-ajunge...

Bunica Parmenia o aprobă cu o neconvingătoare aplecare a capului, ea fiind singura persoană căreia Neagra-n-ceru-gurii îi povestise câte ceva din aventurile ei amoroase...

II

De fapt, ce făcuse? Fiind o absolventă de ASE de prin zona mediocrității și repartizată undeva la țară, începuse să se spovedească relativ des preotului, fapt care o pusese pe preoteasă în situația să-și sporească bănuielile și vigilența, plus că o enoriașă invidioasă, frustrată și părăsită de-un al cincilea, sau al șaselea (?) bărbat, pusese paie pe foc spunându-i că, în mai multe seri, îl văzuse pe sfinția sa sărind cu mare sprinteneală gardul la contabila rămasă între timp văduvă – drept că o văduvă tânără, cam alunecoasă la priviri, dar frumoasă ca o moldoveancă în călduri. Preoteasa ceruse în câteva amurguri ajutorul lui Dumnezeu, apoi a unei vrăjitoare din sat, dar fără nici o intervenție clară, nici din partea Divinității, nici din cea diavolească, așa că purcese ea însăși la rezolvarea problemei. Într-o seară îi prinsese pe contabilă și pe popă după o clai de fân, gata-gata să înceapă un moment erotic... „Flagranții” – cum se dusesse vestea prin sat – întepeniseră cu figuri de proști, iar ea, fără să strige, fără să spună vreo vorbă, luase de la contabilă câteva smocuri bune de păr din cap drept amintire, iar în

ziua următoare, la telefon, îi pusese în vedere că, dacă nu părăsește satul în 48 de ore, ea personal îi va plăti preotului-amorez cheltuielile de înmormântare... Această perspectivă, o speriasse întrucâtva pe văduvă, astfel că telefonase urgent unui gazetăraș cu figură de boschetar, cu care avusese cândva o aventură de vreo trei săptămâni, îl invitase la ea și, în câteva zile, „minunea” legăturii sale cu preotul aproape se stinsese. Plus că, după o logică simplă, ieșea în fiecare duminică prin sat și la sfânta liturghie cu gazetărașul ținându-l de braț, așa că majoritatea nevestelor răsuflară mulțumite: în sfârșit, și-a găsit și venetica petecul!...

Pe gazetăraș îl primise ca pe-o veche și importantă pasiune sentimentală, toată povestea întinzându-se pe vreo cinci săptămâni, abandonându-l apoi după ce îl întrebase cu răceală în voce:

- Auzi, băiete: tu îți dai seama că noi doi nu suntem compatibili?

- Adică, cum?, s-a mirat el ofensat. Din ce punct de vedere? Sper că nu din cauzaaaaa...

Și-i privise insistent o anumită zonă a trupului, ceva mai jos de buric.

- Nu contează!, i-o retezase ea. Ia-ți ce ai pe-aici și pa și pusy, bine? Ca să nu avem alte vorbe.

- Bine, acceptase el, cu o figură de om tâmpit, da' să știi că eu te iubesc mult. Mai mult decât te-a iubit cineva până acum sau cât te va iubi altcineva de-acum încolo.

- Voi ține seama, dragule... Că mă emoționezi.

- În orișice caz, îți doresc să fii fericită!

- O să am grijă! Gata? Mai ai ceva de luat?

- Nu. Pot să te sărut?

- Pe obraz, că puți a fum de cele mai oribile țigări...

- Avem salarii mici la ziar...

- Nu mă interesează.

- Totuși, aș vrea să știu de ce ești atât de dură cu mine...

- Pentru că altfel nu pricepi că nu ne potrivim... Du-te-acasă, te-așezi frumos pe-un taburet și începi să analizezi și să meditezi la

nemurirea sufletului, fiindcă de prost nu ești prost – mi-am dat seama. Spui și scrii lucruri frumoase, însă existența, viața unui cuplu nu se reduce la atât... Cât despre noi doi, ți-am mai spus: suntem incompatibili. Hai, gata, pa!

Gazetărașul, un sfrijit pletos și, ca orice descendent din stirpe jurnalistă, cum îi plăcea să se autodefinească, abordase un aer de oarece superioritate și demnitate și părăsise casa și ograda contabilei cu o trăire sufletească destul de bizară, în care se amestecau două sentimente: de bucurie, că evada din viața unei femei cu istericale de bipedă alienată și obsedată sexual, și cu părerea de rău că nu se mai putea bucura de trupul ei, frumos ca de gheișă.

- Eh, asta-i viața!, oftase oprit câteva secunde în porțița din fier forjat, ornamentată cu o ingenioasă împletitură de sârmă. Și totuși, ce faină-i femeia asta, bat-o Dumnezeu s-o bată de curvă bătrână...

În minte lui era un amalgam de idei și gânduri care se loveau unele de altele fărâmițând orice urmă de rațiune cât de cât inteligentă. Ba, la un moment dat, partea rea a trăirii era gata-gata să-l facă să strige spre contabilă, rămasă ca o stană în capătul târnațului, cu privirea trecând ca ascuțișul unui bisturiu prin el:

- Auzi, doamnă, câte nopți de sex ai investit în porțița asta?

Ar fi rezolvat ceva? Sigur, nimic, fiindcă dragostea pentru contabilă învinsese, totuși, în mai multe rânduri și chiar încercase să ia legătura cu ea, însă fără nici o șansă: nu-l mai primise în casă, degeaba umblase el cu tot felul de promisiuni și cadouri și stătuse în câteva rânduri lângă porțiță ca un câine plouat. Hotărârea ei rămăsese, însă, definitivă, mai ales că, între timp, apăruse un altul, ceva mai tânăr decât ea și căruia îi și spusese după prima noapte petrecută împreună:

- Ai văzut, iubitele, ce compatibili suntem noi doi? Bravo! Sunt fericită...

Și au fost fericiți amândoi până în perioada preadesului spovedit și a pregătirii preotului pentru un concurs la 100

m/garduri... După care, brusc, totul se năruise, bărbatul înțelegând că nici măcar tinerețea sa nu mai constituia un avantaj cât de cât rezonabil în relația cu Neagra-n-ceru-gurii. Se lămurise, chiar așa tâmplar cum era: femeia nu dorea o mobilă în casă, oricât ar fi fost ea făcută din lemn de nuc și de frumoasă, ea dorea **unitatea** nu **prin** divertisment, ci **ca** divertisment... Drept urmare, și simțind o undă de orgoliu intelectualist străbătându-i ramificațiile materiei cenușisto-contabilicești, într-una din dimineți îl decăzuse din drepturi pe tâmplar cu un:

- Băiete, îmi place de tine că ești harnic, pui osu' la treabă bine, da' gealăul tău s-a cam tocit, înțelegi?

- Ha-ha-ha!, râsesse el. Chestia cu gealăul e super faină!

- Faină-faină, acceptase ea, da' te întreb: ce-o să te faci cu el peste vreo câțiva ani?

- Păi, își mai pierde și scândura din tărie, mai zisese el în glumă.

- Nu, eu nu mai vreau să risc și cu tine, dragule.

- Da', cu câți ai mai riscat?

- O droaie, dragule! O droaie, izbucnise ea cu răutate. Așa căăăă...

- Să zicem, vreo 47?, întrebase el intrând în jocul ei.

- Ești pe-aproape...

- Și mai sunt în sat care să nu te fi...?, întrebase el făcând un gest anume cu un deget de la mâna dreaptă.

- Șapte, da' nu-mi scapă nici ăștia...

- M-am liniștit – credeam că sunt mai mulți...

- Bine, ia-ți scula și ieși pe uliță. Da' repede, că te prinde ploaia! Caută-ți altă mândruță și, ca să nu spui că nu-mi pasă de tine, te sfătuiesc să-mi găsești tot felul de defecte ca femeie și om, să te gândești la mine cu dispreț și ură, cam cum a-i face considerându-mă târfa satului... N-o să mă supăr.

- Păi, cam asta și... Mă rog. Da' mă bucur că ești o femeie de caracter, adică o vietate pe care nu o supără adevărul...

- Ce, domnule meșter?!? Vietate? Eu! Da' tu ce ești, mă, legumă?

- Deci, acum nu mai suntem compatibili...

- Nu!

- Apoi, o să pasc niște pătrunjel și vreun strat de țelină, a dat-o el din nou pe glumă înțelegând exact despre ce era vorba. Ori crezi că ar fi mai bine să probez cu niște viagra, dacă se pune problema? Ce zici, iubito?

- Nu, s-a împotrivit ea repede. N-am timp de experiențe. La firma mea eu am nevoie de profesioniști nu de amatori - ai înțeles? Încercări și pășunat de țelină și pătrunjel, să faci la tarlalele altor mândruțe. Ești gata? Hai, că se face seară și...

- Da, iubito, plec, nu-ți face griji. Mâine dimineată plec...

- Mâine dimineată?!? E prea mult. De ce, dragule? Pleci fix în seara asta, da? Pa!

- Și dacă nu vreau să plec?, s-a împieptoșat tâmplarul..

- Riști foarte mult, iubito, fiindcă... Ia, uite: știi ce e ăsta?

- Da, un *sprei* paralizant.

- Ai văzut ce deștept ești? Bravo! Hai – zece minute ți-ajung, nu?

„Nu e de glumit cu nebuna!”, gândise el ieșind destul de repede pe ușă...

„Și *abia plecă*” tâmplarul, că se și auzi scheunatul câinelui a persoană cunoscută.

- Gata, l-ai expediat?, a întrebat-o preotul intrând pe una din ușile laterale.

- Da, părinte.

- Noa, îi tare fain! Hai să ședem o țărucută pe pat, că m-așteaptă pruncuții și doamna mea preoteasă... Doamne-ajută!, încheie sfinția sa formalitățile verbale și începând să o pipăie pe Neagra-n-ceru-gurii.

Povestea lor de dragoste a durat până la episodul cu claiă de fân...

- Ay, doamnă, că bine le mai ști!, exclamă Bârfitoarea șefă. Scuză-mă că te interpelez: nu cumva *fusăși* chiar matale în situație?

- Nu, se descotorosi rapid Bunica de acuzație. V-am spus numa' o pildă...

- Hai, tu! O pildă?!? Noa, bine...

Urmă un moment de tăcere care, după spusele din bătrâni, era și el un răspuns... Însă, după momentul ceva-ceva mai delicat, povestea continuase...

...Frumoasa văduvă îl preferase pe gazetărel, fiindcă era de la oraș, iar acolo i se pierdea și ei mai ușor urma... Nu mai intru și în celelalte amănunte povestite de Bunica Parmenia, doar că așa ne-am pomenit noi cu Neagra-n-ceru-gurii pe scara noastră...

Mă rog...

Până una-alta și după ce toate colegele de vârstă au înțeles exact ce fel de bărbat vroia Bunica, au păstrat încă un moment de tăcere fiindu-le clar că Parmenia ori se enervase la culme din ceva, ori o pâlise vreo criză de nevroză sentimentală... O cunoșteam și eu după voce și-i vedeam de după perdele fața oarecum schimonosită de încruntare, sau de prea mare concentrare.

Daaaa, se săturase de singurătatea în doi cu Bunicul Iosâp, așa că o legătură sentimentală i-ar fi adus în suflet liniștea și ar fi ocupat cât de cât locul pustiu, rămasă, într-un fel, văduvă după plecarea lui Iosâp în America – în urmă cu trei, sau patru ani? Cu atât mai bine că ofițerul era proprietarul uneia dintre acele calviții care impun un anume respect, dacă privim lucrurile din perspectiva principiului că părul prost părăsește „capu' dăștept” – cum a lămurit situația el însuși după ce Bunica a pus o întrebare pe care noi, eu și Claudița, am considerat-o, pe loc, idioată:

- Ierta-mi-vei, domnu' ofițer, dacă te întreb: goliciunea capului ți-a început de la frunte sau dinspre ceafă?

- Ei, a răspuns el cu eleganță, stimată doamnă, aceasta e o cu totul altă poveste și cere să dăm o anumită nuanță interesantei noastre conversații – mă înțelegeți, nu?

Bunica a privit spre el cu deplină înțelegere, dar noi ne-am mirat seara, ascultându-l pe Nicolae Guță, până ce ea ne-a pus la punct:

- Ehe, ce știți voi, tinerii!

Într-adevăr!

Cert este că omul o impresionase pe bunica Parmenia cu un comportament de tip cazon apreciat de ea foarte mult, încă de la prima vizită când, invitat fiind la un ceai, el s-a prezentat:

- Să trăiți, stimată și destinată doamnă! Sunt fostul ofițer de rang superior Fănel Trașcă...

- Și gradul? și-a permis tata să-l întrebe luând și el poziția de drepti în calitate de fost terist cu un sfert din stagiul militar petrecut la carceră, iar alt sfert sub consemn.

În paranteză fie spus, această aproape permanentă pedeapsă i se aplica, fiindcă Dumnezeu sau Scaraoschi, sau dintr-o neînțelegere dintre ei, se potriviseră lucrurile în așa fel, încât o putuse ciupi de fund pe o doamnă frumoasă, venită în vizită la comandantul său de companie, un ins mărginit, mirosind agresiv a săpun „cheia” și având permanent în colțul gurii un rest dizgrațios de mâncare. Ea se hlizise destul de languros, căpitanul nu păruse deloc entuziasmat de această intimitate vizitatoare-soldat terist, așa că anunțase chiar în dimineața următoare că va coborî disciplina militară din pod. Ceea ce a și făcut, prima victimă și ultima înainte cu o zi de „lăsarea la vatră” fiind tata. Răzbunarea tatei a fost, însă, cu mult mai crudă și cruntă, după cum am aflat noi mai târziu: la eliberare, când s-a văzut cu livretul militar în mână, s-a dus ață la fostul său comandant și i-a zis confidențial:

- Tovarășe căpitan, ca să te înjur așa cum vreau, ar dura prea mult și ar trebui să mă folosesc de un batalion de sfinți în frunte cu Sfântu Gheorghe, și nu prea am vreme, așa că îți zic doar atât: biserica mă-tii de căcăcios! Ești mulțumit?

După ce l-a lăsat pe loc repaus cu înjurătura, tata s-a dus la respectivul acasă și i-a zis căpitănesei, care era cam de vârsta lui:

- Tovarășa doamnă, sunteți faină ca Zamfira lui Coșbuc, dar aveți un soț de tot rahatul, fiindcă mintea lui de cocoș impotent e rătăcită prin canioanele creierului. Mă scuzați...

- Da, și?, s-a interesat căpităneasa năucindu-l. Știam. Ești mulțumit?

- Cu atât?!?, s-a minunat taică-mi-o gândindu-se imediat să joace o carte mare, poate chiar a vieții lui. Doamnă, opt luni de zile și-a bătut joc de mine pentru că v-am ciupit nițeluș de fund, scuzați-mă – vă dați seama? V-a durut? Ați strigat după ajutor? Nu. Poate că nu v-a plăcut, dar... Mă rog... Ce se întâmpla cu mine dacă vă făceam altceva? Mă scuzați...

Atinsă și ea de spiritul milităresc al soțului, căpităneasa i-a ordonat scurt proaspătului lăsat la vatră:

- Păi, fă-mi acum...

Când i-a auzit cuvintele, tata a devenit pentru câteva minute impotent – îi povestise el tărășenia unui fost coleg de facultate – atât de puternic simțise șocul unei asemenea oferte; aceasta în vreme ce căpităneasa înainta vertiginos în infidelitate. Începuse să-și dezbrace pe rând capotul, sutienul, chiloții negri de mătase cu danteluță, vederea căroră răscolindu-i tatei virilitatea până la ultima nervură. A luat-o în brațe și, în timp ce îi săruta ușor amețit sfârcurile sânilor parcă făcuți la strung după o pictură de Botticelli, a așezat-o ca pe o ofrandă pe canapeaua cu bibliotecă șiiii...

- Mă, îi povestise el prietenului, cu nimic nu era mai faină Venus, plus că doamna căpitan avea și mâini ca de înger de albe, pe care știa să le folosească pentru a te băga în toți dracii...

Mâini cu care îl înlănțuise șerpește în timp ce îi șoptea la ureche:

- Hai, să ne grăbim, că, de vine bărbatu-mi-o cu pistolul, ne face poligon pe-amândoi... Nu de alta, da îi fi și tu doritor de un trup de femeie...

- Și încă ce trup!, abia exclamase el. Dumnezeu, cre'că ar muri de ciudă însuși Don Juan, doamnă...

- Gata, liniște!, îi pusese ea mâna cu brățară discretă pe gură. Las' că mai vorbim noi...

Până-i hăul!, exclamase el în gând în timp ce făcea ultimele pregătiri pentru ceea ce urma să se întâmple pe canapeaua aceea cu bibliotecă de pe rafturile căreia priveau muștrător spre el, teristul, o mulțime de tratate militare conform cărora căpitanul îl umilise timp de opt luni. Tocmai se pregătea să se întindă alături de căpităneassă...

- Nu lângă!, îl oprise ea. Pe mine, tovarășe terist, că vine armata română peste noi. Haide, cu vitejie și curaj strămoșesc... Așa-așa, bravo! Ah, doamne – unde-ai fost până-acum? De treisprezece ani nu mi s-a mai întâmplat să mă simt așa de bine...

Bineînțeles că taică-mi-o, care era un tip arătos și cu poftă de viață după perioada de restricții cazone, și-a revenit rapid din năuceala propunerii, i-a făcut căpitănesei ce i-a făcut, iar când să plece, căpităneasa i-a zis scurt:

- Vin cu tine, fiindcă sunt sigură că voi avea un copil... Punem pariu?, l-a mai întrebat începând să-și adune lucruri de prin casă.

Tata și-a amintit de porunca a zecea, că era evlavios, i-a spus-o și căpitănesei, însă ea i-a zis cu o îmbrățișare aproape negliabilă:

- Lasă, dragule, că Dumnezeu va fi de acord...

Și, în principiu, așa a și fost, că altfel n-am fi apărut noi pe lume: Claudița și cu mine, ca fii ai acelei frumoase căpitănese... De fapt, ar fi nedrept și neadevărat să nu spun că părinții noștri erau un cuplu frumos și invidiat de mulți nefericiți; răutatea și invidia acestora s-a materializat de mai multe ori prin bârfe care sugerau, între altele, că mama, fosta căpităneasă, reînțoarsă la profesia ei de dascăliță, n-ar fi fost la prima abatere în timpul căsniciei cu căpitanul... Însă ei respectau o convenție simplă pe care o stabiliseră de la început, la propunerea tatei:

- Dragă, până ce ne-am găsit, am dus fiecare viața pe care am putut-o, am vrut-o și am considerat-o potrivită... Însă ea este un trecut, un capitol încheiat. Important e ca de-acum înainte să trăim

unul pentru celălalt și pentru fiul sau fiica noastră pe care, te lauzi, o vei aduce pe lume. Ești de acord? Batem palma?

- Batem!, a răspuns luând poziția de drepți viitoarea mamă, iar strălucirea din frumoșii ei ochi albaștri punea parafa pe acest pact cu putere de a unsprezecea poruncă: să credem nelimitat în cei pe care îi iubim!

Din nefericire, „nelimitatul” a ținut mai puțin decât ar fi putut ei crede... Norocul lor a fost că au ars sufletește pentru marea lor dragoste și spun asta nu pentru că au fost părinții mei, ci pentru că acolo, în satul acela de munte pe care eu îl consider piciorul de rai al țării, a rămas în timp despre iubirea lor cea mai frumoasă și pilduitoare legendă.

... - Gradul?, s-a mirat spre tata musafirul Bunicii. Da' dumneavoastră nu știți cum e cu gradele astea noi și cu denumirile din noua organigramă? Apoi, având în vedere că vorbim aici de securitateeee... sper că mă înțelegeți domnuuuu...

- Mărcanu.
- Mersi. Gradul?
- Terist-major, s-a auzit atunci vocea Claudiței din bucătărie.
- Claudița!, a strigat Bunica speriată. Nu ți-e rușine?
- Lăsa-ți-o, doamnă! Asta înseamnă că fata are spirit...

Oho!, și încă ce spirit!, am gândit eu...! Că doar mai zilele trecute i-a zis unei bârfitoare:

- Da, tanti, dacă te interesează, am sâni frumoși și nu port sutien, fin'că n-am bani să-mi cumpăr ca fată-ta care lucrează schimbul trei în parcare de pe centura orașului...

- Ești o obraznică!

- Iar dumneata o hoască bună de pus vara-n grâu să nu-l mănânce păsările...

Și a așa a început scandalul cu greu aplanat de Bunica Parmenia care s-a folosit de un truc excelent zicând cu glas mios, după plecarea Claudiței la discotecă:

- Ei, vecină, lasă, nu mai fi supărată, că nepoată-mea asta nu prea are minte, sărmana... Săptămâna viitoare trebuie s-o duc la un control de psihiatrie...

Era tocmai în perioada când eram la cuțite cu Claudița din cauza unor jocuri pe calculator, așa că m-am băgat și eu în vorbă zicând:

- Pfui, Doamne, tanti, da' s-o auzi pe soră-mea ce face și ce zice la școală!... De patru ori i s-a scăzut nota la purtare.

Dumnezeu să mă ierte că mințeam cu atâta seninătate, dar o iubeam din tot sufletul pe soră-mea, iar această dragoste a avut un rol foarte important în viața noastră după trecerea unui timp...

Însă, revenind la ofițerul Fănel Trașcă, răspunsul său ni s-a părut absolut firesc, așa că l-am scuzat imediat, spre încântarea Bunicii care începuse să se fâțâie de colo-colo prin casă, ca o vietate pregătindu-și intrarea în călduri... Noi stăteam ca niște coioți la pândă, să prindem primii halca uriașă a idilei gata-gata să se înfiripeze, cu atât mai mult că tata a plecat la o bere, iar mama fusese trimisă la curs de perfecționare pe trei luni. De curiozitate, soră-mii, Clanta, i se întepenise privirea pe șuvița-meșă a Bunicii care flutura ca o zdreanță din cămașa un steguleț de naufragiat, atârnată într-un vârf de băț. Era tot mai clar că ne aflam în pragul unui mare eveniment în familie...

Sminteala lumii, veți spune.

Noi, nu, fiindcă părerile sunt împărțite: unii spun că e normal, alții că așa-i trebuie, iar a treia categorie consideră că, la 60 de ani ai săi, bunica arată de 50 văzută din profil, de 40 privită din spate și de cel mult 20, dacă stai de vorbă cu ea. Pe de altă parte, toată lumea e convinsă că am intrat în Apocalipsă, având în vedere și că, după 13 ani de abținere totală, Bunicul, înainte de a-și hotărî plecarea peste graniță, a făcut o beție cruntă la „bomba” din colțul străzii și s-a întors acasă în trei labe mâna dreaptă fiindu-i scrântită de la ultima beție. Ajuns în sânul familiei, cu o grimasă de Ulise obligat să ronțâie iarba oferită de către Circe, i-a spus Bunicii că nu mai plouă și că ar fi timpul să plece la casa ei, deoarece noi nu mai

avem nevoie de menajeră... Ce episod de telenovelă sud-americană a urmat, numai noi știm și vreo trei paliere! Mă rog...

Soră-mea a început să viseze noapte de noapte câte-un trâmbițaș dând semnal pentru alte și alte grozăvii așteptându-și rândul să dea năvală peste noi: se trezea din somn speriată, plângea, râdea, se scărpină pe unde nimeni nu se-aștepta și, dacă nu stătea cineva la ușă cu melesteul, o lua printre blocuri...

- Las-o, mă!, mi-a zis Bunicul odată, într-un moment de ieșire din ceața alcoolului. Las-o, să vedem până unde fuge...

Tărășenia s-a rezolvat într-o noapte mai repede decât ne-am imaginat noi:

- Plec, a strigat ea de-au răsunat palieretele, că nu mai pot sta într-o casă de nebuni...

Și dusă a fost.

După o săptămână s-a întors din bejenie adusă de un hândrălău – epitetul îi aparține Bunicii Parmenia – care o încarcă de lăntișoare, brățări, inele și cercei, inclusiv în zona buricului – ceea ce vedeam noi. Mie, Claudița mi-a șoptit:

- Măi, să știi că iubițel mi-a pus inele și la...

- Taci naibii!, i-am zis, că te-aude CNA-ul...

- Da, și?, mi-a replicat ea. Am rochiță cu buline roșii, așa că...

I-auzi-o! Păi, înseamnă că această soră a mea nu e chiar atât de proastă – bravo!

III

Sigur că lucrurile nu s-au desfășurat cu atâta simplitate, ci au avut un parcurs cu mult mai complicat până la încropirea legăturii sentimentale între Bunica Parmenia și ofițer. În primul rând au reacționat rudele apropiate reprezentate de o verișoară primară, fumătoare de pipă și supraviețuitoare a trei bărbați – foști soți – inși cu vitejie dacică în sânge, cu priviri cu mult mai fioroase decât ale

unui fost lider de sindicat al dascălilor din orașelul nostru. Bunica se îndrăgostise de el la vernisajul expoziției unui „artist plastic foarte important”, cum era anunțat pe afișul atârnat într-o piuneză de ușa sălii „Simeza nouă”. „Foarte importantul” făcând parte din breasla dascălilor, liderul de sindicat și-a dat seama machiavelic și rapid că el era cel mai potrivit să vorbească despre expozant. Vorbise atât de frumos, cu o voce atât de afectată, încât participanții – în afara unora, pricepuți cât de cât într-ale picturii – nici n-au băgat de seamă că el vorbea o jumătate de oră despre nimic. Abia la sfârșit, parcă aducându-și aminte ce rost avea el acolo, a încheiat:

- Stimate doamne și onorați domni, noi nu avem de vizitat o simplă expoziție de pictură, ci un fenomen artistic – vă mulțumesc, doamnelor și domnilor.

Lumea l-a aplaudat cu o oarecare conștiințiozitate, după care s-a repezit la saleurile discret-râncede, dar mai ales la tava cu pâhărelele cu votcă mirosind delicat a benzină de brichetă.

Bunica Parmenia rămăsese stană în fața unui tablou până când pictorul, îndatoritor, se apropiase de ea întrebând-o:

- Mă scuzați – aveți vreo nelămurire? Mă scuzați... E un tablou pe care l-am pictat foarte greu – mă scuz..., fiindcă am folosit multă simbolistică altoită – scuzați expresia – pe postmodernismul care, și el, a fost un fel de acoperiș – mă scuzați – al multor ... A, o clipă – mă scuzați: mi se pare că e cu capul în jos... Da, deci, așa cum spuneam...

Însă Bunicii Parmenia îi ardea de simbolistică și de postmodernismul pictorului cu capul în jos, ca de bunicul când se întorcea de la cârciumă în cele trei labe ale lui făcându-l uitat pe banca de metal din fața blocului. În imaginația și memoria ei se înțepenise figura liderului de sindicat pentru care – îi povestise în șoaptă surorii ei – l-ar fi abandonat pe bunicul fără nici o remușcare, ba atașându-i de pulover chiar un bilețel cu inscripția: „Mă, te-am părăsit, fîn'că bei ca un porc și mi-ai degradat prestigiul de nu mi-l mai repar până-i hăul...” Adevărul era că prestigiul bunicii arăta în

imaginația mea și a Claudiței ceva mai zdrențuit decât fusta ei cu croiala în cloș, țesătura căreia – roasă de vreme și de molii – făcându-l pe vecinul de la apartamentul 37 s-o întrebe fără nici o jenă:

- Doamna Parmi, dacă nu ți-i cu supărare, dumeatale nu porți budigăi?

Măgarul!, am gândit noi – eu, cu soră-mea Clauța, doar prefăcându-ne că ne jucăm, de fapt trăgând cu urechea și de-abia așteptând să scăpăm de Bunica Parmenia, mereu gata să ne certe, să ne tragă de urechi sau să ne țină flămânzi câte-o zi întreagă. Până la urmă nu s-a întâmplat nimic, liderul de sindicat fiind în relație cu o colegă de sindicalism interjudețean, iar Bunica se săturase să tot viziteze expoziția, cu atât mai mult că, într-una din zile, un individ cu barbă slinoasă și duhnind a trăsău, o întrebuse:

- Pardon și *schiuiz my*, doamnă, dumeatale chiar vrei să cumperi vreun tablou, ori numa' vrei să-l șterpelești pe gratis? Hi-hi-hi!...

Nu bănuiala insului o enervase, ci râsul acestuia sunând precum scrijelitul pe-o oală cu smalțul sărit în câteva locuri, așa că îi trăsese una cu poșeta în cap și ieșise din Galerie având sentimentul că doar demnitatea îi fusese cât de cât ciuntită. Dar trebuie să amintim, neapărat, de mândrie, pe care și-a simțit-o nu numai călcată în picioare, dar și terfelită de-un... De-un... Să-i fi zis rahitic mintal? Nu, nu era de-ajuns. Mai degrabă... Una peste alta a mai enervat-o și tâmpita de soră-sa, care a întrebat-o de față cu bârfitoarea profesionistă a scării:

- Parmi, dragă, ce-ți mai face belitu' ăla de sindicalist?

E ne bună și asta!, exclamase în gând Parmenia, dar bravase:

- Dracu' să-l scarmene! Scuze, madam vecină...

- Da' ce ai, soro? L-ai prins cu flagrantu' gol?, s-a minunat întrebătoarea.

- M-a înervat unu', dragă! Un jegos cu barbă flendurită care se tot gudura pe lângă mine la expoziție...

Și le-a povestit toată tărășenia încheind-o exclamativ:

- Un rahat cu barbă, ce să vă mai spun!

Sigur că povestea s-a aflat rapid, distribuită pe toată scara, ornamentată în plus de către vecină cu înfloriturile de senzație necesare cum că pitecantropul ăla ar fi pipăit-o pe la sâni pe Bunica decretând răgușit:

- Ay, nană, trăsni-m-ar, ce văduvă faină ești! Auzi: nu te măriți cu mine? Am confort sporit, vând cinșpe tablouri și te fac o integrare la Veneția ce n-a văzut Parisu', lacul Titicaca și toată civilizația aztecă...

Însă, Bunica Parmenia n-a mai fost curioasă să afle vadă și alte minuni ale lumii: l-a pocnit pe artist cu poșeta și a plecat furioasă spre casă...

Aici problema e nițeluș mai încurcată, fiindcă, bârfitoare-bârfitoare, dar se pare că vecina avea informații care se bazau pe zicerea populară despre foc și fum... Că, adică, Bunica ar fi acceptat să se mai vadă din când în când cu pictorul la câte-un „pepsi” și chiar la câte-o bere. Iar odată, când lipsise de-acasă trei zile, iar la întoarcere spusese că a participat la un pelerinaj la mănăstirea Voroneț, nici o colegă de bârfătorie nu a crezut-o, iar Neagra-n-ceru-gurii i-a zis fără menajamente:

- Hai, tu, Parmi, ne crezi fraiere? Ia zii: ai fost tu la Voroneț fără Lautrec-u' tău?

- Nu, dragă, nu, n-am fost cu Lautrec, a bravat Bunica, ci Gauguin, e cu mult mai interesant, să știi...

Uraaa! Bilă albă pentru Bunica. De fapt, ne mai uluise în câteva rânduri cu vorbe aruncate, parcă, la întâmplare, dar având noima lor, însă dovedind nivelul său de cultură. Ceea n-am reușit noi să pricepem niciodată era faptul că se măritase cu „cărțașul” și, în perspectivă, bețivul de Iosâp.

- Aș fi pus pariu pe orice, mi-a zis Claudița cu oarece răutate, că de îi pomeneam de urechea lu' Gogh, mi-ar fi zis că îl știe bine pe afaceristu' ăla căruia îi lipsește o ureche și o parte din minte...

- Nu te-aventura, am potolit-o, că...

Ar fi fost un răspuns absolut normal și la îndemâna oricui – deci nu ne-ar fi mirat, mai ales pe noi; dar, să-l pomenești, totuși, pe Gauguin ca și cum abia ieri te-ai fi despărțit de el la ABC-ul din colț ca de un ins plictisitor, ros de trăiri psihopatice, bântuit de visuri cu tahitiene creol-misterioase unduindu-și trupurile de gheșe, ne depășea capacitatea de a o mai înțelege pe Bunica Parmenia. Pe de altă parte, este profund adevărat că, în câte o discuție mai pretențioasă la care accepta să participe, ne-a demonstrat de fiecare dată că face față onorabil și că nu absolvise degeaba facultatea de filologie. Dimpotrivă. Ba. Într-o seară, în sufragerie, când ne încinsesem la o discuție despre Proust și Joyce, a intervenit în cearta noastră și i-a analizat și plasat atât de frumos în contextul literaturii universale, încât Claudița, care era, și ea, o mare iubitoare a lui Proust, a rămas cu gura căscată până când Bunica i-a atras atenția că, mai stând așa, risca să semene foarte bine cu un personaj dintr-o pictură de Goya.

Atunci nu m-am putut răbda și am întrebat-o:

- Bunico, matale chiar n-ai pictat niciodată vreun tablou?
- Ay, s-a ridicat ea repede de pe scaun, voi nu simțiți mirosul de ars? Cre'că gulașu' meu de cartofi e scrum...
- O să-ți dea răspunsul în plic, m-a consolată Claudița cu ironie.

O, dar să ne întoarcem puțin la afaceristul cartierului, unul din „marii” orașelului nostru... Rămăsese, într-adevăr, fără urechea dreaptă în urma unei încăierări la graniță cu un grup de țigani porniți oficial spre căpșunile din Spania, dar cu gând la cerșitul pe malul Senei sau chiar al Tamisei de unde mai era doar o zvârlitură de băț până la Belfast – raiul pe pământ pentru cetățenii români, sau măcar pentru unii dintre ei....

- Aștia?, le-a zis el celor de la vamă. Dacă mai găsiți vreunul în Spania peste două săptămâni, eu îmi tai cu mâna mea o ureche.

A fost scutit de acest efort: în noaptea următoare, încălziți de niște palincă, țiganii s-au luat la ceartă cu el și, în toiul nopții, careva i-a retezat urechea și i-a pus-o în palmă zicându-i:

- Arăți tare mișto, că altfel arătai ca dracu'! Ne vedem la Paris, și să nu te mai iei de țigani cât mai ai de trăit, boule!

Nu s-au mai văzut de-atunci, din primăvara lui '99, dar destinul l-a ajutat să prospere într-un timp foarte scurt. S-a înscris în partidul care abia câștigase niște alegeri locale, s-a infiltrat în tot felul de combinații, iar la un moment dat și-a dat seama că era momentul să dea marea lovitură. A simțit că în orășel se întâmpla ceva necurat, așa că i-a pârât pe vreo doi la parchet că escrocău statul prin niște firme-căpușă, că patronau în orășel trei localuri de noapte în care unele minore își făceau stagiul înainte de a lua drumul prostituției spre Italia sau Spania, că puseseră mâna pe niște spații comerciale fără să participe la licitații oficiale, doar pe baza unor mite consistente date unui anume funcționar important de la primărie... În urma unor verificări sumare, inșii au fost arestați, duși la parchet și acuzați de toate potlogăriile la modă la nivel de țară; ,mai apăruse și amenințarea că făcuseră și niște afaceri imobiliare care le asigurau ani grei de pușcărie. Acuzațiile erau grave și era nevoie de cercetări ample, complicate și de durată, așa că au fost eliberați urmând să fie cercetați în stare de libertate, dar cu interdicția de a părăsi localitatea. Atunci a apărut „Afaceristul” ca din pământ și le-a zis, că se cunoșteau:

- Mă, vă pasc ani grei de pârnaie...

- Ei, poate scăpăm cumva, că banii în ziua de azi fac minuni – au mai fost cazuri...

- Da, a aprobat el, dar dacă nu...? Hî? Cum a fi? Că la acuzațiile care vi se aduc, după pârnaie nu cred că vă mai arde să... Înțelegeți ce vreau să spun...

- Bine, mă, bine, s-au cam enervat ei. Lasă-ne, că vorbești ca un cobe... Hai, gata, pa!

În clipa aceea el a scos asul din mânecă:

- Mă, băieți, mă apucă mila de voi, să fiu al... Mă băieți, mă, sunteți tineri și sincer îmi pare rău de voi... Auziți: cât plătiți să vă scap eu de necaz?

- Oricât, au zis ei crezând că era doar o glumă de-a Afaceristului.

- Mă, le-a zis, nu glumesc. Plătiți rezonabil și vă scot din țară...

- Fugi d-aici, mă! Tu?

- Da, mă: eu! Vreți, bine! Nu vreți, iarăși bine. Vă las să vă gândiți – la revedere și salut.

- Bine, mă, stai. Da' cât de sigură-i chestia?

- Foarte sigură. Trei sferturi de sumă acum, iar diferența la marginea fâșiei – clar?

- Bine, și cât?

- Zece și zece.

- Ce?

- Păi, ce, doamne? O faceți pe niznaiul? Îmi puneți în palmă cînșpe mii de euroi azi, iar poimâine noapte, în juru' lu' două jumătate, sunteți dincolo de graniță, după ce îmi dați și restul euroilor – Mai e ceva neclar? Vreți să vă refaceți forțele la Poarta Albă timp de vreo câțiva ani, sau...? Ce ziceți? Batem palma?

- Bine și mai departe?

- Mai departe, ce? Am eu impresia sau chiar voi mă credeți prost? Măi, copii, e simplu: o luați frumușel pe filiera pe care trimiteați minorele în Spania și Italia. Mai aveți vreo nelămurire?

- Și dacă nu reușim să trecem?

- Înseamnă că sunteți proști, pentru că, asta ce vă propun eu, e lucru garantat și puteți avea probleme cu vameșii numai dacă sunteți așa cum am zis, adică proști, fiindcă acolo e omul meu, îl am cu ceva la mână și... Și gata! Sper că nu mai aveți întrebări...

- Bine, e OK! Luăm ceva cu noi?

- Ce? Nimic. Îmbrăcăminte, ceva bănuți de cheltuială și un act de identitate... Gata, euroii și batem palma, nu?

- Și, până acolo, mergem cu trenul?

- Cu trenu'! Păi, măi fiilor, voi sunteți de un așa mijloc de transport? Cu mașina, dragilor, voi nu aveți mașină?

- Bine, și ea rămâne acolo, a nimănu, să ruginească?

- Păi, eu ce sunt? Șofer de taxi! Eu o aduc înapoi, o parchez unde ziceți și am închis șantieru'... Până se liniștesc lucrurile o conservăm frumos, apoi... Apoi, când vreți, o vând, ținem legătura prin telefon, vă plasez eu banii cumva, prin vreo minoră și suntem cu toții fericiți, nu?

- Minoră?!?, au sărit cei doi. Să nu mai auzim...!

- Ei, lasă-lasă, i-a liniștit el ironic, să nu-mi spuneți că veți renunța la mirosul de carne crudă a minorelor... V-am spus: ținem legătura, dar vreau și eu un procentuț din afacere, bine?

Lucrurile au mers șnur, iar el s-a ales cu cei douăzeci de mii de euro plus un Mercedes ultimul tip...

Și de-aici Afaceristul a intrat în povestea noastră cu Bunica și cu Gauguin...

IV

Așadar, Bunica Parmenia rămânea, încă, un mister, cel puțin pentru noi doi, Claudița și cu mine: ori părea de-o naivitate totală, ori de-o inteligență revoltătoare pentru bârfitoarelele celelalte, ori de-o prostie care aproape că ne înduioșa. Dar nu puteam crede deloc așa ceva, oricâte s-ar fi spus despre ea și oricât am fi bănuțit-o noi că... La urma urmei, încercam noi, eu și Claudița s-o absolvim de vină, șaiszeci de ani nu e o vârstă octogenară și că... Ei, mai văzusem prin filme, mai citisem prin ziare, mai văzusem reportaje cu și despre oameni în vârstă care...

Sigur că trăim într-o lume în care normalul tradițional a devenit anormal – nu ne mai facem iluzii de alt fel. Revoluția din 1989 a stricat din socoteli un sistem care funcționa după niște reguli deja acceptate de toată lumea. Funcționarea lui era atât de bine pusă la punct în toate domeniile, încât trebuie să fi fost un fanatic să crezi că se mai poate schimba ceva. Și nici într-un caz în viitorul apropiat. În orașelul nostru viața oamenilor era de-o

simplitate desăvârșită: casă-serviciu-casă. Salariu-alimentară-tocană-de-legume mucegăită-pâine-casă; casă-coadă la săpun, la pastă de dinți, la hârtie igienică, la detergent-casă; casă-coadă la „tacâmuri”, la lapte degresat, la cremă de ras, la... – casă. Iar acasă: teledifuziune-Ceaușescu-teledifuziune-închiderea programului. Ieșai în oraș înainte de masă: milițianul și cu un ziarist: unde lucrezi, legitimația...! Cum? Clasa muncitoare trage din greu pentru înflorirea societății socialiste, iar tu te plimbi? Nu e echitabil... Măcar ai citit documentele de partid de la ultimul congres? Dar Codul eticii și echității socialiste? Nici? E grav, într-adevăr. Și etc. Așadar, se trăia ordonat și disciplinat, iar programul de perspectivă al partidului dădea veste că totul era subordonat și executat conform politicii înțelepte a partidului. În orașel se ridicau blocuri de locuințe peste noapte: toată lumea trebuia să aibă casă și masă atâta vreme cât muncea contribuind la înălțarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație. Totul era supus unei logici perfecte, totul funcționa asemenea unui angrenaj ale cărui măruntaie – roți, rotițe, pistoane, șuruburi și ultima piuliță – funcționau într-un fel de iureș și ritmicitate din care mers nici o putere din lumea nu le-ar fi putut sminti. Apoi, vizitele de lucru ale lui Ceaușescu, urletele „Ceaușescu, PCR”, „Ceaușescu, România”, „Ceaușescu și poporul” etc., etc.; unu-doi pionieri pregătiți minuțios și instruiți cu atenție de către activiștii de partid roși de teama de a nu se întâmpla ceva neprevăzut atunci când copiii respectivi erau îmbrățișați de către Ceaușești cu respectarea unui ritual fix și rigid. Repet: totul era de-o funcționalitate atingând perfecțiunea. Ce să se fi putut întâmpla ca sistemul să se gripeze? Nimic. De-aceea, când a lansat Gorbaciov „Perestroika” și „Glasnostul” în 1985, evenimentul a fost resimțit, mai ales la București, ca adierea unui vânt siberian... Ceaușescu și cu ai lui au reacționat prompt și cu o oarecare vitejie, dar nu la nivelul celei din 1968, când Nicolae Ceaușescu, proaspăt uns șef al PCR-ului, s-a pus bine cu tot Occidentul luând atitudine, „recalcitrantă în tot sistemul socialist”, împotriva invadării

Cehoslovaciei de către trupele Tratatului de la Varșovia sub garanția liniștii asigurată de Moscova.

Alte vremuri!

... Fiindcă, după niște vizite, *de prietenie și de lucru*, prin Asia lui Kim Ir Sen și a lui Ciu En Lai, infestarea cu apucături *kimirseniste* și *maotzedoniste*, l-au schimbat total, în scurtă vreme. La aceasta au contribuit substanțial lingăii din preajma lui care, aplicând „politica înțeleaptă” a *pecereului*, l-au transformat treptat în „cel mai iubit fiu al poporului” – un fel „Domn Goe” național – iar mai apoi în dictatorul căruia i se permiteau toate ticăloșiile gândite de mintea sa cu semne de paranoia tot mai clare.

Acum, după tipul de democrație socialistă cu origini și ramificații în Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, impusă de Moscova, avem alt tip de democrație, americană. Așa că lumii lagărului socialist, încorsetată în reguli rigid-dictatoriale, i-a luat locul noua democrație, binevoitoare cu tot și cu toate, adică o libertate desăvârșită în cadrul căreia, în majoritatea cazurilor, oamenii își rezolvă problemele singuri nemaiavând încredere în autorități... Principiul de bază, în situații de... crize interumane, era ca fiecare să-și rezolve problemele cum credea de cuviință și cum îl ducea mintea: prin violențe, crime, violuri, incesturi etc., știind că un proces pus la cale de justiție putea să dureze ani de zile și cu sentințele cele mai imprevizibile, în funcție de interese și „sumele alocate”... Pe când sentința dată de „tribunalul poporului” – de exemplu al poporului din cartierul nostru – era cu mult mai rapidă și în regim de urgență, când seara, sau noaptea, se auzea câte un strigăt:

- Dă-i, mă! Omoar-o, ’tu-i crucea mamei ei de muiere!

Sau:

- Mă, îmi loviși mașina...

- Eu?!?

- Da’ cine? Mâine mi-o rezolvi, că altfel...

- Altfel, ce?

Mai urmau câteva replici încărcate de pornografii, după care începea bătălia susținută de la balcoane:

- Cu levieru', mă! Pocnește-l!...

Era unul dintre spectacolele nocturne foarte agreate de către locatari, că de alt soi nu prea aveam parte. Adică, ba da: în Piața Revoluției, după ce localității i se atribuiseră titlul de „orașel-martir”, se organizau concerte ale unor formații de muzică modernă. Pe o scenă improvizată, câte-un solist sau solistă se „produceau” cu niște urlate de sălbatici din care, rar, cineva ar fi putut alege o frântură de melodie. Aceștia, din când în când, strigau cu un fel de disperare spre mulțimea de tineri intrați în delir:

- Hai, acum cu toții! Nu aud... Mai tare! Tot nu aud... Mai...

Glasul îi dispărea în isteria generală. Țipete, urlate, fluierături, vacarm...

Primarul orașelului nostru, dădea slobozire la astfel de manifestări și chiar participa un timp la ele, fiindcă se apropiau alegerile și tânărului electorat trebuia să i se servească exact meniul de care avea nevoie.

... Aceste gânduri sunt ale unui fost vecin acuzat de viol și crimă, care a stat în pușcărie 13 ani până când un procuror „anormal” redeschizând dosarul și cercetând cu atenție și-a dat seama că omul fusese victima unui proces judecat în pripă, probabil urmărindu-se să se ajungă la un anumit final, pentru ca altcineva să scape de pușcărie. Omul a fost eliberat, dar cu mari traume sufletești și cu o revoltă căreia nimeni, deocamdată, nu-i găsise lecuire. Ba, dacă trăgea câte-o „Stalinskaia” la terasa „Regal”, mai și începea să strige:

- Ce, mă? Țista, oraș martir?! De ce, mă, că așa a vrut primaru'? După ce că doar vreo câțiva au făcut ce trebuia făcut, iar ceilalți au apucat halca libertății și democrației pentru a se bate cu pumnul în piept? A murit cineva, mă? S-a tras măcar un foc de armă? Nimic, mă! Ni-mic! Iar acum majoritatea au certificate de revoluționari și fură și distrug de parcă ar fi dușmanii țării... Și o mai fac și pe patrioții – porcii!

A încercat într-o zi polițistul nostru să-l calmeze cu un:

- Bade, ai noroc că te cunosc și îmi ești simpatic, da' ai grijă, că dacă nu-ți reduci potențiometrul... Eu nu vreau să-ți fac rău, da' se cam știe că incuți lumea...

- Cum, mă?, a sărit omul. Cum? Incit lumea? Cu adevărul, mă? Păi, da, că el supără. Auzi: oraș-martir! Tu, de exemplu, unde erai în 22 decembrie 1989?

- La datorie.

- Adică, milițian...

- Da, dar eram de partea revoluționarilor...

- Adică revoluționar, ca primaru', care a stat trei zile sub pat, iar acum e revoluționar cu certificat. Bravo, mă! Bravo! Și activistul ăla de PCR, care acum e mare *penetcedist*, nu tot așa? Și alții, și alții... Mi-e greață.

- Bine, bade, eu ți-am spus, te-am avertizat...

- Mersi, mă, mersi!

Doar Bunica Parmenia, într-una din zile, îi zisese:

- Te înțeleg: 13 ani de viață s-au dus – ăia nu se mai întorc. Ești încă om tânăr și în putere, vezi-ți de viață, că îți faci numa' rău...

Unii spun că ar fi fost vorba chiar despre un pictor bărbos, stabilit la noi în cartier cu ceva ani în urmă. De-aceea, atunci când președintele Filialei l-a găsit pe bărbos după niște tablouri neexpuse (fiindcă erau nereprezentative pentru personalitatea pictorului), într-o poziție destul de bizară. Strigase la el, îl porcăise, îl amenințase cu chemarea poliției, cu parchetul, cu pușcăria, cu deportarea în Taigaua Siberiană... Fără nici un rezultat însă, astfel că a dat telefon la poliție și la salvare spunând că era vorba despre o urgență. Președintele a fost pe loc avertizat de o voce oficial-amenințătoare:

- Domnu' pictor, să nu atingi nimic, să nu vă mișcați și, în general, să rămână totul așa cum ați descoperit la intrarea în Galerie.

- Bine, zisese președintele disperat, dar sunt în genunchi lângă persoană...

- Nu contează, domnule! Vă mișcați – riscați să se interpreteze la reconstituire și investigații, înțelegeți?

După mai bine de două ore, veniseră doi domni cu priviri atât de fioroase, încât președintele avu pentru o clipă în fața ochilor spectrul unei celule cu un gemuleț prin ale cărui gratii se vedea o fărâmă de cer pe care scria cu majuscule luminoase: „Mă, președintele, ești un prost!”

- Acum, puteți să vă ridicați, îi zisese unul din ei.

- Păi, asta e, că nu pot, domnilor... Am artrită la ambii genunchi și după șederea asta pe ciment, mă rog, pe gresie – înțelegeți...?

- O.K.! Unde spuneți că e cadavrul?

- Păi, nu cred că e chiar un... Mă rog, îl știu pe respectivul: a băut și el ceva, a căzut și... Se mai întâmplă să mai și murim, nu-i așa?, oricui...

Și totuși, da: era un cadavru, căzuse, dar se înțepenise cumva în poziția „patru labe”, o poziție hilară la urma urmei pentru un om intrat în comă sau chiar mort, părând pregătit ca, în orice clipă, să se ridice și să ia startul spre ale lui. Au chemat medicul legist, care a venit însoțit de reporterii televiziunilor locale – toți foarte importanți și meseriași – au filmat, s-au făcut fotografiile, inclusiv înspre fundul cadavrului unde cele două petice aplicate pe pantalonii ruși fluturau alene, dar cu o oarecare distincție, datorită curentului de aer din Galerie, iar la un moment dat, careva a zis:

- Luați-l, să-l ducem la morgă până vor veni după el ai săi...

Brusc și brutal apărură, însă, două probleme: una că nu prea avea cine să îl ridice, și-a doua, când zisese președintele:

- Păi, domnilor, chestia e că ăsta nu prea are pe nimeni care să-l ia de la morgă...

Eh, lucrul dracului!, gândiră oficialii. Numai asta ne mai lipsea acum, după integrare: bețivul și tâmpitul ăsta ne vatămă prestigiul orașului...

- Măcar să-l scoateți naibii din Galerie, se impacientase președintele, până nu află lumea, că rămânem fără vizitatori.

Avea dreptate, așa că purceseră la treabă: prinseră mortul, sau ce-o fi fost, de subsiori pregătindu-se să-l târască spre ieșire în timp ce careva suna după ambulanță. Însă...

- Ce-i, mă?, s-a ridicat dintr-odată în picioare cadavru. 'Tu-vă mama voastă de ciumeți! De ce nu lăsați omu' să s-odihnească o țărucă, mă?

Imediat l-au abandonat încercând să iasă cam în același timp pe ușă, fix ca într-un film cu Stan și Bran. Rezultatul a fost o grămadă rugbistică învârstată cu reporteri de televiziune... Izbutise și președintele să se ridice în picioare, se apropiase de fostul cadavru, îl prinse de bărbie și, privindu-l în ochi, îi trăsise o palmă cu toată puterea, după care îl amenințase:

- Mă, cadavrule, Văslicuț, tataie, ai mârlit capra în dosu' șurii! Adică, mi-ai făcut-o! Șapte beri, atât te costă cazarea și durerea mea de genunchi. Iar dacă te mai prind pe-aici în halul ăsta, te-am rupt, înțelegi? Te trimit cu scăfârlia la cerșit... Marș după bere!

- Dă-o naibii de afacere, dom' președinte, că puteai să mă lovești mai încet, ce dracu'!, se plânse celălalt. Că mă pocniși tomna în locu' unde mă lovi și nebuna aia cu poșeta...

- Puteam, mă, puteam, da', fratele meu, sunt nervos fin'că am niște dureri de artrite de te văd în carouri și nu mai știu ce fac, pricepi? Da' care nebună te-a lovit?

- Parmenia.

- Nevasta lu' Calindrosu? Hai, mă! Baba aia? Da' ce naiba-i făcuși?

- I-am lăudat țâțele și cre'că am și ciupit-o nițel, că eram în starea aia, știi tu... Mă, să fiu al... Mă rog... Adică, dom' președinte, scuză-mă, da', pe cuvânt, are niște țâțoace ca de văduvă de război...

- Sfinte Sisoie! Văslicuțele, nu mai bea, omule, că... Cum dracu, mă, de te pretezi la chestii de-astea? Babă, țâțe... Te-a bolunzit băutura... Să te duci neapărat la un psihiatru...

- După ce îmi vernisez „personală”...

S-ar părea că Bunica Parmenia e scoasă momentan din situație? Nici vorbă! Doar se pare!, pentru că în drum spre terasa cu berea, Văslicuț a întâlnit-o și o întrebase:

- Ay, Doamne, tanti, tot cu țâțele alea faine umbli pe stradă? Nu vrei să te fac un Las Vegas? Vând cînșpe tablouri și...

- Ești un porc de om!, îi zisese ea încercând să-l lovească din nou cu poșeta. Om bătrân și bagabond – nu ți-i rușine?

Văslicuț se ferise, dăduse cu capul de-un indicator cu „Oprirea interzisă” și alunecase spre pământ ca paralizat. Speriată, Parmenia s-a aplecat, l-a prins de mână vrând să-l ajute să se ridice. Însă „căzutul” nu părea să mai aibă viață în el. La urma urmei, își făcu ea curaj, eu n-am nici o vină, nu l-am lovit, nu l-am împins, plus că miroase a alcool... E un bețiv ordinar... Își trase mâna scârbită și cu gând să-l abandoneze, dar...

- Hopa!, o agățase el de mânecă. Nănuță dragă, ai încurcat-o, da' rău-rău de tot, pricepi? Dacă nu vii cu mine la un „pepsi”, îmi scot certificat medical și ai feștelit-o, fin-că am sânge în cap – înțelegi, măicuță? Uite...

Și Văslicuț își trecu mâna prin păr, pe după ureche arătându-i apoi degetele înroșite.

- Vezi? Ce zici? Eu am glumit, iar dumeatale vrei să mă omori? Ai auzit de Gherla? Da' de Poarta Albă? Eu o să scap cu viață șiiii..., da, ca să-ți demonstrez că sunt un domn intelectual, ți-oi da mere cu praștia, peste gardul pușcării...

Parmenia începuse să tremure...

- Și ce vrei să fac acum?

- Nimic, leliță, absolut nimic. Nimic, fin'că ești o doamnă făinuță și... Auzi? Vii cu mine la un „pepsi” și povestim... Ce naiba? Arăt mai rău decât bărbatu' matale? Păi, nu beau eu cu el cot la cot? Nu-l știu eu pe Calindrosu, adică ăla care a trecut prin toate partidele înființate în urbea noastră din '90 încoace? Nu e cel de-i linse pe toți în... scuză-mă, pentru un ciolănaș oricât de mic? Și mai face și pe moralistu'... Adică nu e el contabilu' de la pensionari, care-l învățase pe președinte tot felul de ilegalități și

porcăriisme storcându-i o mulțime de bani după care îl băgase în gura presei? Nu e ăla, care merge spre casă în trei picioare, fin'că se ciomăgise cu nea Tereanu de la scara nouășpe? Ce zici, doamnă? Vii, sau nu? Că-mi arde caninu' dup-o bere...

Parcă mergând cu spatele, Bunica Parmenia îl urmase la terasa cu mese din tablă rudimentară acoperite cu câte-o bucată de mușama care, Parmeniei, îi aduseseră pe loc aminte de creația suprarealistă a pictorului expozant. Se așezaseră la una din mese, venise un fel de ospătară trăgând pofticios dintr-o țigară și-i întrebase cam răstit:

- Consumați ceava?
- Două beri, răspunsese lățosul...
- Una!, i-o retezase Parmenia.
- Bine. Una și-un pepsi – e bine, doamnă?

Ospătara, cu o ținută vestimentară de abia-ieșită târâș dintr-o plantație sălbăticită de jnepeni și măceși, le adusesese comanda și le trântise pe masă recipientele spunând:

- Patru lei și șapțișpe bani...

Tăcuseră un timp, apoi Parmenia zisese:

- Eu cam am grabă...

- Eh, doamnă, lasă că... De fapt, te deranjează că stai la masă cu mine? Te temi de dom' Calindrosu? Sau, hai să ți-o spun oblu: matale ți-ar strica la prestigiu o relație cu... Să zicem, cu mine? Uite, mă rad, îmi pun cravată și mă fac un intelectual foarte valabil. Și-ți spun: dacă vrei, vând cinșpe tablouri și o luăm către Veneția – îți jur, doamnă! Uite-aici autoportretu' meu, fără barbă, în costum, cu cravată... Nu sunt un bărbat brava? Hai, fii sinceră, Doamnă Calin..., adică nu: cum îți zice pe numele mic? Că pe mine mă cheamă Teofil Aslan... Teo, îmi zic prietenii mai apropiați...

Cipul din creierul Parmeniei dăduse imediat semnal, așa că ea l-a întrebat:

- Sunteți cumva ceva neam cu doamna doctoră de la Cluj?

- Păi, da, doamnă, îi sunt un fel de nepot... Dacă vrei o prospătură de gerovital, te-ajut cu plăcere, fin'că știi cum e: o mână

spală pe alta, iar amândouăăăă delapidază, fix ca în preasfânta liturghie a democrației – hi-hi-hi!... Da' tot nu-mi spusăși cum îți zice pe numele mic...

- Parmi...

- Parmi?!? Extraordinar! Păi, nu vorbim noi aici de Parma, Italia și chestii?!... Doamne, ce le mai aranjează Prealuminatul! Parmi! Mai e doar un pas pân'la Veneția, doamnă. Gondole, *canțoane*, mandolinate, pizza, *o sole mio*, oh... Pfăi, mamă! Îți dai seama, doamna Parmi? O cină la Veneția, chitară, cantilene, cantate, Verdi, Capello... A, pardon: Capello ăsta nu e ceva pe la fotbal? Mă rog, nu mă prea pricep la chestii din astea, da' va fi o... un... Că nici nu știu cum să-i zic... Parmi – ce nume predestinat, draga mea doamnă! Clar predestinat, să fiu al drrra... Scuză-mă. Crezi că se poate ceva mai insinuant spre o vacanță de vis la...

- Auzi, îl oprise ea cu un gest autoritar, să nu mai zici de alea cînșpe tablouri, că mă enervezi rău...

- Da, bine, scuze... Vreau să-ți spun că matale, tu, fără Italia ești ca o ciorbă de fasole fără ciolan afumat – iartă-mi comparația... Vând cînșpe tablouri – înțelegi? – și-o facem de capră...

- De oaie, se spune!, îl corectase Bunica Parmenia cu asprime.

- Bine, de oaie, a acceptat Teo pe loc. Pssst! Ia, fii atentă: ăla nu e Călindrosu tău? Ay, trăsni-m-ar! Să vezi acu bal!...

- Las'că nu nici un bal, numa' că trebă să plec... Bună ziua și la revedere...

- La re... Hei, stai: da' cu noi, cu Veneția, cu Parma, cu... Pe scurt: cum rămâne?

- Nici cum! Vinde întâi tablourile...

Cuvinte-ghilotină – atât.

Bunica Parmenia părăsise terasa cu demnitate, se apropiase de bărbatu-so, Călindrosu și-i zisese, ca să audă numai el:

- Unde mergi, mă, Iosâpule?

- Laaaaa-ooo-votcăăăă, mami, răspunsese el cântând cu un fel de duioșie cuvintele... Te jignesc cumva? Da? Bine, atunci,

renunț – mă duc să sorb un Alexandrion, ca să nu-ți stric prestigiul, doamna *profesoară*.

- Ai îmbătrânit, Iosâpule, și nu-ți mai vine mintea la cap...

- Se teme de pustietatea de-acolo, doamnă. Știi? Cred că m-a părăsit fix în ziua când am hotărât să mă însor cu o intelectuală. Adică s-a speriat și... Iar de a se mai întoarce, nu mai e nici o șansă...

- Lasă, știu că ești mare filozof când e vorba să vorbești nimic. Hai acasă, că puți ca un butoi cu varză stricată...

- Și? Ți se pare o mireasmă străină? Miros a democrație, mami, a integrare, a... Ce știi tu?

- Ar trebui să-ți fie rușine: om bătrân și nu te mai sature de băutură – ești de minunea cartierului... Că te las într-o zi și îmi iau lumea-n cap... Și nu-mi mai zice „mami”!

- Bine, ciumi!

- Las’că te opăresc io într-o seară, îi promisesea ea cu hotărâre în glas.

Și-o chiar îi fulgerase prin minte să accepte ideea lui Teo de a pleca împreună undeva, oriunde... „Cinșpe tablouri!” Chiar: cât o costa un tablou? Și-apoi, ce-știi cât mai am de trăit, gândise, da’ la patrușopt de ani încă mai am poftă de viață, fi-r-ar a...

- Da, mă, Iosâpule, mă duc în lume și te las aici păduchilor, să trăiești ca într-o cocină...

- Ideea nu mi se pare rea, acceptase Calindrosu, da’ mai negociem...

În orice caz, aventura cu pictorul și plimbarea cu o gondolă la Veneția nu i se mai păruseră Parmeniei atât de imposibile și de imorale.

V

În familia noastră dacă nu se ceartă nimeni cu nimeni e plictiseală generală. Însă nu se întâmplă asemenea minuni nici măcar într-o singură zi. Iar motivele există în stare aparent latentă și de-aceea e suficientă o vorbă cu subînțeleșuri aruncată de careva și scandalul e gata. De regulă, discordia pornește de la Andreea Marin: Bunica Parmenia dă o raită pe la „Surprize, surprize”, „Iartă-mă”, „Din dragoste”, „95/95”, „Sinteza zilei”, „Nașul”, „Telejurnale” etc., etc., etc., după care, spre disperarea majorității noastre, revine la „Surprize, surprize” și-i trage câte-un hohot de plâns încât vecinii încep să bată în țevile caloriferelor și în pereți... Unul dintre vecinii de palier, un penticostal cu șapte versete din biblie la nivelul culturii sale generale, vine adesea la ușă și-i strigă Bunicului:

- Vecine, nu mai lovi în sărmana doamnă vecină, că te vede Domnul și-i vai de cei care îl supără cu neubirea de aproapele...

Fiind cam de-aceeași vârstă și-o vreme camarazi de șptic și „21”, dacă-i pe-aproape de ușă, Bunicul o deschide brusc și-i zice:

- Apoi, ce să-i fac, vecine? Dacă nu vrea să mănânce... Ii dau pe spate până învață pe de rost Apocalipsa și Epistolele Apostolului Pavel... După aceea, post negru șapte zile și alte șapte cu apă și sare...

- De ce îl superi pe Domnul?, îl întreabă vecinul cu voce blândă.

- Da' el nu m-a supărat că mi-a pus-o în cârcă pe... Auzi? Pssst! Ce zici? Îl supăr și mai rău pe Domnul dacă-i zic nebună? Și proastă, și leneșă, și păgână, și destrăbălată, și murdară, și... Ia, mai zi-mi și matala vreo câteva chestii din astea, fi-r-ar a Dracului de viață și de trai!... 'Tu-i parascovenia mă-sii de lume și deeee...! Bine, scuză-mă și mai treci pe la noi la un trăscau de prune... Salut!

- Doamne, iartă-l, zice vecinul penticostal îndepărtându-se de ușa noastră.

- Amin! Auzi, îi zice bunicul, dumeatale știi vorba lu' Dabija?

- N-am auzit de numele ăsta, se oprește vecinul.
- Apoi, nu, că-i un apostol nou, de după '89...

Dialogul, în esență, era cam același de fiecare dată și înceta când Bunica sosea la fața locului și-i punea capăt cu un:

- Păgânule!, adresat Bunicului cu o asemenea intonație în glas, încât acesta căuta clanța prin zona balamalelor...

... Având un singur televizor și o mulțime de preferințe, în mai multe rânduri familia noastră a fost pe punctul să se destrame, însă n-am ajuns la disperare, cel puțin eu cu soră-mea Claudiția mai sperăm... Și ca să lămurim pe deplin lucrurile, Claudița, vrea MTV 24 de ore din 24, bunicul vrea „Memorialul durerii” cu Ana Blandiana și Doina Cornea, tata, care a făcut armata la „marină”, salivează când îl vede pe domnul Președinte Băsescu și îl salută militărește cu un „Să trăiți și mai bine” atât de răsunător, încât vecinul de palier vine și ne întreabă dacă nu cumva la noi în apartament o fost instalată una dintre bazele militare americane de pe teritoriul țării.

- Vedeți-l ce tâmpit e?, ne întreabă Bunicul. Măcar de-ar avea blocul douășpe etaje...

Sigur că, repede cădem cu toții de acord, pe palierul scării unui bloc cu trei etaje este imposibil sau, în orice caz, de instalat o bază militară, oricât ar fi ea de americană. Drept care, toată familia noastră îl asigură că nu, nu e vorba de pușcași marini și nici de transformarea apartamentului nostru într-un teritoriu pentru exerciții militare. Sigur că în privirea omului se vede clar neîncrederea, însă aceasta e treaba lui, nu? Și să(-mi) revin: Bunica preferă „Surprizele...”, de fiecare dată amintindu-și de un frate dispărut în undeva prin zona „Cotul Donului” și tot sperând să-l vadă la braț cu Andreea Marin, în timp ce, în surdină, să se audă vocea lui Ștefan Bănică-junior interpretând rolul lui Elvis Presley din filmul „Jailhouse Rock"... În astfel de momente, Arcul Kursk, și Stalingradul în cel de-al doilea război mondial ne umplu apartamentul de jale. Este ora când Bunica trage câte-un plâns atât de autentic, încât toți ai casei – casă care, din nefericire pentru noi,

este pe numele ei – ne furișăm respectuoși din sufragerie și ne certăm în bucătărie la un „septec american” trișați fără milă și jenă de Bunicul... După un timp apare și Bunica: sobră, cu privire tristă, cu părul amintind binișor de cel al cuiva lângă care a trăsnet cu câteva clipe mai înainte, sau de-un „permanent” interbelic după trecerea unui *tsunami*, dar mai ales, aducând cu capul unei doamne simandicoase după o încăierare la ABC-ul-cârciumă de la colțul blocului, sau trecută printr-o experiență răvășitoare.

Singură Claudița care, toată viața ei de adolescentă aiurită, a reușit să-și distrugă o gândire cât de cât matură și cu simțul ridicolului semiatrofiat, o atenționează de fiecare dată pe Parmenia:

- Bunico, iară ți s-a rupt o baieră și ți-a căzut sutienul ...

Bineînțeles că momentul ales e absolut nepotrivit, cu toată transparența tricoului Bunicii, așa că ea reacționează prompt:

- Obrăznicătură! Nu ți-e rușine?

Și noi ne întrebăm la fel...

- Liniște!, se enervează Bunicul, că nu mă pot concentra la joc...

- Ca să trișezi mai bine?, se interesează Bunica.

Bunicul ridică fruntea cu mândrie și știm că retrăiește momente din viața lui de „cărțaș”, celebru în tot orașelul pentru profesionalismul cu care știa să trișeze.

... În situația încă tulbure de după terminarea războiului, până la instalarea comuniștilor la putere, el reușise să strângă o avere suficient de importantă de la jocul de cărți, care să-i fi permis o viață liniștită în acea perioadă tulbure. Îi jupuisse pe cinci patroni de magazine și pe directorul fabricii de cherestea, încât acesta se gândise serios la varianta sinuciderii pentru a-și scoate din compromis și umilință familia. Însă Bunicul îi salvase viața devenind brusc mărinimos, mai ales ajutat din punct de vedere sentimental de nevasta directorului – una dintre femeile frumoase ale orașelului nostru. Aceasta, în baza câtorva surâsuri cu înțeles și cu niște nopți petrecute în mansarda jagoasă, în patul Bunicului semănând mai degrabă a prici, când directorul era plecat în

delegație, obținuse „comutarea pedepsei cu moartea prin sinucidere” a soțului ei, în supraviețuire datorată unei sume de bani restituită de Bunicul. Cineva sesizase însă autoritățile, așa că, într-o seară, mansarda îi avusese drept oaspeți pe doi indivizi necunoscuți...

- Tovarășe Calindrosu, îl întrebase cel mai scund, dumneata ești un om inteligent și muncitor, nu vrei să te înscrii în partidul clasei muncitoare?

- Nu!, răspunsese el sec, fără știe exact despre ce era vorba, doar bănuind. Nici tata, nici bunicul nu au făcut parte din nici un partid, n-au făcut nici un fel de politică...

- Da, tov, Calindrosu, just, îl aprobase cel de-al doilea musafir. Ne-am interesat și știm... Auzi, unde spuneai că lucrezi?

- Păi, deocamdată, începuse el să se bâlbâie, cu vremurile astea tulburi, nu prea lucrez, nu prea am unde, ca să fiu sincer... Da' nu stau eu așa, fără o țărucută de serviciu...

- Și cu ce trăiești?

- Cuuuu...

Dintr-dată simțise un fior rece străbătându-i tot trupul și gândise rapid: „Mă, să știi că ăștia n-au venit aici cu gânduri bune!...

Exact în clipa aceea se auzise glasul cucuvelei din pod.

- ... Cu ce pot și eu. Sunt student...

- Da? Fain și felicitări! Da' așa, câte-un șeptic mai faci?

- A, păru el să se lumineze dintr-odată. Știu la ce vă referiți, da' vă dau cuvântu' meu că nu m-am atins de clasa muncitoare. Am făcut câte-un șeptic doar cu ăia care au bani, cu dușmanii poporului...

- Da? Noa, bădiuțele, știi cum stă treaba? Că practici anumite jocuri care nu cadrează cu ideologia partidului nostru, cu demnitatea de comunist, e clar. Da' înțelegi că situația matală nu e tocmai-tocmai...?

- Înțeleg, da' eu nu sunt comunist și nici n-am avut ceva cu vreun reprezentant al clasei muncitoare, v-am spus... Din contră,

țin la ea ca la mama care m-a născut, chit că m-a abandonat apoi... Da' vă promit că o să devin și eu un fiu de frunte al clasei muncitoare...

- Bravo! Așa e, da', fiindcă ne ești simpatic, îți dăm două variante, ca să nu mai ai probleme... O alegi pe care vrei: ori te arestăm pentru practicarea unor jocuri duhnind a putreziciune capitalistă, ori te înscrii în partidul comunist... E ceva complicat?

- Mnu, nu! Cum drrrraa... mă iertați, să fie? Am înțeles... Mă înscriu, că, oricum, și eu sunt fiu de clasă muncitoare, adică, tata era forjor când a furat-o pe mama de la părinți...

- Hopa! Pe asta n-o știam. Deci, matale ești fiul unei relații conjugale cam imorale, tov Calindrosu! Deci, ca să n-o mai lungim: mâine dimineață vii la sediul nostru, completezi cererea și...

- Plus că primești și două banițe de mălai...

- Mulțumesc, tovarăși, pentru încrederea acordată! Voi face tot ce-mi cere partidul, voi merge până la sacrificiul suprem... Am bănuț eu că partidul e cu mălaiu'...

- Mi se pare mie, sau ești un picuț cam ironic, tov Călındrosu?, îl întrebasescundul.

- Doamne-fereste!, își făcuse el repede cruce. Mă scuzați – obicei prostesc de la strămoși. Cum o să... Vai de capu' meu, domnu'...

- Nu *domnu* – tovarășu'! Și fără cruce, tov Calindrosu!, i-o retezase cel mai înalt. Ai înțeles?

- Apoi, cum să nu?

În dimineața următoare găsisese într-o ladă veche un costum național, îl îmbrăcase și, cu mers țăntoș, se prezentase la sediul organizației de partid unde îl așteptau cei doi...

- Oooo! Exclamaseră aproape într-un glas. Ia te uită ceee... Ce s-a întâmplat, tov Calindrosu?

- Minunea lu' Dumnez... Pardon! Minune în sufletul meu: mi-am visat azi-noapte îngerul...

- Fără misticisme, tov Calindrosu!

- ... Era cam lovit într-o aripă, și parcă-parcă semăna cu doamna Pauker...

- Tovarășa!

- Tovarășa, noa!... Numa' că avea un picuț de mustață, cam ca a domnului... mă scuzați, a tovarășului Gheorghiu-Dej... Și mi se roteea în jurul capului, în rotocoale din ce în ce mai mici, în timp ce o voce urâtă, da' știți cât de urâtă, tovarăși? Doamne, iartă-mă, parcă era a lu' – E voie să zic Scaraoschi? Și vocea aia îmi tot repeta în timpanu' stâng: prostule! Prostule! Mă, Prostule... Ce să fie? Că m-am trezit speriat și transpirat learcă...

- E semn că de-acu încolo o să vezi lumea cu alți ochi, tov Căldrosu...

Și, într-adevăr, așa a fost: Bunicul a devenit alt om, fiindcă și licărul discret de inteligență care i se citea arare în privire, i-a dispărut treptat cu totul după ce s-a angajat vagonetar la o mină din Munții Apuseni. Acolo a cunoscut-o pe Bunica Parmenia slugărind la o familie din Vața de Jos, s-au căsătorit și au părăsit zona stabilindu-se în orașelul nostru. Aici, Bunica l-a născut pe tata care, mai târziu, a „compromis-o” pe Bunica „stricându-i” căsnicia căpitanului.

După cinci luni, mama a născut doi gemeni – pe Claudița și pe mine – trimiși de soartă să lămurească întrucâtva situația și să îndrepte nelegiuirea Bunicii. Din capul locului mama a fost bănuită de infidelitate față de tata, fiindcă s-au aflat destui... binevoitori să-i spună că gemenii nu aveau cum să fie ai lui. A făcut și el niște calcule împreună cu mama și nu era nici un dubiu cu perioada scursă de la prima lor dragoste. Bârfele, însă, n-au încetat, așa că într-una din zile Bunica Parmenia a luat-o de-o parte pe Bârfitoarea șefă și a rugat-o să meargă cu ea la un călugăr de la Mănăstirea Durău, care să lumineze mintea celor care tot timpul băgau zăbanie între tata și mama. Poate că așa s-ar fi întâmplat, numai că soarta a fost de altă părere: se întorceau toți de la Mănăstire în căruța unui moldovean trasă de doi cai albi și vânjoși. Când au intrat pe șosea, caii s-au speriat de-un „tir” imens, iar căruța a fost împărțiată pe

câțiva zeci metri pătrați împreună cu trupurile mamei și tatei, care au mai trăit doar câteva ore după accident. Bunica a scăpat doar cu o scrântitură la umărul drept, niște răni pe la picioare și cu o spaimă din care nu și-a revenit ani de zile după-aceea. Așa ne-am început noi viața de orfani de ambii părinți de la vârsta de trei ani și două luni.

- Ai văzut?, a întrebat-o o vecină pe Bunica Parmenia. Bătaia lu' Dumnezeu, dragă...

Vorbele bârfitoarei au sunat la urechea Bunicii ca un afront, nu răspuns nimic, dar, așa ca din greșeală, într-o înserare, prin geamul de la bucătărie, i-a aruncat în cap apa murdară de la spălatul pe jos declanșând războiul care nici până azi nu s-a terminat. Era la scurtă vreme după întâmplarea din decembrie '89 când Ceaușescu ne promisese mărirea alocației cu câțiva lei ca să trăim mai bine. N-am apucat, n-a apucat nici el să ne vadă rumeni în obraji, șoimi ai patriei, pionieri, uteciști și comuniști de omenie, cum și-a dorit, ci a sfârșit-o rău răpus de gloanțe la zidul Târgoviștei în ziua de Crăciun...

- Păgâni!, ar zis atunci Bunica Parmenia revoltată. Ne va bate Dumnezeu că ne-am omorât conducătorul în sfânta zi a nașterii lui Isus...

După trecerea câtorva ani, predicția ei s-a adeverit: libertatea și democrația au sfâșiat lozinca socialistă privitoare la „hărnicia și ospitalitatea specifică vitejilor urmași ai poporului dac” lăsând descoperită fața reală a multor conaționali transformându-i în hoți, criminali, violatori, corupți, tâlhari profesioniști, grupări rivale din lumea interlopă, mafioți etc., etc. În acest scop, presa scrisă și posturile de radio, dar mai ales televiziunile, mizând pentru creșterea *ratingului* pe știrile de senzație și prezentându-le cu lux de amănunte, însemnau pentru mulțimile de inși fără căpătâi, adevărate cursuri de perfecționare în meseria de a trăi fără muncă. Începuseră campaniile electorale în care indivizi, deveniți peste noapte milionari și miliardari, se aliau în formațiuni politice efemere, se înfruntau cu alții de teapa lor la *talk-show*-uri televizate,

gata-gata să se sfâșie, după care ieșeau la o bere împreună pentru a pune la cale alte și alte variante murdare de a se îmbogăți, lăsând țara în urma lor precum în desenele animate după trecerea termitelor.

- Bătaia lui Dumnezeu!, a zis Bunicul plonjând și el în libertate ca într-un heleșteu de lapte în care pluteau bucăți de mămăligă aurie și borcane pline cu miere... Și-a regăsit repede „cărțașii”, iar dexteritatea cu care trișa s-a simțit repede într-o existență pentru care Bunica, stând conștiincioasă în genunchi, se ruga lui Dumnezeu să-i dea sănătate lui Iliescu.

Bunicul se înscriesese la „liberalii lui Radu Câmpeanu”, după care trecuse la „țărăniștii lui Corneliu Coposu” și-apoi, cu un alt „cărțaș” vestit în orașel, înființase o filială a unui partiduleț despre ideologia căruia, un ins cu figură de haiduc spunea zbătându-se să iasă prin ecranul televizorului că avea să asigure o bună stare poporului cum nici era acesta în stare să-și dorească. Până la alegeri totul a fost minunat, însă, cu procentul de zero virgulă ceva obținut, de partiduleț, ceva mai târziu, s-a ales praful și pulberea, fiindcă începuse lupta pentru putere pe alte coordonate și interese... Cu răbdare și tot mai experți, oamenii politici au reușit în scurtă vreme să creeze un început de turbureală în toate domeniile de activitate și care, mai târziu, după cum o cereau interesele personale, de grup sau de partid, s-a transformat într-un haos eficient, numit inițial „perioadă de tranziție”, iar mai apoi „economie de piață”. În acest context, dispăreau cu o rapiditate impresionantă unități economice – fabrici, combinate, uzine, institute de cercetări, sisteme de irigații, sere-unicat cel puțin în sud-estul Europei – și apăreau pe văi și dealuri vile, palate și „căbănuțe” cu piscine, două-trei nivele, împrejmuite cu garduri de fier forjat sau chiar cu ziduri din piatră brută...

Pe scurt, aceasta a fost istoria familiei noastre până când scriu aceste rânduri, dar și o parte importantă din viața mea și a Claudiței... Adică partea de dinaintea trecerii la statutul de copii orfani de ambii părinți, crescuți de-o bunică milostivă și cu

dragoste mare de noi. Așa se vedea dinspre lume. În realitate, Bunica era un fel de dictator în fața căreia până și Bunicul Iosâp parcă scădea din înălțime, mormăia ceva și se prelingea spre camera mică, unde se așeza în fotoliul-pat care scotea un gemăt atât de uman, încât Bunica striga:

- Boșorogu' dracului! Toată viața n-ai știut decât să gemi, să joci cărți și să bei ca un porc...

Animalul în cauză era cel mai des pomenit în situațiile conflictuale dintre bunici. De fapt, încă nu știm din ce motive, Bunica Parmenia avea o adevărată slăbiciune pentru acest patruped. Adesea, referindu-se la câte-o vecină, o prietenă, sau chiar una dintre numeroasele rude pe care le avea, îi punea eticheta:

- E o scroafă ordinară!

Atât, dar cuvintele sunau amenințător, aproape funebru, sperându-ne pe Claudița și pe mine. Doar un timp, cam până pe la 12-13 ani când, de frică, începeam să ne smiorcăm în holișorul din care se putea intra în toate cele patru camere ale apartamentului, după-aceea, treptat, lucrurile s-au mai schimbat... Nu dura mult, fiindcă apărea Bunica și ne întreba cu glasul ei scrijelit:

- Ce-i, mă? De ce miorlăiți? După ce că mă chinui să aveți de toate, să vă fie bine, n-am voie să zic și eu ceva în casa asta?

Avea, cum să nu? Ea era șeful, ea îi spunea Bunicului ce era de capul lui când se întorcea acasă de la ABC-ul de la colțul blocului:

- Mă, hodorog bătrân și prost. Iară te-ai îmbătat! M-am săturat de viața asta cu tine, mă! Că nu ești om, ești un... un... un... Că nici nu știu cum să-ți mai spun...

- Porc, bunico, porc, o ajuta Claudița gata să iasă în fugă din casă, urmărită de amenințarea Bunicii Parmenia care considera intervenția nepoatei o imixtiune atât de jignitoare în viața sa de familie, încât numai viteza de start a soră-mi o salva pe aceasta de la o nouă scărmăneală, dar nu și de o asemenea perspectivă înspăimântătoare:

- Tu, las'că îți rup eu urechile într-o zi!

Din fericire pentru ea, Claudița a scăpat, cel puțin până acum, de această groaznică mutilare. Să vedem ce mai urmează...

VI

... Și, ca să nu creez impresia de răuvoitor sau rău intenționat, trebuie să spun că familia noastră, cunoscută în cartier sub numele de „ăia, a lu' Călındrosu”, avea încă de pe-atunci suficientă reputație pentru a se bucura de atenție ori de câte ori unul dintre membrii săi ieșeau din bloc. Iar, ca să fie și mai clară situația, lucrurile se petreceau, cu unele foarte mici excepții, în felul următor: la ora șapte și-un sfert plecam la școală, de fapt la liceu, noi, adică eu și Claudița. Abia coboram cele trei trepte ale scării de la intrarea în bloc, cu muchiile roase de vreme, și dinspre vreun balcon se și auzea vocea cuiva către cei dinăuntru:

- Hai, copii, grăbiți-vă, că au ieșit și flenduroșii lu' Călındrosu...

Adevărul este că nu prea aveam haine decât de la *second-ur*i, unele dintre cele mai ieftine și mai nepotrivite ca mărime, ajustate apoi de Bunica și de soră-mea. Ce soi de îmbrăcăminte se finaliza după munca în echipă a celor două care tot timpul se certau, este o ofensă de neiertat adusă inclusiv celui mai prost croitor de care avusese parte cartierul și vreo trei sferturi din localitățile globului. O explicație cât de cât salvatoare ar fi, poate, dacă ne referim la costumul național al triburilor de amerindeni de-acum trei-patru sute de ani, însă, repet: este vorba de o probabilitate extrem-extrem de mică. Revenind la echipa Bunica Parmenia-Claudița, chestiunea era relativ simplă având în vedere că toată lumea știe despre războiul dintre generații, care durează de milenii și, zice Bunicul, în momentele sale de trezie, va mai dura până după intrarea în vigoare a Apocalipsei. Sigur, cam toate premisele analiștilor și a oamenilor

de specialitate care se înmulțiseră după '89 ca iepurii în Australia, ne aflam cam la doi pași de Apocalipsă, dacă nu cumva eram deja cu un picior în ea după felul cum se prezenta situația, atât la nivel național – unde nimeni nu se mai înțelegea cu nimeni –, cât și în sânul familiei noastre. Am mai spus-o, și îmi asum toată răspunderea pentru afirmațiile mele: familia noastră este Parlamentul țării redus la scară potrivită, în afara orelor de *talk-show*, când Bunica și Bunicul se ceartă pătimaș din motive pe care noi, Claudița și cu mine le considerăm puerile, ele, însă, ascunzând mari tragedii sufletești, răni care, peste ani, nu reușiseră să se cicatrizeze. Astfel, ultima ciocnire dintre ei a avut loc aseară și era gata-gata să se lase cu mutilări grave dacă cratița azvârlită de Bunica s-ar fi oprit în scăfârlia strălucitoare a Bunicului care, ca fost militar la arma geniu, a avut prezența de spirit să se aplece fulgerător, obiectul contondent, mirosind distrugător a borș de pește, oprindu-se în sticlăria din vitrina bufetului de bucătărie care ține loc și de șifonier. Pagubele n-au fost uriașe, dar semnificative urmând ca în perioada imediat următoare, poate câțiva ani de-acum încolo, în locul vasei, a celor trei pahare de cristal furate de Bunicul de la un hotel din Austria și a unei farfurii din care mâncam cu schimbul, Bunica urma să atârne fotografia fratelui său rănit la Cotul Donului de Armata Roșie și ucis apoi mișelește și misterios de către două avioane americane... Noi, eu și Claudița, ne-am imaginat cum avioanele respective l-au urmărit zi și noapte pe viteazul nostru unchi până ce, cu serii scurte de mitraliere și cu o raniță de bombe, au reușit în tentativa lor criminală. Cu adevărat cutremurător, ceea ce n-a împiedicat-o pe Bunica să se roage neîntreput în perioada 1945-1989 către Dumnezeu să-i aducă pe americani și a elibera patria străbună de ruși și pe ei de sărăcie... Până la urmă, o parte dintre rugăciunile Bunicii au ajuns la cer, Bunul Dumnezeu s-a milostivit pe loc permițând aducerea pe meleagurile noastre a gândacilor de Colorado care să nimicească toate culturile de cartofi și astfel trupele sovietice și toți rușii care fojgăiau prin țară ca termitelile, să moară de foame. Noi nu, fiindcă

ne-am adaptat rapid situației în calitate de urmași viteji ai dacilor liberi, dar și ca o societate având la conducere o trupă de comando instruită – culmea! – la Moscova... Or, gândacii de Colorado, când simt pe-aproape un astfel de grup, devin agresivi și se organizează Bunicul, care era la curent cu solicitarea cotidiană a Bunicii către Dumnezeu, în contextul unei beții crunte, i-a zis:

- Ești o proastă, Parmi... Tu nu ți-ai dat seama că trebuia să te rogi în limba ebraică sau măcar în latină? De unde să priceapă Domnul limba română? Acu vezi ce-ai făcut cu producția noastră de cartofi?

Alt scandal, alte amenințări cu părăsirea domiciliului de către Bunica, alte reclamații la miliție...

Până la urmă conflictul s-a aplanat cât de cât după ce Bunica i-a zis cu năduf:

- Ești un păgân!

- Eh, ofta bunicul uneori, aste-as paradoaxele vieții și ale istoriei, dragă Parmi. Te-ai măritat cu un porc bețiv și cu un păgân care te-a ținut pe palme ani de zile ca să-l poți blestema liniștită în tot felul. Sunt mândru de tine...

Era momentul în care noi, ceilalți, trebuia să avem impresia că mai-marelui călindroșilor îi „fătase mintea” (constatarea îi aparține Bunicii...) o scânteie de inteligență. Desigur, este o exagerare, fiindcă majoritatea membrilor tribului nostru, ca să spun așa, sunt ființe cu destule apucături istețe. Până și frumoșii ochi albaștri ai Claudiței îi trădează înzestrarea intelectuală, chiar și după înfățișarea de distinsă matracucă pe care și-o dă când merge la discotecă,. Mulți vecini și rude mai apropiate i-au atras atenția Bunicii s-o lase mai încet cu aprecierile, deoarece s-ar putea să-i iasă pe nas într-o zi. Mă rog, noi știm bine că este vorba despre invidie și răutate. Și, extrem de apropo: nu mai departe decât alaltăseară familia noastră a fost zguduită de-un scandal imens, de era gata-gata să fim arestați cu toții pentru că creasem o asemenea hărmălaie cu strigăte, urlate și bocete încât fandosita de la apartamentul 13, urâtă, mică, grasă și cu ascendent în viperă, a

făcut ultimul infarct din viața ei. Imediat taică-so vitreg a venit să ne aducă la cunoștință că eram niște criminali sadici, că fiică-sa – pe care o păruia aproape zilnic – a murit fix din cauza actului nostru samavolnic, fiindcă se speriasă... Drept pentru care noi urma să plătim cheltuielile de înmormântare, despăgubiri pentru pierderea unui membru de familie și ratele la bancă ale defunctei, pe următorii șapte ani... Alți vecini au anunțat poliția, salvarea, procuratura, pompierii și pe un tip cu figură de ins părând salvat în ultima clipă de la sinucidere prin electrocutare.

- Auzi, bade, l-a întrebat Bunicul, dumeatale cine ești? De nu ți-i cu supărare...

- Sunt medic veterinar, s-a împieptoșat întrebatul.

- Și la ce dracu' ai venit aici?, s-a minunat Bunicul.

- Păi, am înțeles că a fost omorâtă o vacă...

- Ești un bou, domnule! Auzi: vacă la etaju' unu... Parmi, ia dă-mi tu sucitoru' ăla...

Dar a venit și medicul legist, persoană distinsă, cu cravată, costum, pantofi de lac, borsetă din piele de căprioară și ochelari cu ramă de aur. Toată lumea s-a dat respectuos la o parte, în afară de Bunica Parmenia rămasă cu privirea înțepenită spre noul sosit. Și de pompierii care își instalaseră deja furtunurile și udau palierul cu foarte mult profesionalism și bun simț. Păcat că femeia de serviciu nu era de față să ia exemplu – mă rog...

... După o vreme, medicul legist a anunțat diagnosticul și cauza decesului:

- Este vorba despre un simplu infarct, un infarct la mâna dreaptă.

În clipa aceea, ceva-ceva parcă s-a rupt în fiecare dintre cei prezenți. Ne-am uitat unii pe alții făcând eforturi să avem priviri de locatari cât de cât inteligenți.

- Infarct la mâna dreaptă?!?, a reușit a articuleze câteva cuvinte Bârfitoarea șefă. Doamne, și-a făcut ea repede o cruce aproximativă, că mare ți-i puterea după *obșnouă*... Doamne-Dumnezeule, că așa ceva eu, personal, n-am mai auzit...

- Noa-noa!, a zis Bunicul. Stai fain, că acum e libertate și face omul infarct unde vrea, nu ca pe vremea comuniștilor, doamnă, când se făcea că nu vede cum dumneata cu bărbatu-to mâncați la cantina partidului, beați cafea la bufetul partidului, vă aprovizionați cu una-alta de la ferma partidului, în timp ce alțiiiiiii... Nu cumva de aia îl regreți pe Ceaușescu? Scuză-mă...

În orice caz, așa liniște bruscă n-a mai fost pe palierul nostru exact de la inundația de la parter când Neagrancerugurii a fost găsită dormind jos lângă recamier, îmbrățișată cu vecinul-preot de la etajul patru pe care nevastă-sa îl dăduse dispărut cu trei zile mai înainte. Ay, mamă, ce-a fost și-atunci, după momentul de muțenie al locatarilor! N-am vocabular potrivit, că v-aș spune, ca s-o citez pe soră-mea Claudița. Cu această ocazie s-a aflat că preotul nu era la prima infidelitate, cineva chiar amintindu-și că acesta, la o înmormântare, motivând o vedenie alergând printre morminte, sărise gardul cimitirului luând-o la goană încât, zicea un martor ocular, nici Gabriela Szabo nu ar fi făcut față crosului spontan al feței bisericești. Efortul său a fost atât de mare, că nu mai putuse urca până la etajul patru și se rugase de Neagrancerugurii:

- Găzduiește-mă o țără, fiică a Domnului, că nu mă țin puterile să sui...

Neagrancerugurii, enoriașă cu frică de Dumnezeu și văduvă cu statut clasic, l-a cuprins cu brațele sale fierbinți – poate din cauza căldurii de iulie – l-a primit în locuința sa, i-a pus masa să mănânce și, din vorbă în vorbă, voind Domnul ca ei să se placă, i-a făcut și patul să se culce. Preotul a zis la un moment dat:

- Fiică a Evei, fii bună și ferește icoana aceea cu Maica Domnului din calea ochilor mei, că mă face să mă simt un nevolnic...

Apoi a căzut în genunchi lângă picioarele frumoasei sale gazde murmurând în șoaptă:

- Doamne-Dumnezeule, decât să vreau săvârșirea unui păcat dorind trupul acestei frumoase femei, mai bine ia-mi puterea bărbăției în acel moment. Amin.

Dumnezeu avea, însă, de rezolvat alte probleme în clipele-acelea, așa că neintervenția Divinității l-a făcut pe preot să creadă că, de fapt, nu săvârșea decât o iubire de aproapele ceva-ceva mai mare... Și cum dorința îi întărea și-i creștea bărbăția, sfinția-sa și-a răsturnat enoriașa pe canapea, i-a gădilat sfârcurile sânilor cu barba lui haiducească și, în conformitate cu prevederile celei de-a zecea porunci, și-a iubit apropiata de trup mormăind un:

- La urma urmei, facă-se voia Domnului!

Acea întâmplare a fost începutul, după care crizele preotului au devenit tot mai dese până ce preoteasa i-a smuls o parte din podoaba capilară a locatarei de la parter amenințând-o:

- Tu, curvă ordinară, nu ți-e rușine? Și mai ești și profesoară – bată-te Dumnezeu de slută și pipernicită!

- Vai de sufletul și trupul părintelui nostru, a zis cu compătimire Bârfitoarea șefă a scării, prin ce canoane biblice va trece...

Blestem care nu a afectat-o pe Neagrancerugurii prea mult din punct de vedere moral, ținând seama că legătura ei cu preotul, după spusele unora, a continuat deși n-au mai fost prinși în delict...

- I-a ajutat Dumnezeu, a decretat Bunicul într-o seară.

Bine că nu l-a auzit Bunica!...

În paranteză fie spus, Bunicul mai tăifășuia cu preotul în câte-o seară în spatele blocului sorbind dintr-o pălincă „de Bistrița” și așa a aflat și-apoi i-a spus Bunicii în sufragerie, când Claudița și cu mine trăgeam cu urechea lipită de ușă:

- Auzi, dragă Pami, știi ce mi-a zis părintele Tabit? Că Neagrancerugurii e dată dracului la pat...

- Ha, cum?!?, am auzit noi reacția Bunicii.

- Să vezi acu zguduire de gradu’ 7 pe scara lu’ Sviatoslav Richter!, mi-a șoptit Claudița.

- Sviatoslav Richter?!? Claudița dragă, am întrebat-o în șoaptă, dacă miști capul, nu auzi niște sunete de pian sub scăfârlie?

- Ba da-ba da! Apoi vocea domnului Sadoveanu recitând Seara pe deal buciumul sună cu jale și niște zgomote ca de cutremur...

- Eram sigur. Nu mai am întrebări.

Dar tocmai mă gândeam să-i țin o teorie în legătură cu zgomotele din mintea unei domnișoare de vârsta ei, când o cratiță trântită pe aragaz ne-a făcut să ne îndepărtăm abia mai deslușind vocea aspră a Bunicului:

- Ho, Parmi dragă, nu te nărați, că iar dai în infarct...

Bunica Parmenia infarct?!? Bunicul Iosăpu m-a dezamăgit: e adevărat că, în urmă cu două luni fusese alertată toată familia noastră de un tip sosit cu salvarea, care zisese hotărât și vesel:

- Stați, domnilor, nu vă agitați, este vorba de un simplu preinfarct. În democrația noastră, cine nu face un preinfarct oricât de mic, ăla nu știe ce înseamnă economie de piață...

Uraaaa!

Deci, așa se puna problema? Imediat am fost liniștiți și mândri de Bunica, fiindcă aveam și noi un reprezentant în grupul vitejilor mărșaluitori prin tranziție proprietar al unui preinfarct la activ, fie din cauza interminabilelor scandaluri politice, cheltuielilor de întreținere la bloc, prețurilor și tarifelor, fie din alte cauze... Cauze care, ne-am dat seama noi ceva mai târziu, puteau să fie și sentimentale. Dar supraviețuirea acestui reprezentant (a Bunicii în cazul de față), nu era și asta, oare, o dovadă a tradiționalei noastre lupte de rezistență înainte de a lua calea haiduciei și de a ne înfrăți din nou cu codrul?

Începusem să vorbesc cu voce tare și Claudița m-a întrebat:

- Care codru, frate dragă? Mai avem codri?

Ce v-am spus eu că soră-mea are sclipiri de inteligență când nici nu te-aștepți?

Într-adevăr, era o prostie să strigi în gura mare că pleci să te înfrățești cu codrul, iar acolo să dai de resturi de lemne, cioate, pânze de gatere începând să ruginească și să auzi urletul înfiorător a pustiu al unei haite de lupi flămânde...

Problema, însă, era alta: abia-abia se mai liniștise scandalul de pe scară după moartea și înmormântarea blondinei de la apartamentul 13, lucrurile părând să reintre în normalul cotidian, respectiv cu bârfe de doi bani care nu interesau, când o altă întâmplare de senzație a zguduit liniștea din apartamente.

Era o seară din acelea când zbierețele vecinei de la etajul 3 se auzeau cu claritate megafonică:

- Mă, boule, m-am măritat cu un măgar, că de altceva nu ești bun... Ți-am zis, mă, și te-am rugat să te bagi și tu politică, să prinzi și tu un ciolănaș oricât de mic, să mai miroase și la noi a carne friptă... Și ce-ai făcut, boule? Cu ce ne-am ales din tranziția asta unde oamenii cu cap pe umeri, nu cu lubeniță, au vile, case de vacanță, mașini de lux? Cu nimic, mă. Ai rămas un biet doctoraș care consultă pe gratis... 'Ț-ar neamu' a drrrrraaa... Mamăăăă! Mamăăăă!... Nu mă mai lovi în cap, nebunule, că-mi strici permanentu'...

Așa e: se petreceau mari drame în noua organizare social-economică în care majoritatea vitejilor românași, nededați cu economia de piață și nici cu mânăuirea profesională a sistemului național ciolanist, cădeau victime ale propriei ignoranțe.

... Respectivii vecini de la etajul 3 erau produsul acestui sistem din ce în ce mai bine organizat, atât din punct de vedere birocratic și infrastructură, cât și legislativ unde votanții legilor își urmăreau interesele personale cu atâta consecvență și patriotism, încât unii o „mierleau” – vorba Bunicului. Astfel că ajunseserăm să nu ne mai mirăm de programul aproape cotidian al vecinilor. Ba chiar începuse să fie plictisitor, drept care seara, când e liniște aproximativă pe paliere, vecinul de la etajul 5 strigă:

- Rupe-o, Trașcule. Dă-i la bulb, mă, fir-ar mă-sa a...

Cu ceva timp în urmă, Claudița s-a interesat direct la vecin:

- Nenea, te rog, îmi spui și mie ce e ăla bulb?

- Las'că afli tu când o să fii mai mare, i-a răspuns omul privind cu oarece disperare la sâniile soră-mii și având în ochi speranța javrei lui Pavlov la aprinderea becului...

Abia la o oră de anatomie a descoperit ea că acel cuvânt însemna cu totul altceva decât probabil și-a imaginat și nici nu avea mare legătură cu folosirea prezervativului în semiobscuritatea disco-barului de la colțul blocului nostru.

... Așadar, ne aflam în seara aceea când Bunicului Iosâpu îi suna în cap, din cauza euforiei bahice, îndemnul președintelui de a trăi bine și când Bunica Parmenia s-a întors din oraș aproape de miezul nopții...

Sosirea ei l-a dezmeticit un pic pe Bunicul, așa că a întrebat-o:

- A, tu, muiere, țucu-te, tu de unde vii la ora asta?

- De la piață, a răspuns ea destul de veselă. Uite... Și i-a arătat o legătură de morcovi piperniciți și-atât de rahitici, că păreau salvați de pe corabia lui Noe. Am stat la coadă...

- Aha!, păru să se lumineze Bunicul. La coadă – aha! Noa, fain, fain de tăt!, vorba lu' văru-mi-o de la Varvigi...

Și până să prindă ea de veste, jap-jap!, două palme.

Pe loc a avut loc schimbarea la față a situației și a Bunicii, în timp ce țipetele ei au răscolit liniștea nopții pe o rază de cel puțin șapte paliere.

- Dai în mine, mă, țap nenorocit? Dai în mine?!?, s-a minunat ea izbucnind în plâns. Că plec, mă, te las să te mănânce păduchii și... și...

- Bine, a căzut dintr-odată Bunicul de acord, pleacă...

... Când eram noi mici și trăia maică-sa, din când în când Bunica își lua câteva bulendre și chiar pleca zicând:

-Plec la mama, mă, plec...

După două, trei zile maxim, Bunicul – în urma unor trișări subtile și lăsând vreo trei-patru pensionari fără vreun leuț în buzunar – o aducea înapoi cu taxiul, i se adresa cu voce molcomă de ardelean după o noapte de dragoste cu mândruța lui cea dragă:

- Puiule, vrei să te ajut la bucătărie?

În noua sa identitate, Bunica Parmenia își aranja șuvițele de păr pe furiș, se masa viguros pe obrazii săi de carton mucava pentru a-i mai înveseli cu un pic de roșeață și se alinta:

- Dacă nu ți-i prea greu...

Nuuuuu, atunci nu-i era greu ca în alte dăți când îi răspundea:

- Mi-i greu, păpușă mică. Mi-i foarte greu... Auzi: de ce nu-ți găsești și tu pe cineva care să te ajute la tăiat ceapa, la curățat cartofii... Iar când pierdea la cărți, adăuga arțagos: ...Și să te frece pe spate...

- Bine, răspundea Bunica, m-oî ocupa și de asta...

Glumea? Vorbea serios? Din vocea ei nu ne puteam da seama. În realitate, noi, Claudița și cu mine ne convinseserăm de multă vreme

VII

Nouă ne convenea ca ciocnirile dintre ei să fie cât mai dese, fiindcă, măcar câteva zile, mâncarea era mai bună și ceva-ceva mai multă în farfurii, spre seară, când se apropia ora de discotecă, Claudița începea să freamăte fără ca Bunica Parmenia să-i spună, ca de obicei:

- Domnișoară, degeaba te bâțâi ca o capră, treci la lecții! Dacă îndrăznești să ieși la bagabonzii tăi de la colțu' blocului, îți rup urechile – ai înțeles, domnișoară? Întâi cartea și-apoi alealalte...

De regulă, legile casei noastre erau cele hotărâte de Bunica. Bunicul Iosâp avea și el interesele sale să i le respecte, fiindcă altfel libertatea de a ieși la un șeptic, sau la un pocheraș era plătită scump, adesea chiar prin înfometarea tuturor printr-un:

- Azi n-am chef de nimic, dragilor! al Bunicii.

Se institua pe loc starea de criză, toate relațiile deveneau tensionate, se vocifera din nimic, bucătăria fiind abandonată, seara, la aprinderea becului, gândacii se antrenau pentru mărșăluiau victorioși și veseli

Era jale? Nu: doliu, iar sufrageria părea o casă mortuară.

De câțiva ani încoace, însă, era ceva mai complicat, fiindcă străbunica se mutase în cimitir, iar pentru a ajunge la ea, Bunicul, în culmea sarcasmului, îi spunea uneori:

- Dacă pleci la mumă-ta, ia lopata și hârlețul...

Dar în noaptea aceea lucrurile păreau complicate rău de tot, iar situația în sine fără ieșire rezonabilă pentru Bunica: noi eram convinși că, la vârsta ei, Bunica se dedase la un gest absolut necugetat și argumentat prosteste. Să o fi drogat cineva? Ne-am întrebat cu speranța că Bunicul va pune lucrurile la punct pe baza unui scandal care s-o rușineze pe Parmî pentru oricâte zile ar mai fi avut de trăit... Ce-o fi fost în capul ei, nu ne puteam da seama, și nici nu ne-ar fi dus mintea la o aventură sentimental-nocturnă atâta vreme cât Bunicul rămăsese acasă într-o stare bunicică de trezie. Sigur că avea o vârstă care i-ar fi permis săăăă...

- Să știi că a fost la întâlnire cu vreun..., mi-a zis Claudița în șoaptă.

- Taci, tu!, i-am replicat repede. Bunica? Nu ți-e rușine?

- Nu, a răspuns ea. Nu mi-e rușine. N-ai văzut-o cum i se înțepenise privirea pe veterinaru' ăla care venise să constate moartea ăleia de la 13?

- Ba am văzut, și?

Pe-atunci Bunica avea sub șaizeci de ani, trup de femeie odihnită, ten doar cu foarte vagi tendințe spre mucava, gesturi ample și o coafură în legătură cu care Bârfitoarea șefă a scării a întrebato fără menajamente:

- Parmî, dragă, ce e cu coafura asta năprasnică? Ț-ai găsit v-un hândrălău?

Ceva mai târziu ne-am dat seama că femeile au un simț al realității care lipsește majorității bărbaților, mai ales celor vreo 98 la sută, după calculul Claudiței, care se prind de femei ca muștele de fâșia impregnată cu miere falsă unde, mai devreme sau mai târziu, mor fericiți că auziseră măcar o dată exclamația cuiva:

- Ai văzut, dragă, ce mândruță și-a găsit boșorogul ăsta? Tânără-tână, faină-faină, da' uite la ochii ei...

De obicei, problema ochilor era rezolvată simplu, și cel mai clar a sintetizat ideea Bârfitoarea noastră șefă:

- Ay, mamă-mamă, ce ochi de curvă au unele!

Bunicii nu i-a zis așa, da' noi am priceput...

- Tu, Parmi, i-a zis, ție îți cam alunecă ochii de când a plecat al tău...

Eu, adesea, când prindeam câte-un unghi potrivit, priveam la ochii Bunicii și la cei ai Claudiței și gândeam: ori soră-mea a devenit mai femeie și eu n-am observat, ori Bunica s-a întors cu mintea la adolescență. După o vreme am ajuns la concluzia că amândouă variantele erau plauzibile. Nu era prea onorant, însă noi ne mândream cu Bunica Parmi când, în lungile discuții pe banca din fața blocului, o auzeam spunând, de exemplu:

- Eram în clasa a șaptea și aveam un profesor de chimie ca un înger, dragele mele, sau așa trebuia să arate un înger după mintea mea. Venea la oră cu catalogul sub braț, înălțuț, subțirel, cu ochi albaștri și cu o voce care îmi transforma toată epiderma în piele de găină. (I-auzi la Bunica: epidermă! Nu mă așteptam..., tresăream eu cu bucurie în suflet. Înseamnă căăăăă...). Tata și mama erau în culmea fericirii: după ce că la materia respectivă nu încasasem vreodată notă mai mare de 5, după îndrăgostirea de profesor, luam doar zece. De fapt, toate colegile și colegii erau uimiți, în frunte cu diriginta, pita lu' Dumnezeu. Ea mi-a zis într-o zi în cancelarie:

- Parmi, dragă, suntem numai noi două aici. Știi că eu țin la tine ca la copilul meu... Spune-mi: ai cumva vreun coleg care te însoțește când mergi spre casă, sau...? Am observat că, în ultima vreme, ai note mari la chimie, nu cumvaaaaa...

- Nu, tovarășa dirigintă, nuuuu!

Am răspuns hotărâtă, dar cred că aveam toate culorile curcubeului pe față. Diriginta și-a dat seama imediat cum stăteau lucrurile, așa că mi-a zis:

- Dragă, tu ești o elevă cuminte și silitoare – să te porți așa ca să nu le faci rușine la ai tăi, adică vezi-ți de carte... Bine?

- Bine.

Nu știu ce s-ar mai fi putut petrece, fiindcă pe la sfârșitul trimestrului, pe când începuserăm tezele, într-una din zile profesorul n-a mai venit la oră. A venit diriginta, care ne-a zis:

- Copii, tovarășu' profesor este cam bolnav și s-a internat în spital pentru niște analize...

Am vrut să par indiferentă, dar simțisem că în mine se rupsesse ceva. Începuseră să-mi vâjâie urechile, vocea dirigintei și ale colegilor se auzeau tot mai îndepărtate. Abia am reușit să îngaim:

- Tovarășa dirigintă, mie mi-i tare rău. Îmi vine să vomit și mă doare capul... Mă învoiți să merg acasă?

- Da, dragă, du-te, m-a aprobat diriginta. Dar treci și pe doamna doctor...

Doamna doctor?! Ce să-mi fi făcut, cu ce să mă fi ajutat?

Leacul meu era în altă parte. Am alergat ca o nebună până la spital, am întreat de profesor și l-am găsit într-o rezervă. Era palid, se uita spre tavan cu o privire inexpressivă și-abia-abia și-a întors capul spre mine când am intrat. Trebuia să spun ceva, să mă înyng eu pe mine pentru a nu mă face de rușine. La urma urmei, ce căutam acolo? Dumnezeu-Doamne! Și ai mei, și colegii, și ceilalți profesori, și toți, ce vor zice aflând că...? Însă nu mai era loc de dat înapoi, așa că am reușit să spun:

- Bună ziua, tov profesor... Știți, eu am venit să... Adică, din partea colegilor, ca să...

- Ești agitată-speriată, mi-a zis el. Uite, stai aici, pe marginea patului, liniștește-te și-apoi povestim – e în regulă?

Mi-a luat mâna între ale lui și a continuat în timp ce mă așezam:

- Parmenia, am simțit că ții la mine... Asta nu e nici o pacoste. E normal ca oamenii să țină unii la alții, din diverse motive... Uite, de exemplu, și mie mi s-a întâmplat și oricui i se poate întâmpla... Eram la un liceu în Constanța, cred că în penultimul an, și aveam o profesoară de geografie de-o frumusețe care, în mintea mea de-atunci, o așeza într-un album al sufletului alături de Zâna-Zânelor, Ileana-Consânzeana... Începusem să am

note din ce în ce mai bune la geografie, să știu capitale de țări, populații, orașe, reliefuri, munți, ape... chiar dacă m-ar fi sculat cineva din somn pe la trei dimineața. Devenisem un fel de enciclopedie, înțelegi? Și nu-mi dau seama unde aș fi ajuns cu situația dacă într-una din zile nu ar fi venit profesoara la oră însoțit de un ins pe care ni la prezentat:

- Copii, tovarășul – și a arătat cu un semn discret spre bărbatul care o însoțea – este soțul meu, profesorul universitar...

Și a pronunțat un nume. Nu mă interesa. Rămăsesem cu ochii înțepenți pe figura acelui om și nu puteam pricepe cum ea, o femeie atât de frumoasă și de tânără, se căsătorise cu...

- Parmenia, ai 14 ani...

- Cincisprezece, că m-au dat mai târziu cu un an la școală...

- Mă rog... Important e să înțelegi ce spun... Înțelegi, da?

Soțul profesoarei era un om foarte în vârstă, adus de spate, cu barbișon – știi ce e acela barbișon? Da? Bine... Altfel părea un bătrânel simpatic, unul dintre aceia pe care îi poți întâlni prin parc, gata să-ți depeze amintiri, să se plângă de pensia mică, de statul la cozi... Însă, ca soț al profesoarei mele de geografie, nu! Era cea mai nepotrivită potrivire pe care destinul sau Dumnezeu o pusese la cale vreodată... M-am revoltat pe loc împotriva tuturor pentru această mare nedreptate... Dar, încet-încet, revoltei mele i-a luat locul sentimentul că profesoara acceptase acea căsătorie din alte motive decât dragostea... Iar el, cât o fi fost el de profesor universitar, căzuse în plasa întinsă de acea femeie frumoasă. Iar după aceea nu mai avusese putere, sau nu mai dorise, să se elibereze de ea. Îi convenea să... Sau, poate că se zbătea eroic, asemenea unei vietăți prinsă într-un laț, să se elibereze, sau măcar o parte a minții, că de trup nu cred că putea să fie vorba...

Unii reușesc, rar, dar nu o fac decât pentru a se lipi de altă femeie-fâșie, la fel de atrăgător-înșelătoare. E un perpetuum comico-tragic pe care bărbații, bălăcindu-se în opulența orgoliului lor de mascul niciodată nu o recunosc sau, dacă o fac, motivul sau

motivele, își află rădăcinile în ceea ce le-a mai rămas la capitolul mândrie și demnitate, ambele subțiate și pe cale de dispariție.

Noi salivăm de curiozitate să vedem dacă Bunicul îi mai cârpește vreo palmă sau nu, iar dacă da, ce avea să facă Bunica. Până una-alta, Bunicul a mai întrebat-o o dată:

- Zici că fuseși la piață? A de când lucrează ăia trei schimburi?

- Uf, îmi șopti Claudița, ce groaznic e când trebuie să răspunzi la anumite întrebări!

Mie îmi spunea? Apoi nu știam eu ce valuri de sudoare curgeau pe fața ei când se întorcea către miezul nopții de la discoteca din colțul blocului și când Bunica o întreba cu voce blajină:

- Și de unde ziceai că vine domnișoara noastră la ora aiasta?

- De la oooo... uuunnn... dddddd... Am învățat cu o colegă, bunico...

- Noa, fain!, exclama Bunica. Fain de tot... Brava!, părea fericită Bunica

Dar conștiinciozitatea și hărnicia nu o impresionau pe Bunica într-atât, încât să nu ia din debara jordia de alun, armonioasa conversație terminându-se cu două-trei dungi pe fundul soră-mii însoțite de glasul molcom al Bunicii:

- Așe, draga lu' Bunii, amu stai pe balcon până dimineață și repetă ce-ai învățat cu colegă-ta. Da' să nu te smiorcăi, că trezești vecinii... Înțelesu-m-ai?

Claudița suspina ce suspina, apoi aprindea veioza pe balcon, lua o carte și începea să învețe fredonând vreun refren cu care rămăsese în minte de la discotecă. Vestea că nepoata Parmeniei învăța fluierând noaptea pe balcon, se lățise repede în tot cartierul după ce Bunica se plânsese Bârfitoarei șefe că nu mai știa ce metodă să aplice pentru ca Claudița să devină o fată la fel de cuminte pe cât era de frumoasă. Că era, de ce să fim ipocriți! Și o spun în calitate de echidistant între ea și Bunica...

VIII

Nici nu știu dacă trecuse o zi de la aflarea veștii și Bârfitoarea și-a făcut datoria umplând tot cartierul cum că „frumusețea” Calindroșilor își pregătea lecțiile în balcon, fluierând.

- Apoi, cu cine să semene decât cu bunică-sa?, venise întrebarea la următoarea ședință în plen a bârfitoarelor scării, de la care absentase nemotivat Bunica...

Adevărul nu era deloc onorabil pentru noi, familia, dar... Claudița devenise un caz unic în tot cartierul, spre nedumirirea noastră, a dirigintei – care fusese informată cu vreun an în urmă despre felul de-a învăța al soră-mii – dar și a unui psiholog pe care îl chemase Bunica...

- Domnu’ psiholog, îi zisese, ia vezi dumeatale ce bai are fătua asta...

Fix o oră durase consultația în camera mică, transformată în cabinet de psihologie. Când ieșiseră de-acolo, Claudița îmbujorată, iar psihologul cam palid și tras la față, zisese fără să i se adreseze cuiva anume:

- E un caz unic în psihologie. Cre’că nici tătucu’ Freud n-ar pricepe... Pe mine mă iertați, am o ședință urgentă de spiritism...

Și s-a prelins pe lângă Bunicul care tocmai trăgea dintr-o sticlă niște licoare roz-gălbuie.

- Încă un nebun pe lumea asta, a lipit o etichetă bunicul pe atitudinea psihologului.

- Auzi, tu, ce ți-a zis ăla?, s-a interesat Bunica Parmi cu speranță în ochi.

- Nimic.

- Cum, nimic tu fătucă?, s-a trezit și Bunicul întrebând.

- Adică, nimic, a repetat Claudița. S-a uitat la mine, m-a întrebat câți ani am, dacă sunt elevă și... atât.

- Apoi, ce făcurăți acolo un ceas de vreme?

- Nimic. Deci, s-a uitat la mine tot timpul, eu am admirat peisajul din spatele blocului (peisaj în spatele blocului nostru?!?)

Trei containere și cinci pubele – un fel de Mecca la care se află în permanent pelerinaj câteva hoarde de șobolani, pisici, câini și șoareci? Soră-mea asta are, într-adevăr, probleme!), apoi a vrut să-și aprindă o țigară, a scăpat bricheta din mână, s-a aplecat, a căzut în cap și mi-a zis când am încercat să-l ajut să se ridice: domnișoară, să nu mă atingi, că-mi trece imediat, imediat, imediat, ime... Înțelegi, domnișoară? Nu chema pe nimeni, nu fac infarct, nici comotie cerebrală, nici atac de... Adică, sunt sănătos la trup și la tot... Și a stat acolo, picat în cap, cam trei sferturi de oră, după care s-a ridicat și... Buni, a concluzionat Claudița, eu cred că domnu' pisolog are minte de plumb și de-aceea s-a prăvălit, că se tot holba la mine de parcă nu mai văzuse ființe umane eleve de liceu...

Adevărul e că, la ieșirea din cameră, psihologul șoptea:

- Doamne, Sfinte Sisoie, Isuse Cristoase, Tată ceresc, iertați-mă, da' io așa frumusețe de femeie n-am mai văzut... Fie-vă milă de mine, păcătosul și mare devorator de sex...

Pe loc începusem să oscilez între două întrebări: omul era psiholog sau psihopat?

Însă, ce noroc pe el că vorbise prea încet ca să-l fi putut auzi Bunica Parmi!... Ay, mamă, ce petrecere cu țâpurituri oșenești s-ar fi declanșat!

În aceste condiții, bineînțeles că de speranța Bunicii într-o diagnosticare a Claudiței din punct de vedere psihic, s-a ales imediat praful.

Din fericire pentru unii și mare nefericire pentru alții, diagnosticul la boala soră-mii a fost depistat într-un amurg violeto-bacovian, când Bunicii i s-a părut că învățarea lecției de istorie era acompaniată de un fluierat ceva mai aparte. În consecință, ea s-a apropiat de fereastră și a văzut sub balconul nostru, în lumina singurului bec de pe aleea principală rămas întreg după trei nopți de funcționare, flăcăiaș cu blugii rupți în fund și franjurați consistent, care fluiera și el ceva, dar mai pianissimo. Eu îl știam, fiindcă îi mai văzusem cu pe Claudița la câte-o înghețată sau pepsi, însă nu

mă gândisem că lucrurile degeneraseră într-atât, încât să auzim într-un viitor apropiat eventuale miorlăituri chemătoare prin zona boscheților rămași cât de cât citovi după vandalizarea lor de către... De către cine? Întrebarea era întru totul legitimă, dar profund jignitoare, fiindcă era atâta sinceritate în vocea și atitudinea locatarilor, că oricine s-ar fi simțit un nemernic bănuind că, măcar vreunul dintre ei, ar fost în stare să atingă fie și doar în treacăt vreo mlădiță din gardul viu. Chiar și bârfitoarele care, altfel se încontrau până la a se antipatiza între ele două-trei zile, ajunseseră la consensul că numai niște extraterestri ar fi fost în stare la o asemenea cruzime antiecolologică. Concluzia generală, deci, era că, în blocul nostru trăiesc doar oameni atât de pătrunși de spiritul civic și de responsabilitate edilică, că (cacofonie inevitabilă și necesară...) oricine ar fi dorit să învețe o limbă nordică, sau măcar una germano sau franco-elvețiană, doar-doar va desluși acest miraculos comportament...

Revenind la „Romeo”: Bunica a ieșit în fața blocului și, până să prindă de veste flăcăiașul ce i se întâmplă, l-a înșfăcat de-un umăr și l-a întrebat cu voce calm-ardelenească:

- Apăi, mă, ficiorul, dacă vrei să te însori cu nepoată-mea, de ce nu vii, dragule, în casă să hotărâm când facem nunta?

Pe loc, dar absolut pe loc, tânărul s-a transformat într-un fel de om-de-cârpă pe care Bunica o târa după ea pe scări în sus, iar după două-trei minute, am avut ocazia să văd pe viu cum poate să arate o ființă umană abia scăpată de colții unui rechin.

Realizând până la urmă că nu trăia un coșmar, flendurosul a dat să scape de cumplita mână a destinului întruchipat în Bunica Parmenia, rezultatul fiind un eșec total, iar vocea ei a sunat aspru-justițiar adresându-mi-se:

- Cheam-o pe soră-ta!

- Dar învață, Bunnico, la istorie, am încercat eu să salvez rămășițele pământești ale intrusului.

- Cheam-o pe soră-ta!, a repetat ea, însă cu vocea mai categorică.

În astfel de momente, era bine ca orice muritor să se afle, de preferință, în mangrovele australiene decât în apropierea Bunicii. Iar în ceea ce o privea pe Claudița, singura ei salvare era să sară de pe balcon și, dacă scăpa fără vreo fractură, să plece în lume...

Am deschis ușa balconului și i-am zis:

- Dragă, vezi că te invită Bunica în bucătărie...

- Ce mai vrea? După ce mă ține pe balcon ca pe o sclavă? Nu merg nicăieri!

- Și eu aș zice la fel, da' vezi că ai intrat în bai mare: Bunica l-a adus în bucătărie pe flendurosul tău...

- Mi-e prieten – n-am voie să am un prieten?

- Apoi, de ce nu mi-ai spus? Că îi împrumutam o pereche de pantaloni de-ai mei și un tricou...

- Ești sarcastic...

- Nici nu mă gândesc. Te înțeleg până la un punct, da' nu-știu cum naiba să te ajut, că „dictatoarea” e zburlită rău... Hai să vedem...

Trecând prin sufragerie, i-am șoptit Claudiței:

- Pssst! Spune-i că „flendurosul” mă fluiera pe mine...

- Nu-i mai zice-așa, că are caracter, să știi, s-a simțit jignită Claudița

- Mi-am dat seama după franjuri de la blugi, că despre ei era vorba, am tachinat-o considerând că trebuia să plătească pentru că o salvasem din ghearele persecutoarei noastre comune...

Sigur că nu era nici frumos, nici biblic, dar minciuna ticluită la repezeală a ținut până la urmă ecranând muștrările mele de conștiință, deși Bunica nu părea deloc să fie convinsă de adevărul inventat de noi. În orice caz, l-am salvat și pe „Romeo”, dar care, la ieșirea din bloc, a avut un demaraj atât de puternic și de necontrolat, că era cât pe ce să treacă prin polițistul de sector. Luat prin surprindere, omul legii a reacționat cam tardiv, pe când „bolidul” o cotise deja pe după blocul-turn din apropiere...

- A furat ceva?, s-a interesat el spre fereastra noastră.

- O inimă, i-am răspuns.

- O ce?
- Inima soră-mii.

La răspunsul meu polițistul a rămas câteva clipe pe loc repaus, apoi s-a depărtat pășind rar, apăsător și cu o expresivă responsabilitate profesional-autoritară.

IX

... Abia mai târziu am priceput noi de unde provenea aversiunea Bunicii Parmenia față de orice vietate de sex opus care se apropia de Claudița. Dar înainte de a divulga, probabil cel mai mare secret al Bunicii, mă văd obligat să recurg la câteva detalii în legătură cu debaraua noastră... Are o suprafață de 1 (un) metru pătrat, o înălțime de 2,95 metri și șapte rafturi din PFL – material furat de Bunicul Calindrosu pe când era paznic de noapte la fabrica de șifoniere, mese și scaune cu spătar curbat. Pe-atunci locuiam într-o căsuță la marginea orașelului nostru, iar hărnicia Bunicului, era cât pe ce să ducă fabrica la faliment, deoarece, la un control de fond, cu interogarea Bunicului la subsolul poliției, s-a că, în ograda noastră, exista o cantitate dublă de PFL față cea existentă în depozitul fabricii. Deloc impresionați de spiritul gospodăresc al Bunicului, polițiștii și cei de la control, toți sobri și marțiali, l-au pus să care înapoi la fabrică tot ce furase de-a lungul unui an de păznicie; iar ca pedeapsă obligându-l să transporte tot materialul ziua, și pe strada principală a orașelului. Spectacolul a deteriorat consistent prestigiul familiei, cea mai afectată din punct de vedere moral fiind Bunica, până atunci arborând un aer de aroganță totală în relațiile cu cei din jur, mai ales cu vecinii. Clementa organelor abilitate – după 1989, orice organ, oricât de mic, susține că este abilitat... – s-a materializat prin recompensa pentru efort îngăduindu-i Bunicului să păstreze cele șapte scândurele din PFL, fixate deja ca rafturi pentru debara. Am închis paranteza. Așadar,

acea chichinetă era supermaketul și *secondhandul* familiei. Acolo găseai de cele mai multe ori lucruri, obiecte și produse la care nici nu te ducea mintea. Începând de la piulițe până la o cheie franceză ruginită, de la o sandală fără talpă la un costum de tergal, de la triburile de gândaci de bucătărie foarte bine organizate în comparație cu sistemul democratic post-decembrist, până la cei vreo patru șoricei...; Mai exista cel puțin un șobolan care își făcuse pat din căciula de boactăr a Bunicului, se pare destul de incomod având în vedere că, noapte de noapte meșterea ceva la el, probabil vrând să-l transforme în canapea cu bibliotecă, unde șoriceii să poată lua masa... Și așa mai departe. În aceste condiții, spațiul se afla în deplină siguranță inclusiv față de motanul Argus care nu se sfiise la un moment dat să se zborșească la un ciobănesc german venit în vizită la o cățea în călduri, împreună cu stăpâna lui, dar ocolind cu grijă ușa debaralei... Ei, și într-una din zile Claudița, căreia îi lipsește simțul pericolului, răscolind prin debara, dă de o poșetă de tip vechi, ferfenițită, cu fermoarul rupt și cu o cataramă lipsă... Fără nici o jenă a scotocit înăuntrul relievei și a scos la lumina zilei un plic lipit cu scotch, cu adresa destinatarului ilizibilă, dar foarte clară cea a expeditorului... Atâta minte a mai avut să nu deschidă plicul și, fiindcă dincolo de toate înțepăturile dintre ea și mine, în momente dificile, sau când e vorba de a lua vreo hotărâre, ori de a pune la cale vreo trăsnaie, unindu-ne forțele mentale, de regulă reușind performanțe care au rămas în istoria nescrisă a bărfitoarelor scării, cu trofeul ascuns în sân și cu un aer ciudat, a venit la mine în cameră și mi-a zis în șoaptă:

- Mîro, hai la un „Prigat”, că am o taină...

Da, așa îmi spune toată lumea care mă cunoaște – MÎRO – deși numele meu adevărat, Iozof Beldiță, este scris clar, cu majuscule, pe Cartea de identitate, valabilă până în anul 2064, an în care nu numai eu, dar și vreun urmaș va avea o vârstă tocmai potrivită pentru a-și pregăti cele de cuviință în vederea înmormântării. Mă rog, să nu deviez de la subiect...

Deci, după câteva minute ne aflam la cofetăria „Magdalena”, cu câte un suc de lămâie în față, unde am luat hotărârea să deschidem plicul. Dar care dintre noi doi? Evident, a început ciondăneala...

- Eu mi-am pus viața în pericol și l-am luat, a argumentat Claudița. Este normal ca tu să deschizi plicul, nu? Ești și tu major, ești geamănul meu, ești bărbat, ai log... Pardon: în ceea ce privește logica ta, mai am rețineri...

- Nu, dragă, i-am răspuns, și tu ești majoră, ai întreprins o acțiune – e drept că importantă și curajoasă – și, în mod normal, trebuie s-o duci la bun sfârșit. Așa ne învață teoriile moral-psihologice și logice, așa trebuie să procedăm...

- Să nu-mi vorbești despre logica ta care m-a surghiunit pe balcon, fiindcă mi-ai spus că Bunica nu va avea nimic împotriva discotecii...

- Bine, Claudița dragă, da' să miaune sub balcon flendurosul ăla!?! Scuză-mă... Eu n-am nimic cu omul, mai ales după ce am băut vreo nouăsprezece sucuri de grefă de pe el...

- Ești un escroc și un exploataator! Ar trebui să-ți fie rușine...

- Nu eu i-am pretins eu mita pentru a-i face cunoștință cu tine, da', dacă știam urmarea, nu m-aș fi pretat... Deși, deșiiiiii, deși!... Tu știi al cui fiu e băiatu' acesta flenduros? A lu' ăla care a falimentat fabrica de confecții, a pungășit statul cu niște zeci de miliarde, a avut în subordine, și cred că mai are, surioară!, o una dintre cele mai puternice echipe de proxeneți etc. Iar pentru toate-acestea, a făcut un an de pușcărie, atât! Da' are vilă și piscină? Are. Are Mercedes ultimul tip și flendurosul' de fiu-so la fel? Are. Are firmă cu care stoarce bani de la stat fără să investească mai nimic? Are. Să-ți mai spun?

- Da' tu de unde le știi pe toate astea?

- Din presă, Claudița scumpă, din presă, fiindcă eu știu citi și chiar citesc în timp ce alții fluieră pe balcon lecțiile de istorie, filozofie și altele...

- Da, și? Am vreo notă sub 9?

- Nu, fiindcă toți profesorii tăi sunt masculi și salivează când te văd câinele lui Pavlov...

- Ești un nemernic!

- Iar tu o ființă fără scrupule și fără pic de mândrie...

- Păi, de-ai a l-am și acceptat pe flenduros: să mai mănânc o înghețată, să mai beau un suc, să... Că știi și tu cum e Bunica: îți dă un ban și îți face morală o oră, că până și cel mai dulce suc are gust de pelin...

- Ești o materialistă, și îmi pare rău că suntem frați și, mai ales, gemeni...

- Ești un laș. Și nu-i mai zice ăluia flenduros, că așa se poartă acum, iar franjuri și spintecăturile sunt la modă, depășitule! Că la toate cele mârâi...

Avea și ea dreptate, nu?

A, și încă ceva: Mîro vine exact de la verbul „a mârâi” și, repet, nu are nici o legătură cu numele meu! Încă de pe când eram mic mi se arunca așa, pe-atunci ca un fel de alint: mârâilă, fiindcă tot timpul, mi s-a spus mai târziu, strâmbam din nas și mârâiam...

În sfârșit, am dat cu banul, și eu a trebuit să deschid plicul, soarta confirmând încă o dată prezența alături de mine a nedespărțitului meu prieten ghinionul...

Înăuntru am găsit o scrisoare cu rânduri strâmbe și cu litere inegale. De fapt, și sigur, nu era o scrisoare propriu-zisă, ci o ciornă, dar și ea nu părea să fi fost scrisă de Bunica, fiindcă ea, cel puțin cu noi, avea un adevărat cult pentru gramatică și textul scris. Uf, de câte ori nu ne pusesse la punct când noi, cu gândul la orice altceva decât la ceea ce recitam, turuind fără să prea ținem seama de semnele de punctuație „Sara pe deal”, recitarea căreia constituia pentru Bunica testul suprem. De fiecare dată ne punea să ascultăm un disc de picup pe care Sadoveanu, cu vocea lui cald-moldovenească, recita inimitabil poezia în cauză. Ceea ce ne străduiam noi, era, recunoșteam în sinea noastră, o catastrofă. Așa că, într-una din zile, ajunsă la disperare, fiindcă se apropia ora plecării la discoteca din colțul blocului, Claudița răbufnise:

- Bunico, eu Sadoveanu mă fac! Nu mai vreau nici medicină, nici arte plastice, nici fizică atomică și nici măcar actriță la Hollywood... Vreau să fiu Sadoveanu, să scriu romane cum ar fi Fratele Jder, Neamul Căndroșilor, Război și pace cu Fratele Karamazov...

- Claudița!, i-a strigat Bunica. Vrei să mă superi rău?

- Nu, Bunico – astea sunt cărți pe care vreau să le public eu...

A urmat, cum era și firesc, consemnarea la domiciliu, cu recomandarea expresă să nu uite, pentru toată viața, titlurile: Frații Jderi, Neamul Șoimăreștilor, precum și Război și pace și Frații Karamazov...

Mă rog...

Nu mai spun când recitam vreo altă poezie... Nici eu nu dădeam semne că aș fi fost mare iubitor de intonații, virgule, semne de întrebare, exclamații și altele, dar Claudița nu avea nici cel mai mic respect pentru normele gramaticale, dimpotrivă, ar fi fost în stare să distrugă până și cel mai superb vers eminescian...

Așadar, am căzut de acord că bucată aceea de hârtie îngălbenită și cam roasă pe la colțuri, nu era decât o ciornă amărâtă și compromițătoare pentru Bunica Parmenia.

- Crezi că e bine s-o citim?, m-a întrebat Claudița. Nu ne bagăăștia la violare de corespondență?

- Acum, e gata, am liniștit-o. Nu mai avem scăpare, surioară. La Jilava, Poarta Albă sau Gherla, din moment ce am deschis plicul. Hai, citește...

- N-am curaj.

- Bine. Pune-o pe masă și o citim fiecare în gând...

Când am terminat de citit, i-am făcut un semn soră-mii și am părăsit apartamentul cu aerul dublu, de infractori și de profund dezonozați, care porniseră pe drumul aflării unui mod de a-și pune capăt zilelor cât mai repede cu putință. Până una-alta, în părculețul de lângă bloc, ne-am așezat pe unica bancă liberă – celelalte fiind ocupate sau rezervate pentru cerșetorii profesioniști și zdrențăroși. Unii, când întindeau cu un fel de agresivitate spre trecători câte-o

mână cu musculatură de halterofil și cu palmă vânjoasă, de teamă, femeile și copiii le dădeau repede tot mărunțișul avut asupra-le.

Multe minute am tăcut amândoi privind în gol, apoi eu, ca bărbat, am simțit nevoia să-mi exteriorizez înțelepciunea care îmi invadase dintr-odată mintea:

- Această scrisoare – i-am zis Claudiței, pe care o simțeam lângă mine fragilă, neajutorată și speriată – va sta oricând mărturie asupra unui adevăr, halucinant pentru noi doi, tănuțit ani de zile de Bunica Parmenia, adevăr imoral, blamabil și, în același timp, umilitor și revoltător pentru cartierul nostru, poate chiar pentru orășel... Deoarece, cu toată libertatea și democrația care ni s-au dat în '89, plus dezlegarea la toate fărădelegile lumii, atât conținutul scrisorii cât și fapta în sine, va constitui o pată rușinoasă pe obrazul urbei și, cutez a spune, chiar a județului. Dar gândește-te, surioară ce efect exterminator va avea supra primarului nostru când va traversa orășelul dinspre Tokio spre Londra... Deja îl și văd retrăgându-se din viața politică și apucându-se să scrie versuri pe lespezi de piatră cu vârful unei șurubelnițe. Însă, ceea ce e și mai grav, ea, fapta, va pluti pentru totdeauna asemenea unei umbre jignitoare și asupra familiei noastre, a vestitului neam al Căliandroșilor. Ceea ce ar putea să aibă repercusiuni greu de anticipat în aceste momente grele...

Claudița mă privea cu ochii mari, plini de admirație, în timp ce orgoliul meu se lăfăia fericit în brațele recunoașterii depline a minții mele luminate, orgoliu pe care mi l-am imaginat rapid sub forma unui porc gemând de plăcerea scărpinării pe burtă.

- Vai, tu!, mi-a întrerupt Claudița analiza, parcă ești moderator la televiziune și nepotu' lu' Socrate... Să te faci senator, iar pe mine șefă de cabinet...

- Nu pot, m-am împotrivit. Nu vreau să fiu învinuit de nepotisme și alte nereguli...

- Eu îți sunt soră...

- Și ce vrei acum? Să inventez cuvinte? Cum ar suna în justiție acuzația de *surorism*?

- Da, da' tu ești cel mai deștept frate geamăn pe care și-l poate dori cineva, chiar și eu..

I-am simțit bine înțepătura ironie, așa că mi-am zis: eh, asta e soră-mea, Claudița: din două cuvinte aruncă totul în derizoriu și transformă sublimul în caraghioslâc!

- Dacă n-ai fi neam cu mine, i-am zis destul de amenințător, acum ți-aș plesni vreo două palme ca să te înveți să respecti pe cei care vorbesc în cunoștință de cauză și nu se înhăitează cu toți... De fapt, cine se aseamănă, se adună...

- Am înțeles bine? Te referi la flenduros, nu? Că, adică, și eu sunt o flenduroasă?

- La minte, surioară, numa' la minte!, am liniștit-o simțind nevoia acută să fiu dur cu ea.

- Sunt sora ta geamănă, ai uitat?

- Din nefericire, nu, deși am dorit...

Ne-am fi putut certa încă mult, dar nu era nici locul nici timpul potrivit, așa că i-am zis văzându-i ochii întristându-se:

- Bine, iartă-mă... Da' știi? Mă gândesc și la Bunicul...

- Și eu la el mă gândeam... Așa cum a fost el cărțaș și bețiv, zice Claudița compătimitoare, din clipa asta am început să-l înțeleg și să-l iubesc pe Bunicul.

De fapt, între ea și Bunicul întotdeauna a existat o înțelegere și o afecțiune pe care eu nu le-am putut-o înțelege...

Mă rog...

Dar iată, pentru ca stufosul și contradictoriul neam al Călindroșilor și posteritatea să nu recurgă la măsluiri și alte potlogării, conținutul scrisorii, așa cum a fost ea gândită și redată pe hârtie de către Bunica Parmenia:

Dragă fiule,

Înainte de toate, îți scriu aceste rânduri ca să știi că îți scriu.

Dragu meu, dacă primești aceasta scrisoare înseamnă ca am scris-o și că a ajuns la tine cu bine. Dimpotrivă, dacă n-o primești, atunci să mă anunți pentru ca să ți-o mai trimit o dată, sau să-ți scriu alta.

Îți scriu încet pentru că știu că tu nu citești prea repede...

Acum câteva zile tatăl tău a citit că marea majoritate a accidentelor se petrec la o distanță de un kilometru de casă, de aceea ne-am hotărât să ne mutăm mai departe. Noua noastră casă, deși construită cu lemene furate de la demolări, că azi toată lumea e hoasă și, dacă nu furi, ești un bou. Casa este minunată: avea fier de călcat, dar după ce l-a trântit de perete pe Iosâp, noul meu soț, l-am aruncat la gunoi în spatele unui cerșetor aplecat peste container, pentru care bărbatu-mi-o a făcut 2 ani de pușcărie... Noua noastră casă mai are și mașină de spălat, dar nu știu sigur cum funcționează, fin'că ieri, am băgat lenjeria în ea, am răsucit un buton verde și, după ce am auzit un bârâit și un țăcănit ca de mitralieră, nimeni din familia noastră nu a mai văzut-o.

Vremea pe aici nu e foarte rea, așa zice chiar că e normală și potrivită: săptămâna trecută a plouat doar de două ori: prima dată, ploaia a ținut trei zile, iar a doua oară patru zile... A propoz de vreme și de vesta pe care o voiai: unchiul Ieruguță mi-a spus că, dacă o trimitem cu nasturii ăia grei, de metal, o să

coste mai mult, așa că am tăiat nasturii și i-am pus în buzunarul vestei.

Și să-ți mai dau o veste bună: în sfârșit, l-am îngropat pe bunicu-to; l-am găsit când ne-am mutat: era în dulap de-acum trei săptămâni, adică din ziua în care a câștigat la De-a v-ați ascunselea... Ce fericiți am fost cu toții în afară de tușă-ta, Afrodita, o mai ții minte?, aia cu cap ca de cal, care a urlat ca o nebună tot timpul prohodului, fin'că nu avea mască de gaze. În final am invitat lumea la parastas, dar n-au venit decât doi câini care au stat în reculegere vreo zece minute, după care au plecat cu cozile între picioare. Vezi, cum știi și animalele să sufere când e câte-un mort în familie?

Și să-ți mai zic că alaltăieri, tomna când preparam împreună cu Iosâpu salata orizontală de cartofi, a explodat butelia de aragaz și el și cu mine am zburat din casă. Tu nici nu-ți poți da seama ce emoție și ce fericire am trăit! A fost pentru prima dată, după mulți ani de căsnicie, când ieșeam și noi, împreună, undeva.

Când a venit smurdu' cu elicopteru' să ne adune de prin ogradă și să vadă dacă suntem în regulă, un doctor mi-a pus un tub de sticlă în gură și mi-a zis să nu vorbesc 10 minute. Iosâpu, ca om de afaceri ce este, s-a oferit să cumpere toate tuburile pe care le avea doctorul...

Și dacă tot vorbim de Iosâp: te anunț cu bucurie că și-a găsit de lucru, o afacere de care e foarte mândru cu funcția lui de menager: lucrează peste 500 de oameni în calitate de angajat cu o jumătate de normă să tundă iarba în cimitir...

Sora ta vitregă, Antigona, cea care s-a căsătorit cu soțul ei, să știi, dragu' meu, că a reușit să nască,

în sfârșit, da' nu știm încă sexul copilului. Așa că n-aș putea să-ți spun dacă ești unchi sau mătușă. Tu crezi că e chiar atât de important? Într-una din zile, Iosâpu a întrebat-o pe cealaltă soră vitregă a ta, Andreea, dacă mai este însărcinată și ea i-a răspuns că da, de-acum doi ani... Ce fată sigura pe ea și câtă mândrie! S fii și tu mândru de ea... Că seamănă bine cu mine, cu cei din familia noastră și cu tot neamu' nost...

Vărul tău, Paul, care știi că era un păgân și cu necredință întru Domnul, a devenit credincios după ce s-a căsătorit: se roagă în fiecare zi și seară în fața soției lui, fiindcă ea zice că e fecioară!

Dimpotrivă, așa cum bănuiai și tu, nu l-am mai văzut pe unchiul Androne din ziua în care a murit și l-am înmormântat anul trecut...

Cel mai rău e frate-tu vitreg, ăla' micu', Apollo. Da' rău de tot! Alaltăieri încuiat mașina și a lăsat cheile înăuntru, așa că a trebuit să se ducă până acasă – la șapte kilometri – să aducă dublura de chei ca să ne scoată pe toți de acolo.

Despre noi să mai știi că bunică-ta e în spital, Iosâpu și-a rupt o mână, după unchiul Linu a venit chiar acum salvarea și poliția să-l ducă la spitalul de nebuni, vântul ne-a luat acoperișul de pe casă, iar eu sunt în spital cu capu'... Deci, suntem cu toate în regulă și cu impozitele plătite, zice domnu' primar, ceea ce îți dorim și ție.

Adresa pe plic nu ți-o pot scrie, pentru că n-o știi. De fapt, ultima familie care a locuit aici, a plecat cu ea cu tot, ca să știm unde locuiește în prezent și în caz de nevoie să știm unde să să-i vizităm... Da' te descurci tu când vii, deși Iosâpu nu

știe că eu te am din flori, așa că e bine să stai acolo unde ești...

Auzi, dacă o vezi pe Margareta, transmite-i salutările noastre, da' dacă n-o vezi, nu-i mai spune nimic, fin'că tot suntem certați de la revelionul trecut când pămpălăul de bărbatu-so a vrut să se spânzure de candelabrul nostru, numai' ca să spurce casa.

*Mamy ta care te adoră,
Parmenica.*

P.S. Ah, iartă-mă: aveam de gând să-ți pun și niște bani, dar deja am închis plicul...

Deci, așa!

X

Greu de crezut, însă, dintr-odată mitului de moralitate al Bunicii, infailibil și indestructibil, i-am descoperit o fisură care, în doar câteva minute, s-a transformat într-o prăpastie, și parcă îmi suna în auz zgomotul făcut de niște cioburi căzând. Cioburile credinței oarbe într-un om care nu era, la urma urmei, decât o femeie ca oricare alta, ba, poate chiar mai... Dar, vorba unui coleg, să nu supărăm pe Domnul cu afirmații fără un acoperiș sigur, prin care să nu mai intre nici o picătură din intemperiiile îndoielii. Și-apoi, nu era căderea noastră să o judecăm punând-o la stâlpul infamiei pentru că... Într-un fel rămasă văduvă după plecarea Bunicului Iosâp în America, și fiind la o vârstă când legea codului sentimentalo-rutier nu împiedica în mod expres circulația hormonilor pe șoselele psiho-sanguine, era un fel de firesc să... Să?!? Ei, când ajungeam cu raționamentul în acest punct, în mintea

noastră – pentru că eu și Claudița aveam, totuși, destule în comun – se producea un declic, iar o barieră pe care scria cu litere mari „Bunica”, ne oprea înaintarea.

- Da, Claudița, îi ziceam soră-mii, ea e, totuși, Bunica, e cea care ne-a crescut, s-a îngrijit să avem de toate...

- De toate?!, s-a zbârlit în câteva rânduri Claudița. Sper că te gândești și la faptul că ne ținea flămânzi zile întregi, că ne închidea în casă și ea pleca la țară câte două-trei zile, că ne purta cu haine cârpite și murdare, că...

- Ho, oprește-te!, îi ziceam. De fapt, putea să fi fost și mai rău, nu crezi?...

- Mai rău?!

- Auzi, i-a vezi în DEX, ce scrie în dreptul cuvântului „orfelinat”...

Îi aminteam asta Claudiței, deoarece adeseori Bunica Parmenia ne amenința:

- Mă, nenorociților!, vă duc la un orfelinat și scap de voi, că nu mai pot, mă... Mi-am mâncat viața cu voi, în loc să-mi pot vedea de-ale mele... Că nu-știu ce greșeli am făcut de a trebuit să fiu atât de pedepsită de Tatăl ceresc atât de tare.

Aș fi nedrept să nu fiu de acord cu ea.

Când se întâmplase accidentul acela stupid, care ne lăsase fără ambii părinți la o vârstă când alți copii erau în grupa mare la grădiniță, ea avea cu ceva peste patruzeci de ani... Evenimentul i-a schimbat cursul vieții, cum ni se confesa uneori, în momentele ei de liniște sufletească. Sigur, ea avea profesoară, era titulară pe post la liceul din cartier, Bunicul Iosâp încă nu începuse seriilor de beții care l-au făcut mai apoi celebru cam în tot orașelul. El juca nopți întregi cărți, iar dimineața, mahmur, intra în casă și-i zicea Bunicii:

- Doamna profesoară, ți-am adus salariul pentru schimbul trei.

Era destulă ironie în glasul său răguși din cauza fumului de țigară pe care îl inhala ore și ore din noapte.

- Păi, răspundea Bunica, dacă altceva n-ai fost în stare să faci... Cu ce te-ai ales în viața asta? Cu jocul de cărți și închisoarea...

- Dar te-am ținut ca pe-o doamnă? Ținut. Le-am asigurat cele de trebuință ăstora mici? Le-am. Că am mai băgat și eu câte-un sprit, ce păcat mare am făcut?

Chiar așa, îi dădeam noi dreptate. Ce rău a făcut?

- O, da, răspundea Bunica. N-ai făcut nimic – ești un înger, Iosâpule! Nu tu ai urlat la mine că sunt o curvă, nu tu ai mers la director să-i spui că îți maltratez nepoții, de era să rămân fără serviciu, nu tu ai început să bei până ți-ai băut și puțina minte pe care o aveai, nu tu...

- Mai ai, dragă?, o întreba Bunicul cu voce egală. Că trebuie să plec la un coniac, să mă refac, iar tu să te întâlnești cu inteligenții tăi...

Și chiar pleca.

„Inteligenții”, cuvânt rostit de Bunicul cu o asemenea intonație, încât Bunica se simte total umilită și începe să-și șteargă niște lacrimi imagine.

Ei, dintr-o o asemenea conversație, pe care noi o ascultam având domiciliu forțat în bucătărie, ce să fi ales noi, cu mintea noastră de juniori unu sau doi? Dar situația nu s-a oprit atunci, ci a continuat până în ziua de azi când, cu toate raționamentele și supozițiile noastre, tot nu reușim să ajungem la o concluzie clară referitoare la... Adică, în relația dintre bunicii noștri, care contribuise mai mult de se ajunsese la bețiile Bunicului și la infidelitatea Bunicii?

Cum, Bunica Parmenia infidelă!?, tresărim brusc de fiecare dată când unul din noi pronunță cuvântul respectiv. Vizavi de atitudinea ei practică, nu teoretică, de despotismul și rigiditatea ei în relațiile cu noi, să se fi pretat la...? Și Bunicul? Cărțașul vestit prin zonă, în stare să trișeze pe oricine, pentru care pricepere în sufletul meu, cel puțin, ocupa un loc într-un fel de lojă de onoare și nu de puține ori m-am necăjit că nu aveam dexteritatea lui, mai ales

după ce optzecișinouăle adusesse nebunia lumii în cartier și în orașel. Umblam pe străzi cu Claudița de mână și strigam împreună cu alți elevi tot felul de lozinci și slogane idioate. Dar ce conta? Eram liberi, era iarnă și aveam posibilitatea să ne manifestăm așa cum simțeam.

- Oare cum se manifestă Bunica noastră când suferă de sentimentalism?, a rostit Claudița o întrebare adresată nici unuia.

Chiar așa: cum? Mereu agitată, mereu gata să se certe cu Bunicul, mereu plângându-se de reumatismele ei parcă mai dureroase decât ale oricui, mereu foarte ocupată și nervoasă că...

- În casa asta eu sunt singura care muncește. Fără mine v-ar mânca păduchii și v-ați umple de râie...

- Și banii pe care ți-i aduc eu?, se interesa Bunicul. Ce se întâmplă cu ei, doamnă? Că sunt cam de trei-patru ori mai mulți, dacă nu mă înșală auzul...

Salariul de dascăl al Bunicii? Cele două momente ale fiecărei luni când Bunica exclama:

- Țasta e salariul unei dascălițe din România după ani și ani de profesorat! Cum să ai un trai decent?

Întrebare în urma căreia se lăsa o liniște deplină și puteam auzi prin peretele sufrageriei cum vecinul de la parter cânta la saxofon melodii aproximative de folclor, acompaniat la calorifere de cam toții locatarii de pe scară.

Da, Bunica Parmenia avea dreptate, gândeam noi după ce începusem să ne dăm seama ce anume însemna, printre altele, venirea democrației și ajungerea la conducerea unor inși care abia-abia reușeau să lege două-trei propoziții; dar ieșeau pe sticlă, să-i vedem cât sunt de importanți... În vreme ce știrile televizorului aduceau imagini cu oameni tot mai amărâți, tot mai prost îmbrăcați... Iar după tot răul metamorfozat din promisiunile electorale, mai venea și câte-un potop de in undații, sau câte-o secetă prelungită...

Ne pedepsește Dumnezeu pentru fărădelegile ăstora, comenta câte cineva.

Da, înclinam și noi tot mai mult să credem că, într-adevăr, Dumnezeu se supărase rău de tot pe creatura lui cea mai desăvârșită, omul.

În orice caz, după părerea Bunicii, o pedeapsă mai mare decât să fojgăie păduchii pe cineva nu exista, iar combinația păduchi-râie, era nu numai o condamnare lentă la moarte, ci și marea rușine în fața lumii... Nimic nu putea fi mai umilitor și mai degradant pentru ființa umană decât păduchii și râia...

Vai nouă!, ar fi exclamat o vecină de-o evlavioșenie care a enervat-o pe Bârfitoarea-șefă într-una din zile, așa că a întreat-o:

- Auzi, doamnă, când vine pe la tine libidinosu' ăla care urlă prin cartier citate din Apocalipsă și îl culci în pat cu tine, unde ții Biblia?

Un asemenea afront nu mai primise „evlavioasa”, așa că a reacționat emoționat-creștinește întrebându-l direct pe Dumnezeu, ridicând privirea spre cer:

- O auzi, Doamne? Da', rogu-te, n-o pedepsi, că nu știe ce vorbește...

- În sfârșit, s-a bucurat ironică Bârfitoarea, am și eu o relație bună cu... cerul. *Mersi*, dragă vecină. Da, libidinosului i-ai aranjat vreo funcție pe-acolo?

Evlavioasa, făcându-și trei cruci repezi, a plecat imediat lăsând-o vorbind singură.

Altă dilemă pentru noi! Doamne, ce complicată era lumea!, începusem eu să meditez.

- Eu, dacă vrei să știi, m-a întrerupt Claudița din reverie, vorbind aproape în șoaptă, întotdeauna am considerat-o pe Bunica un monument de moralitate...

- Cam ros de vânturile și intemperiiile vieții, am meditat eu cu malițiozitate.

- Ești răutăcios... La ce?

- Nu te agita, i-am răspuns. De când te știu ai fost o naivă, iar acum ai un moment de inteligență. Atât. Ți se pare complicat? Eu

îți spun că e simplu, foarte simplu. Monumentul tău de fidelitate și moralitate se dovedește, iată căăăăă...

Am rămas câteva minute pe gânduri: și dacă, totuși, nu e decât un accident în viața Bunicii?

- La urma urmei, am meditat cu voce tare, oricui i se putea întâmpla să fie, măcar o dată în viață, întâi femeie și-apoi om...

- Să știi că și eu m-am gândit, a completat ideea Claudița.

S-a lăsat tăcerea și am rămas fiecare cu gândurile lui.

Însă nu mult. A doua zi aveam teză la matematică – materie de bază în conștiința profesorului nostru și teroarea vieții pentru noi, cei din ultimul an de liceu.

- Domnilor elevi, ne zicea uneori, mai aveți un picuț și veți deveni oameni maturi, cu tot felul de drepturi, dar și cu obligații. Va trebui să trăiți pur și simplu, să vă câștigați pâinea cea de toate zilele prin muncă cinstită, să vă bucurați de rezultatele muncii voastre participând la crearea de valori materiale și spirituale...

- Așa cum se bucură cei cu vile, căsuțe de vacanță și căbănuțe cu cinșpe-douăzeci de camere?, s-a interesat Claudița. Uite, de exemplu, domnul Haplea, senatorul care ne reprezintă pe noi în parlament și fratele dumneavoastră: tot prin muncă cinstită și-a făcut căsoaia după ce a defrișat jumătate parcul din centru?, s-a mirat ea cu naivitate într-una din zile.

Dumnezeule mare: sora asta a mea a înnebunit!, am exclamat în gând. Să fii în ultimul an de liceu, la un pas de bacalaureat și să te încontri cu profesorul de matematică, înseamnă că are probleme și e în mare pericol; ba cred că vorbește în calitate de viitoare corigentă și repetentă, urmând să se înregimenteze în clanul Bărfitoarelor din cartier... Frumos! Ay, de ne-ar trăi părinții, ce-ar mai încasa de la mama! De la taică-mi-o, nu, că pentru el ea era odorul, „fetița lu’ tati”, lumina ochilor... Dar cu Bunica Parmenia era altceva, un *altceva* bazat pe o relație cu totul specială: noi eram orfanii, bătuții de Dumnezeu și de soartă că rămăsesem fără părinți la o vârstă când aveam cea mai mare nevoie de ei.

- Ce căsoaie, care parc, domnișoara elevă? Despre ce senator vorbești dumneata? Mi-e frate vitreg și suntem certați. Mă rog, probleme de familie... Însă, vreau să-ți spun un lucru, domnișoara elevă: dacă nu ți-ai dat seama, ca de obicei în ultimul trimestru, aici suntem la școală, dragă, ne aflăm într-o sală de clasă, la ora de matematică...

- Da?, a zis ea ceva mai încet și cam neîncrezătoare. Într-adevăr, n-am băgat de seamă...

Însă „Pitagora” – cum îl poreclisem noi, a auzit-o și a întreat-o:

- Dar, că Euclid a avut un postulat foarte important, ai băgat de seamă, domnișoara elevă?

- Numa' unu'?, s-a mirat un coleg. Eh, n-a avut el zile să prindă democrația de la noi și să facă parte din parlament! Păcat...

- Vă rog, liniște! Aici nu facem politică, domnu' elev – ai înțeles? Deci, mai întâi, domnișoara elevă, spune-mi, dacă știi, cine a fost Euclid...

- Euclid a foooossst..., a început ea.

- *Digeiul* de la discoteca lu' Pitagora, i-a șoptit colegul de bancă.

- *Digeiul* de la..., a repetat ea repede, dar oprindu-se brusc.

- Zâno, i-a șoptit alt coleg, Euclid a fost unul dintre strănepoții lu' Pitagora ăla, pe linie maternală...

- Și îi scria extemporalele lui Ptolemeu, regele Egiptului care își completa studiile la fără frecvență la liceul nostru, a completat altul...

- Cum?!?, a tresărit profesorul. Domnilor elevi, eu cred că vă dau afară de la oră și vă scad nota la purtare – ce ziceți?...

- Mă scuzați, dom' profesor, l-a întrerupt Claudița. La ora dumneavoastră suntem totdeauna foarte emoționați cu toții, ne scuzați, da? Mulțumesc în numele colegilor. Deci, Euclid a fost, deci, un matematician grec care, deci, a trăit și a predat matematica la Alexandria, deci, pe vremea domniei lui Ptolemeu...

- Pentru o notă cât de cât bună, mai am două întrebări suplimentare, domnișoara elevă: întâi: „deciul” este un cuvânt sau

așa se numea discipolul care îi ascuțea țăruza lui Euclid? Și doi: știi cumva cam în ce perioadă îi scria Euclid extemporalele lui Ptolemeu? Respectiv: știi cam când se petreceau toate-acestea?

- În orice caz, după anul 325 înainte de Cristos, dom' profesor...

- Bravo! Și, despre postulatul, știi ceva?

- Da, a bravat ea știu...

- Ia, s-auzim!

Și profesorul s-a așezat tacticos la catedră cu un zâmbet subțire, dar amenințător în colțul gurii.

Claudița se afla în una din crizele ei de orgoliu. Important e acum, am gândit, dacă știe într-adevăr ceva. Mamă, ce proastă! Îmi venea să-i trag vreo câteva...

Însă ea s-a ridicat din bancă și am auzit-o spunând:

- Printr-un punct exterior unei drepte se poate duce o paralelă și numai una la acea dreaptă...

Toată clasa, toți colegii noștri au rămas cu ochii ațintiți spre profesor. Toți așteptam să spună ceva, să o contrazică pe Claudița, sau orice altceva... Dar el a întrebat:

- Și ce mai știi despre acest postulatul?

- Că este al cincilea...

- Ei, ce ziceți?, ne-a întrebat pe noi. Ce notă merită domnișoara elevă?

Ce notă? În primul rând noi nu prea aveam habar de chestiunea în cauză. Răspunsese bine? Spusese o tâmpenie? Însă, fiind uniți la greu, ca întotdeauna și exemplul de solidaritate pe tot liceul, am strigat în cor:

- Unsprezece! Unsprezece, dom' profesor, cu felicitări...

- Bine, mă domnilor elevi, aveți dreptate: merită nota maximă... Da' spune, domnișoară elevă: de unde ai știut?

Asta da: eram și eu curios.

- De la Bunica, a răspuns ea cu hotărâre și seninătate.

XI

De la Bunica?!? Claudița asta chiar avea o problemă: ele două să fi discutat vreodată despre așa ceva? Iar ca să fiu și mai clar: la noi în familie aș fi jurat că nimeni nu știa că Euclidul ăla avusese nu un postulat, ci chiar mai multe. Eh, bravo lui! Dar Bunica Parmenia, în calitate de *filoloagă* – și chiar fostă dăscăliță – să discute cu Claudița despre Euclid?! Mare minune, dar mai poți pentru ca să știi?, vorba unui fost vecin de scară care se dădea mare grangur pe la primăria orașelului nostru. Până într-una din zilele când, în cadrul unei ședințe a consiliului bârfitorial, Bârfitoarea șefă, care conducea lucrările cu mare entuziasm și vigoare logoreică, i-a zis:

- Ce mai faci, domnu' vecin? Cum îți mai merge cu serviciu', că te văzui păzind poarta primăriei... Ești portar acolo? Fain! Să ne dai și nouă programu' când ai audiențe?

Demult, sau niciodată, vecinul nu mai suferise o asemenea jignire, așa că s-a răzburat și el cum a crezut de cuviință:

- Seara, doamnă, numai' după ora douăștrei, că nu vreau să-ți mai văd chiloții ăia negri cu danteluță, împrumutați de la vreo colegă de profesie din parcare de pe șoseaua națională... Te aștept cu toată neplăcerea...

Chiloți cu danteluță? Hopa! Amănuntul în sine avu ca efect întreruperea lucrărilor ședinței consiliului pentru câteva zeci de secunde... S-a trecut la bârfe pe secțiuni și-abia într-un târziu, careva zisese:

- Pfui, Doamne, nu-ș-ce am, că pe mine mă cam ia cu călduri...

- Păi, te-aștept și pe mneatale, doamnă, într-o seară, o consolă vecinul.

În momentul următor consiliul bârfitorial și-a reluat rapid lucrările și s-a dezlănțuit potopul...

Nu intru în alte amănunte, pe care nici hârtia nu sunt sigur că le-ar suporta...

Până una-alta, Bârfitoarea-șefă era îngenunchiată, iar vecinul-gladiator urca victorios scările spre apartament.

... Așadar, pentru mine, a fost proba supremă că aveam o soră deșteaptă, care știa una-alta despre matematicianul grec, naturalizat în Egipt, la Alexandria, după cum a precizat proful nostru...

- Aha!, a concluzionat un coleg în recreație, raționamentul meu este că Euclidul ăsta a fost și la sala de lectură a Bibliotecii din Alexandria, a fumat acolo, a aruncat un chiștoc pe jos, cum am văzut că procedează și proful nostru de mate pe stradă, și așa a luat foc Biblioteca aia egipteană. Pentru mine e clar.

Raționament absolut logic, am gândit noi aprinzându-ne câte o țigară în timp ce ne îndreptam spre barul de peste drum de liceu pentru a gusta câte-o pălincuță înainte de teza la *mate*, că doar eram de-acum majori...

Cât despre adevărul istoric, pe acesta îl lăsam în grija specialiștilor, să fie acolo, la ei!...

Noi aveam de rezolvat probleme mari, foarte mari chiar: bacalaureatul, admiterea la facultate și petrecerea ultimei vacanțe de elev...

Cealaltă vacanță de vară am petrecut-o, împreună cu Claudița, la țară, la un fel de rudă de-a Bunicii Parmenia, care locuia în centrul unei comune din Bărăgan al cărei nume nu mi-l amintesc niciodată – Ograda? Cioara? Alexeni? Ivănești?... Mai sigur cred că a fost vorba despre Cosâmbești, comuna aceea de lângă Slobozia unde, la poștă, era centralistă o fată superbă – Sânziana – de care m-am atașat de la prima vedere. Păi, sigur! Acolo, în cămăruța cu centrala, am făcut chiar dragoste cu ea în câteva rânduri – când era de serviciu noaptea – în niște condiții absolut vitrege: jos, pe podea, pe o pufoaică de ceferist.

- Ești super!, a exclamat ea la un moment dat, și m-aș mărita cu tine, da' nu pot...

- De ce?, am întrebat-o încă încălzit de efort în timpul unei pauze de sărutări pe sânii ei frumoși. De ce, Sânziana? Vii cu mine și... gata.

Sigur că în timp ce făceam dragoste, totul, dar absolut totul mi se părea posibil, inclusiv aprobarea Bunicii Parmenia, dacă i-aș fi adus plocon din Bărăgan o nepoată. Aceasta **în timp ce**, pentru că **după** ce treceam de fierbințeala dragostei, dorința mea se mai liniștea. Iar într-una din nopți s-a liniștit de tot...

- Nu pot, mi-a zis ea, și simt că trebuie să fiu sinceră cu tine: am o fetiță...

Încă toată ființa mea era ocupată de sentimentul nebunesc al satisfacției erotice, așa că am gândit repede: e chiar anormal ca o fată atât de frumoasă să nu fi avut o fetiță, am gândit cu puțina logică de care mai eram în stare. Dar nu m-am lăsat și i-am zis bravând:

- Da, și? Mie îmi ești dragă și-așa, iar fetița – cred că îți seamănă și așa iubi-o...

- Da, e o păpușă scumpă, numai că seamănă mai mult cu taică-so...

- Nici o problemă, iubito!

Pentru acea ființă – pe care o consideram una dintre marile frumuseți ale pământului – eram în stare să devin tatăl vitreg nu al unei fete, ci al unei duzini de copii.

Prostirea mea când sentimentele călcau cu nonșalanță pe cadavrul rațiunii, când uram orice persoană care nu era de acord cu mine.

- ... Iar taică-so e soțul meu, și e un om extraordinar!

Bingo!, ar fi exclamat cu răutate Claudița în acel moment, adică, exact în clipa când în creierul meu s-a produs un declic, iar sângele virusat cu ceva genă dacică s-a învolburat scurt, ca o tornadă la scară redusă. Au urmat câteva clipe de liniște după care glasul Sânzienei:

- Să nu te superi. Dar nu pot, crede-mă... Am făcut dragoste cu tine, fiindcă îmi plăci, fiindcă ai un fel aparte de a o face, de a te comporta cu mine, de a fi, de a vorbi, de a mă privi, de a mă săruta și, culmea-culmilor, mai ai și o pereche de ochi albaștri cu floricele, ochi de om inteligent, de om deosebit – așa am citit eu într-o revistă.

Plus că tu ești în vacanță, ești încă elev, n-ai un rost în viață, n-ai... Adică, dragule, trebuie să te întorci la treburile tale, la școală...

- E în regulă – ai dreptate, dar pot să te mai văd?

- Sigur, însă, înainte, să te gândești cât de mult bine sau cât de mult rău îți vor face întâlnirile noastre viitoare. De acord? Cât mai rămâneți aici?

- Două săptămâni...

- Deci?, m-a chestionat Sânziana.

- Păi, asta e, am răspuns: deci!

- E în regulă. Eu te mai aștept...

- OK!

Și m-am mai dus...

Ultima dată, mai spre un amurg aproape vișiniu, era cu un bărbat...

- Soțul meu, a zis prezentându-mi-l. Iar el, i s-a adresat bărbatului, e băiatul de care ți-am spus. Vine pe-aici să mai dea telefoane acasă – e elev în vacanță...

Sadism? Ingeniozitate femeiască? Lecție dură predată de destinul meu cu apucături fabuloase?

Din toate câte puțin plus altele. După un timp, m-am bucurat că idila s-a terminat așa, că de ne prindea bărbatu-sooooo...

- Te-aș fi dus acasă cu dricul, m-a liniștit Claudița binevoitoare. L-aș fi plătit din economiile mele, nu-ți face probleme...

Emoționant, să ai o soră atât de generoasă, nu?

Revenind la „uitarea” numelui localității, lapsusul s-a perpetuat prin timp, și m-a făcut să cred că în viața mea localitatea nici nu a avut cine știe ce semnificație, deși pentru un om normal situația ar fi fost cu totul alta. Însă eu nu eram, așa cum cu justețe a constatat soră-mea la una din multele noastre certuri... Dar, spre deosebire de mulți alții, eu spun că am suficientă minte să nu afirm vreodată că ar fi altfel, fapt care și asigură un fel legitimitate gândurilor și vorbelor mele care se revarsă peste malurile unei alpii pe care curge gârla tuturor normalilor țării. Mă rog...

În schimb ne-a fascinat primarul localității, pentru simplul motiv că, noi, tineri orășeni, nu mai întâlnisem un primar din mediul rural în carne și oase. La televiziune, în fața camerelor de filmat și cu microfonul aproape vârat în gură de către vreo reporteriță zeloasă, omul spunea, speriat, chestii de care apoi se minuna singur. Dar acolo, în comuna și în primăria lui, era în elementul său și se comporta ca atare după ce câștigase cu partidul în care se înscrisese înainte cu o lună de începerea campaniei electorale. Dar cel mai important lucru pentru noi a fost când am aflat că primul cetățean al comunei era nepotul de văr al Bunicii Parmenia.

- Cum?!?, s-a speriat Claudița. Nici aici n-am scăpat de Bunica?

- Da, nu, am liniștit-o. Ea veghează asupra vieții și binelui nostru; presimt că acest domn primar, de frica ei, ne va păzi de toate relele și de toți răii lumii – mai ales pe tine...

- Trezește-te!, mi-a ciocănit Claudița cu arătătorul îndoit fruntea. Și hai la un suc... Or fi avândăștia vreo cofetărie pe-aici?

- Ei, da, dar noi nu prea avem noi bani de dat pe chimicale...

- Am eu! Te sponsorizez – am sustras din poșeta Bunicii niște leuți...

- Nu cred... Ia zii, fii sinceră...

- Bine, mi-a dat diurnă prietenul tău, flendurosu'...

- Deci, nu te lași de el...

- Nu, că mă pupă fain...

- Și mai ce?

- Dacă mai intri în intimitățile mele, de reneg de frate geamăn – ai înțeles?

- În regulă, numai să vezi ce renegare ți-aplică Bunica dacă nu intri la facultate și eu îi spun de marea ta iubire pentru flenduros...

XII

...Cofetăria era pustie. Cele patru mese, acoperite cu mușama roasă pe la colțuri și scaunele scorojite, dădeau impresia că, de multă vreme, nimeni nu mai călcase pe-acolo în ultimii doi-trei ani. Muștele zumzăiau vesel și continuu prin aerul mirosind discret a cafea stătută și viguros a fum de țigări ieftine. În rest, nici o mișcare, doar dincolo de o ușă de dimensiuni reduse se auzea Rika Zarai interpretând „Cazaciocul”, o melodie care, aveam să aflăm noi ceva mai târziu, era foarte la modă și cam singura pe un disc vechi editat la „Electrecord”...

- Pe tine chiar te tentează să bei un suc aici?, am întrebat-o pe Claudița.

- Da, mă tentează, a răspuns ea sec. Toată viața mi-am dorit să stau la un suc într-o cofetărie rurală, unde să miroase pestilențial. Alt răspuns nici nu ar fi reprezentat-o mai bine...

- Bine, am fost de acord, să stăm. Hei!, am strigat așezându-mă. Nu e nimeni pe-aici?

În ușa aceea, care dădea, probabil, într-un mic separeu, a apărut o... Oooooo! Pfui, Doamne, ce arătare! Nu-mi venea să cred...

O priveam fascinat și nici nu am auzit când a întrebat cu o voce ușor cântată:

- Ce doriți?

- Două sucuri de portocale, a răspuns Claudița deloc impresionată.

- N-am decât de lămâie...

- Bine. Două...

- Nu, am protestat, eu nu vreau...

Și nu reușeam deloc să-mi mut ochii de la ospătărița aia, sau ce-o fi fost, dotată de soarta-i generoasă cu o pereche de sâni cam ca ai Cludiei Cardinale și cu un trup de Sophia Loren. Și nici acum, când scriu aceste rânduri, nu mi-ajung cuvintele să o descriu, doar atât reușesc să spun că era acel tip de fată de la țară de-o

frumusețe sănătoasă, poate un piculeț butucănoasă, începând de la părul de culoarea grâului copt căzând vălurit pe umeri și spate, și terminând cu picioarele în formă de... sticla clasică de bere – cum spunea un coleg de bancă despre profesoara noastră de muzică de care era îndrăgostit...

Atunci, după ce mi-am mai revenit din șoc, lovit pe sub masă de genunchiul Claudiței, am murmurat:

- Eu vreau un pahar cu apă...
- *Alceva?*

Noi, clienții, am ridicat din umeri: ce să mai fi dorit de pe rafturile supraîncărcate cu pachetele de biscuiți, napolitane, turtă dulce și câteva cutii de bomboane – probabil goale?

Fata ne-a servit prompt și cu atenție în timp ce constata:

- Nu sunteți de pe-aici...
- Nu, a răspuns Claudița repede, iar vocea i-a sunat ușor metalizată. Suntem în vacanță și am venit – trimiși de Bunica, a apăsat ea pe cele trei cuvinte – să locuim aici un timp, la un văr de-al ei...

- A, sunteți de la oraș?
- Da, am răspuns eu, dintr-un fel de oraș.

Și, instantaneu, am simțit că tânjesc după Orașelul nostru duhnind a cărbune ars, duhoare amestecată noaptea și cu câte o adiere aspră de hoit, când vântul bătea dinspre abatorul de pe malul Someșului, aducând cu el, noaptea, și mirosul de la termocentrala din apropiere. Un gazetăraș de la o publicație obscur-locală îi ceruse la un moment dat primarului explicații în legătură cu mirosul agresiv de cărbune ars, însă edilul garantase că doar cu puțin timp în urmă filtrele de la „termo” fuseseră schimbate și, deci, nu putea să fie vorba despre poluare.

- Eu n-am zis de poluare, se încăpățânase „presarul”, ci vă spuneam că lumea se plânge că pute municipiul noaptea de trăznește... Am primit și sesizări la redacție...

- Ei, se întâmplă ca oamenii să fie uneori în eroare, funcție de cum dorm ori au insomnii, răsese primarul cu teatrală și bine calculată superioritate.

Da, ca orice prim-om al unei localități, nu se sfiia să aibă la îndemână, în orice situație, ambalajul unei grimase-fizionomii faciale corespunzătoare. Aceasta era evidențiată întotdeauna și prin utilizarea excesivă a sintagmei *funcție de*, niciodată *în funcție de*, sintagmă care îl propulsa automat, pentru majoritatea concitadinilor, într-o personalitate care știa să se exprime „ca la televiziune”. Evident, credința lor nu era întru totul deșartă, fiindcă mulțimea de indivizi agramați, făcând-o pe grandomanii și debitând pe la *talk-show*-uri televizate mulțimi de ineptii, le era sprijin indubitabil. În acest context, el, primarul, nu putea decât să aibă întotdeauna dreptate, iar acoliții săi – oameni de afaceri cu firme-căpușă care prosperau viguros și fără eforturi sugând dulcele nectar stors din banii contribuabililor orașelului nostru – avuseseră tot interesul să creeze în jurul lui o aură de cult al personalității solidă. Fiindcă totul avea la bază *funcția de!*

Problema „gazetărașului” și a urbei, se clarificase în scurtă vreme luând forma elegantă a unei cozi de pește, domeniu piscicol în care primarul nostru se descurca foarte bine. Așa cum se întâmpla, de altfel, pe toată filiera de la „vlădică” la „opincă.” Doar tatăl unui coleg, maistru la „termo”, îi spusese „presarului” că, atunci când filtrele ajung să fie înfundate din cauza cărbunelui prost, noaptea, într-o vreme, ele sunt scoase pentru a fi curățate, iar valurile de miros o iau spre oraș...

Da, dar era „orașul nostru”! Ce-o să facem noi, aici, la capătul acesta de lume?, m-am întrebat cu oarece spaimă. Bunica se descotorosise de noi cu un:

- Mai duceți-vă și voi să vedeți lumea... Să vedeți cum trudesce oamenii la țară, să vă dați seama ce înseamnă a munci pentru a avea câte ceva. Văru-mi-o vă așteaptă, că de multă vreme mă tot bate la cap să vă trimit la el... Și-apoi, mai scăpați și voi de cicălele mele...

- Și dumneata de-ale noastre, a lămurit lucrurile pe deplin Claudița.

Aha!, deci, Bunica Parmenia știa, adică se comporta cu noi precum cu niște fii vitregi și o făcea conștient nu datorită unor impulsuri de moment... Dar avea dreptate: cred că ne bucuram cu toții sincer că, măcar o perioadă, scăpam unii de alții. Din păcate, entuziasmul de la început s-a transformat, încă de la coborârea din tren pe peronul din dale mari de ciment, într-o amară deziluzie. Ce ne imaginasem noi și ce era de fapt. Bineînțeles, nu ne aștepta nimeni la tren așa cum ne liniștise Bunica, ci am stat o vreme pe peron uitându-ne prostiți după un bărbat-unchi pe care îl văzusem o singură dată, când aveam cinci sau șase ani, și care ar fi trebuit să aibă o anumită înfățișare. Am intrat în sala de așteptare, o săliță, de fapt, cu podeaua de scânduri negeluite, date cu motorină, și cu două bănci pe care erau scrijelite, cred, numele tuturor celor care veniseră în localitate în ultimii vreo ce-știu-câți ani.

- Șezi, i-am zis Claudiței arătându-i una din băncile-laițe, ca să intri în primul contact cu realitatea înconjurătoare.

- Stai tu!, m-a repezit ea. Că tu ai acceptat repede să pleci. Ai crezut, naiv cum ești, că aici ne-așteaptă viața ca în filmele tale iubite cu actori de mâna a șaptea...

- Ei, nu trebuie să cazi victimă primei impresii. Avem șansa să fie și mai rău; nu cădea în tristeți iremediabil-topârceeniene...

- Vai, dragă! Tu ai auzit de Topârceanu?!?, păru Claudița profund impresionată. Extraordinar - felicitări!...

- Mulțumesc, ești generoasă azi și lasă, nu mai face eforturi să mă ironizezi, te rog, e spre binele umanității și intelectului tău în pericol de a-ți transforma creierul într-o gelatină plutind în venin de viperă... Bunica ne cunoaște sufletește și de-aceea ne-a trimis. Să vezi că o să fie bine – fii optimistă, surioară!...

- Da-da! Fix așa e: o să fiu atât de optimistă până când mă voi strica de cap de-atâtea plăceri și frumuseți și voi începe să umblu pe dealuri și prin codri strigând *ciuralesa*.

- Ciuralesa, surioară?!? Invenezi cuvinte? Vei deveni una dintre marile figuri ale lingvisticii naționale, dacă o ții tot așa...

Dar a auzit ce am întreat-o?

Pe Claudița, când are criză de logoree, n-o poate opri decât Bunica spunându-i:

- Domnișoară, când termini povestea, ieși pe balcon și ia și manualul de istorie cu tine...

În clipa aceea se produce blocajul: istoria fiind manualul pentru care soră-mea urăște cu paradoxală patimă, matematica, geometria, trigonometria, pe Pitagora și Euclid, fiindcă ea nu are memoria cifrelor. Odată, întreată fiind de *profă* în ce perioadă istorică a domnit Ștefan cel Mare, a răspuns cu seninătate:

- În luna august 2007, când Dinamo, a fost învinsă în luptă de oastea lu' Lazio Roma, pe stadionul din... Ștefan cel Mare.

- Ajunge!, i-a zis profa, continuând după ce a băut repede un pahar de „Danone” fără dioxină: ai nota 2 cu felicitări...

... Așadar, impasibilă la întrebarea mea, Claudița a continuat:

- Ne vor duce de-aici direct la balamuc. Iar dacă pietroaiele alea care țin loc de peron, mizeria asta de sală de așteptare și gara asta cu tencuiala căzută și cu acoperișul spart înseamnă pentru tine primul pas spre o vacanță de vis în această localitate, nu mă mai mir că la psihologie n-ai luat notă mai mare de șase...

- Media șapte, Claudița!, i-am zis cu asprime. Termină cu chestiile astea, fiindcă știi bine despre ce a fost vorba...

Ea, să nu fi știut?! De fapt, era singura căruia îi destăinuisem marea mea dragoste pentru profesoara de filozofie, care ne preda și noțiuni de psihologie... De cum o văzusem prima dată, proaspătă absolventă de facultate repartizată la liceul nostru, mi-am zis că, în mod cert, Dumnezeu a avut-o ca model atunci când a dat dispoziție să fie recrutate suflete-persoane pentru funcția de îngeri. O visam chiar de câte două-trei ori pe noapte, aiuram, vorbeam în somn, mă zvârcoleam, iar în ziua următoare aveam cearcăne, privirea tulbure și gesturile precum cele ale unei păpuși mecanice. Aflându-mă într-o asemenea stare și dacă pedeapsa lui

Dumnezeu lua și forma unei ore de filozofie sau psihologie cu îngerița, o nouă notă de doi era inevitabilă. Norocul meu a fost că s-a terminat anul școlar înainte de producerea unei catastrofe, respectiv o corigență... Faptul, pentru Bunica Parmenia, care se lăuda peste tot cu deșteptăciunea și cumițenia nepoților ei, ar fi putut duce până la un blocaj renal sau chiar preinfarct, că de stop cardiac sau comoție nu cred să fi fost în stare... Dar Bunul Dumnezeu s-a milostivit și ne-a salvat pe amândoi odată cu încheierea anului școlar și o notă de zece primită de la domnișoara profesoară, fiindcă am scris corect și întreg numele Friedrich Wilhelm Nietzsche, Ludwig Josef Johann Wittgenstein și Sigmund Freud, iar examenul de bacalaureat – fraudat ca de obicei în ultimii ani – a pus capăt, teoretic, suferinței mele că mă despărțeam de domnișoara profesoară. Însă nu era chiar așa...

- O, de-aș fi putut-o lua cu mine, această comună mi s-ar fi părut o părticică de rai!, am spus oftând și uitând pentru câteva momente că era de față și Claudița care, bineînțeles, solidară la suferințele umane, a replicat imediat cu întrebarea:

- Pe cine-pe cine să fi adus cu tine aici? Nu cumva e vorba despreeee...?

- Liniște!, i-am zis cu asprime. Sunt la un exercițiu de transcendentalism indo-senegalez cu ascendență în mioriticul pustiit de moliile politico-administrative altoite genetic cu apucături de termite... Ce știi tu?

- Vai ție! Ești sigur că și gândești ceea ce spui?

- Absolut-absolut!

- Ai grijă, că mai ai puțin până să devii un nume de referință în istoria transcendentalismului alături de Ralph Waldo Emerson, Henry David Thoreau, sau Margaret Fuller...

- Claudița!, i-am strigat, întrerupând-o, ai o problemă?

Nu-mi venea să cred: soră-mea, Claudița, să pomenească acele nume ca și cum ar fi zis: Bunica Parmenia, Flendurosu, Bunicul Iosâp, Gară nenorocită... Înseamnă că eu am subestimat-o...

- Avem, savantule! Amândoi, mi-a replicat ea cam cu sarcasm.

- Asta, da, subscriu, deși...

Așadar, realistă cum e, Claudița m-a adus din nou cu picioarele pe pământ:

- Frățioare, dacă până la următorul tren, care pleacă spre urbea noastră nu vine nimeni să ne ia, eu te abandonez și plec de unde am venit, sau poate chiar în altă parte a globului... Te duc la flebețe, ca să nu te mai văd suferind, că mi se rupe. Inima.

- Știu, Claudița, mersi. Întotdeauna ți s-a rupt de mine... Mă abandonezi ca să poți rămâne cu flendurou' tău. Cunosoc deja trucul...

- E student la arte plastice, fiindcă nu s-a amoretat de nicio dăscăliță ca alții...

- Cum?! Țăla, Claudița dragă? Student la arte?

- Da, frățioare, ăla! Care nu are o soră geamănă pe care să o ironizeze, și s-o streseze tot timpul, care nu s-a îndrăgostit de nici o profă riscând să se facă de răs rămânând corigent tocmai la materia ei, care nu o bănuiește pe bunică-sa că ar avea aventuri sentimentale și care, să nu te mai miri, a intrat cu zece la „platică”, la Cluj.

- Ioi, Doamne!, nu m-am dat eu bătut, înseamnă că slăbiciunea pentru artiștii plastici nu e o toană de-a ta, ci o chestie ereditară, un virus preluat de la Bunica Parmenia... Bravo! Acum mă simt liniștit și răzbunat... O să ajungi fix ca Bunica...

XIII

Cât să mai fi fost până să ne certăm? Puțin, înspăimântător de puțin, iar Bunica Parmenia nu mai era de față să o facă pe mediatorul cu noi. Ce-o fi făcând acum?, m-am întrebat. Probabil se relaxează bucurându-se că a scăpat de noi și își poate vedea de-ale ei... De-ale ei?!? Care? Oare ce făcea când nu mai avea prin casă doi nepoți care, spunea ea, o îmbătrâniseră în fiecare an cu

încă șapte. De ce tocmai cu șapte, nu știu... Poate că și-o mai fi îndulcit sufletul față de pictor, se va duce să mai viziteze expoziția ca să-l întâlnească și, cine știe?, să-i accepte chestia aia cu plecarea la Veneția. Poate-l mai întâlnea chiar pe liderul de sindicat, sau, de ce nu?, o găsi pe altcineva, că mintea o duce!, vorba Claudiței; dar nu trebuia să excludem nici varianta că ne-a hâșâit pe noi la țară pentru a-și putea invita fiul în vizită. Fiul vitreg al Bunicii Parmenia! Doamne, ce bizarerii se pot petrece pe lumea asta!... Cum o fi arătând acest fiu al ei și unchi al nostru? Probabil era un bărbat bine dacă semăna cu Bunica, fiindcă ea, când se afla în toane bune și se aranja, nu arăta rău deloc. Ba niște fotografii din tinerețe o arătau ca fiind o femeie frumoasă și atrăgătoare. Deci, ea, care, altfel, era un stâlp de moralitate față de lume, mai ales față de formația de bârfitoare cărora le povestea tot felul de aventuri doar ca să afle și despre ele una-alta?... Cum o fi arătând, totuși, fiu-so ăla? Și unde-o fi, prin care colț de țară sau de lume? Unde îi trimisese copia scrisorii descoperită de Claudița? Și când i-o scrisese? O, scrisoarea aceea! Ea, cu facultate la bază – vorba lui Marin preda – să fi putut compune o astfel de epistolă idioată? Categorie, nu, din punctul meu de vedere. Dar m-am oprit deodată cu supozițiile și am întrebat-o pe Claudița:

- Auzi, tu nu ai impresia că Bunica noastră are deseori un aer misterios?

- Ba da-ba da: seamănă foarte bine cu tine de când ești mort după „filozoafă”. S-ar putea ca arta plastică și Veneția s-o fi adus în starea asta...

Era cumva posibil ca soră-mea să nu fie ironică? Nuuuu! Chiar ea recunoscuse cândva:

- Frățioare, eu dacă nu spun ce și cum gândesc, simt că am gâlci în gât...

O cred.

- Spui tu ceva!, am aprobat-o.

Și mi-am amintit că pictorul, după „impactul” cu Bunica, se schimbase foarte mult: umbla bărbierit proaspăt, mereu la costum și

cravată, cu un zâmbet discret în colțul gurii, iar pe la terasa unde-o invitase pe Bunica nu-l mai văzuse nimeni. Era clar că oarece se întâmplase, cu atât mai mult că Bunicul plecase în America, iar noi, nepoții, începuserăm pregătirile pentru intrarea în noua etapă a vieții noastre: trecerea de la adolescență la maturitate în urma examenelor de bacalaureat și admiterii la facultate. Deci, se produsese o anume eliberare de probleme, iar atmosfera din apartamentul nostru nu mai era permanent tensionată. Dimpotrivă... Însă, unul dintre motivele acestei destinderi generale a fost și o vizită năucitoare, cel puțin de noi, nepoții...

... În prima sâmbătă de după terminarea anului școlar, când mă întorceam cu Claudița de la discotecă, ceva-ceva ni s-a părut suspect prin apartament, așa că soră-mea, ale cărei gânduri nu trec niciodată prin filtrul rațiunii înainte de a ajunge să se transforme în vorbe, zice:

- Bunico, pregătești plăcintă cu mere? Săru-mâna!
- Apoi, nu meritați?

O, ba da: din punctul nostru de vedere meritam totul, tot binele și frumosul lumii, iar pentru aceasta, prima măsură pe care o sugeram Sfântului Ilie Testviteanul, era să spulbere cu un trăsnet bârfitoarele de pe banca din fața intrării în casa scării blocului. De vreo câteva ori, Claudița chiar m-a convins să mergem la biserică pentru a lua legătura cât mai direct cu producătorul și distribuitorul de trăsnete. E adevărat că era prin lunile octombrie-noiembrie, dar sperasem să creăm o prioritate pentru vara următoare. Rezultatul a fost unul copleșitor: prin luna ianuarie a anului următor, s-au mutat pe scară două surori gemene, amândouă văduve și surde de urechea dreaptă. Acestea s-au integrat rapid în grupul bârfitoarelor, astfel că, doar în vreo trei săptămâni, uzurpau binișor ierarhiile instalate în organigrama sistemului bârfitoresc al scării. Acesta, ne-am zis noi, e un argument că Sfântul Ilie nu numai că nu era interesat să distrugă sistemul, ci, dimpotrivă, chiar să-l consolideze și să-l transforme apoi într-un holding, în ideea cuprinderii lui în parametri economiei de piață a țării, a continentului și a

populațiilor de extraterestri care, desigur, se amuzau copios pe tema trecerii noastre la capitalismul civilizatconchis Claudița.

- Să știi că am greșit undeva rugăciunea, s-a necăjit ea. Reluăm?

N-am mai reluat demersurile pentru a evita alte implicări ale Testviteanului în organizarea social-bârfitorică a scării.

Deci, revenind: nici nu apucasem bine să salivăm cât de cât abundent cu gândul la plăcinta cu mere, că ne trezim cu zbârnâitul soneriei. În paranteză trebuie să spun că acest obiect aparent nevinovat, însă foarte util, produce la nivel de două paliere un asemenea sunet, încât, de fiecare dată, cel mai vârstnic locatar al blocului – participant la bătălia de la Stalingrad în cel de-al doilea război mondial – iese pe casa scării strigând înfricoșat:

- Companieeeee, dreeețî! Atenție la mine: cuuuul-cat! Culcat! Avioane la joasă înălțime!...

Aceasta în vreme ce vecinele blestemă guvernul, care a fost de acord cu amplasarea bazei militare americane la Aeroportul „Kogălniceanu”, fiind convinse, în prima fază, că zgomotul provenea de la avioanele C-130, F16 și niște MIG-uri făcând tumbe, după cum lămurise lucrurile un proaspăt sergent profesionist aflat în vizită la vecinii de la 39... Din fericire, totul încheindu-se cu reflecția soră-mii Claudița, admiratoare convinsă a lui Darwin:

- Iacă-tă unitatea ruso-americană prin diversitate...

Nu e deșteaptă Claudița? Ba e! și sunt mândru de ea.

Dar suntem locatarii cei mai interesați de pe glob? Suntem, răspund tot eu cu hotărâre.

... Și efectul zgomotului de reactor al soneriei: Bunica Parmenia s-a precipitat spre ușă gata-gata s-o dărâme pe soră-mea care pornise în aceeași direcție... Blitz: în rama ușii se afla un tip spilcuit, cu un buchet uriaș de tuberoze pe care îl ținea în mână ca pe-un ciomag pregătit de apărare împotriva unei haite câini. Exagerând foarte puțin, ar putea fi vorba și despre haita de bârfitoare a scării; dar să nu exagerăm, totuși!

- Săru-mâna, Parmi, i-am auzit vocea, salut urmat imediat de chicotitul Claudiței. Sper că nu deranjez...

Biata Bunica! Se afla într-o situație foarte delicată, dacă nu cumva chiar dezastruoasă: pe de-o parte musafirul, pe de alta noi – blestemul vieții ei, cum zicea uneori când o supăram rău. Ceea ce nu se întâmpla foarte rar, recunosc. Cum se va descurca? În ultimă instanță era și ea femeie, nu arăta chiar rău, Bunicul hoinărea prin „State”, iar viața ei părea tot mai searbădă. Aceste gânduri trecându-mi fulgerător prin minte, i-am zis Claudiței:

- Hai să mai citim la istorie, că mâine avem teză...

Eram la începutul trimestrului – nici vorbă de teze! Dar Claudița se afla în perioadă sentimental-bună, așa că a răspuns:

- Da, frățioare, haide la învățat...

Astfel că s-a lămurit și misterul plăcintei cu mere din care noi ne-am delectat doar mirosul și cu niște margini arse: fusese pregătită pentru musafir...

- Bravo Bunico!, a zis soră-mea închizând ușa de la camera mică, camera de tortură unde se afla și altarul imaginar pe care eram sacrificați câte puțin zilnic noi, mieii familiei Călindrosu, de fapt unde ne făceam lecțiile...

...Dar întâmplarea devenise amintire. Acum ne aflam în sala de așteptare a acelei gări pipernicite de provincie și parcă simțeam plutind prin aer amenințarea Claudiței referitoare la întoarcerea în orașel. Și chiar nu știu ce s-ar fi întâmplat dacă nu apărea în ușă un bărbat cu pălărie de vânător și cu mustață de husar care ne-a zis:

- Măi copii, voi sunteți ăia pe care trebuie să-i duc la dom' primar?

- Da, noi!, s-a bucurat imediat Claudița. E departe?

- Vo trei kilometri și juma, domnișoară...

- Cât?!?, s-a minunat ea cu glasul stins. Și pe jos?

- Apoi, da, domnișoară, pe jos, că o luăm prin pădure, pe scurtătură...

- Și lupii?, s-a înfiorat soră-mea.

- *Lupii mîncă miei și oi,*

Nu mîncă viteji ca noi,

a îmbunat-o omul zâmbind.

- Ați vrut să spuneți ciobani, nu?, s-a interesat ea.

- Nu, fiindcă nu mai prea sunt, domnișoară, ciobani. Nu mai prea sunt nici ciobani, nici oi, nici păduri – doar câteva pâlcuri...

- Au fost și pe-aici incendii?, l-am întrebat.

- Nuuuu. Pe noi ne-a ferit Dumnezeu de foc, da' nu ne-a ferit de pârjolul celor care și-au făcut firme – haitele de oamenii politici, care au ras pădurile de au rămas munții pleși...

- Dacă sunt proprietari, a reflectat Claudița cu neverosimilă înțelepciune.

- Pe dracu să-i scarmene, proprietari, fătuică dragă! Lăcuste cu chip de om, oameni fără țară și minte. Au vîndut țara veneticilor, apoi s-au pus cu toții pe prădăciuni... Că i-aș sugușa să nu mai rămâie nici unul! Pe toți, ori i-aș duce la Târgoviște la zidu' lu' bietu' Ceaușescu...

„Husarul” se înfuriase rău de tot: ne privea încrunțat și, în timp ce vorbea, își tot pocnea pălăria mutînd-o ba spre ceafă, ba spre frunte, dar mie îmi devenise simpatic. Și tot spectacolul s-a terminat cu un „- Hai, că ne prinde noaptea” al protagonistului. Serios îmi devenise simpatic... E drept că își dădea el ceva importanță, dar nu cred să fi avut mai mult 7-8 ani peste ai noștri, maxim zece... Și-avea de la Dumnezeu un har al povestitului mai rar auzit de mine, iar acest dar al unor oameni pe mine m-a fascinat întotdeauna... Și profesoara mea de franceză mă fermecase de la începutul idilei noastre exact cu acest fel al ei de a povesti. Bine, că avea și o voce ușor cântată, de ardeleană deșteaptă – cum mai întâlнисem doar o dăscăliță în timpul unei excursii în județul Harghita, într-o comună locuită de români, dar cu poreclă ungurească... Acolo unde domnea în voie unul dintre cei mai proști primari ai țării – cum ne-a lămurit un localnic ieșind de la crășma din centrul comunei, fără să i-o fi cerut cineva. Mă rog, omul la

beție spune și aiureli, dar și adevăruri destule și unele neplăcute pentru urechile unui primar, de exemplu...

Tot povestind de una-alta, drumul nu ni s-a părut chiar atât de lung, ba Claudița chiar s-a mirat:

- Am și ajuns?! Nu mă credeam în stare să rezist...

Vorbea serios? Era doar o ironie de-a ei? Folosea adesea un timbru al vocii total lipsit de expresivitate...

- Da, domnișoară, am ajuns, suntem pe moșia tatei, vă dau în primire și...

- Tataie, ăștia-s chiriașii tăi pe vara asta. Să ai grijă de ei... Eu o iau către tarla, că am treabă... Ne-om mai vedea

Tatăl „husarului” era un bărbat încă destul de trupeș, cu trăsăturile feței asprite de vânt, însă fără să fie dure, ceea ce îi și dădea un aer om hotărât, chiar de tinerețe, gata să înfrunte victorios valurile nesfârșite și tot mai involburate ale tranziției.

Ne-a privit câteva clipe, apoi a exclamat:

- Gata, copii: îți fi osteniți, morți de foame...

- ... și de sete, a completat repede Claudița.

- Am priceput eu, domnișoară... Haideți să vă arăt dormitorul...

Dormitorul?!?, mi-a fulgerat prin minte. Ia să vedem...

De fapt, era o încăpere ceva mai mare decât sufrageria noastră, aranjată în stil popular și mirosind perfect a busuioc... Nu era rău. Două supraîncărcate cu perne, țoluri, covoare, pernițe etc., ne așteptau amplasate lângă pereții din dreapta și stânga ușii. Nu era rău. Mi-am furișat privirea spre fața Claudiței: avea grimasa aceea pe care o cunoșteam atât de bine, care spunea, fără cuvinte: da, e în ordine. Și iarăși mi-am descoperit iubirea față de această față frumoasă și soră geamănă a mea. O, Doamne, mi-am zis cu aroganță, câți nu și-ar dori o soră ca ea.

- Te iubesc, i-am șopti înghiontind-o ușurel. Fii atentă, nu cumva să-ți scoți vreun colț la moșu’, că te sfâșiu, flenduri te fac...

- Nenea, i s-a adresat ea Tataiei cu vocea îngrijorată. Aveți medic aici în sat, că frate-mi-o ăsta are niște probleme... Da' nu acum... Cam pe dimineață îl apucă criza...

- Lasă, ne-a zis gazda începând să râdă, că îi știu eu baiul... Am o fătută aici, în vecini, numa' bună de leac...

- Tataie!, i-a zis fiu-so. Sunt niște copii în vacanță...

- Ați dat bacalaureatu'?

- Da, am răspuns amândoi.

- Atunci, sunteți majori – gata. Băiete, tu du-te la tarla, lasă-i pe mâna mea...

Simpatic foc, Tataia!

Și ne-am lipit de el ca de-un părinte pe care nu-l mai văzusem de multă vreme. Îl urmăam peste tot, îl ajutam, îi povesteam una-alta, dar mai mult ne povestea el tot felul de întâmplări din viața lui și a altora. Într-o seară ne-a povestit și despre marea și unica lui dragoste și cât de mult a suferit pentru că nu putuse să fie cu femeia dragă...

- De ce - de ce? l-a întrebat Claudița cu o oarecare tristețe. V-ați iubit atât de mult și...

- Eh, poveste lungă și complicată, fătucă dragă. Și nici nu are rost să v-o mai spun și vouă, că tot nu ați învățat nimic din ea. Știți cum e? De-a lungul vieții trăim tot felul de experiențe din care învățăm ba una, ba alta, însă întâmplările și situațiile nu se mai repetă și chiar dacă o fac, nu mai au aceeași tărie și importanță – înțelegeți? Într-un fel gândim și facem o treabă azi, proastă cum o fi, și altfel o gândim și o facem mâine, poate chiar mai rău, deși zicem că acum avem experiență... Ei, asta e! De-acum, Soarele a trecut de-amiază, dragii mei, pentru mine o cam dă pe după deal... Noroc că îl am pe băiatu' ăsta, harnic și bun, și-a găsit o fată bună, se va însura, în toamna asta punem de-o nuntă faină și...

- Putem veni și noi?

- D-apoi, cum! Sunteți de pe-acum invitații mei de onoare. Nu cumva să lipsiți...

- Sperăm să ne lase Bunica...

- Bunica? Da' ce are ea cu voi? Sunteți majori, mergeți la facultăți, nu?

- Da, sigur, da' e cam greu cu cheltuielile pentru Bunica...

- Uite, vă spun ceva, da' rămâne între noi: m-am înțeles cu ea să vă ajut și eu cu cât pot din pensia mea, în fiecare lună... Și-apoi, când îți fi pe picioarele voastre, ne-om socoti... Voi n-aveți altceva de făcut decât să învățați...

... Când am rămas numai cu Claudița în cameră, m-am apropiat de ea și am atenționat-o punându-i mâinile pe umeri:

- Zii după mine: jur să intru la facultate, să învăț până n-oi mai putea și să îl iubim pe Tataia pentru tot restul zilelor.

- Jur!, acceptat ea întorcându-se brusc cu spatele la mine.

Am știut precis că avea ochii înlăcrimați...

Dar și mie mi se umeziseră ochii...

Apoi ne-am îmbrățișat, noi gemenii și orfanii familiei Călindrosu.

Ciudată mai e viața!

XIV

În orice caz, am petrecut în comuna aceea două săptămâni minunate. „Omul” Bunicii s-a ocupat de noi ca de copiii lui, însă nu chiar din prima zi. Mă rog... Ce pretenții să mai fi avut? Aveam libertatea de a hoinări pe dealurile dimprejurul localității care-i asigurau acesteia o protecție gratuită împotriva stihiiilor naturii, mai ales iarna când viscoalele aduceau dinspre munte valuri-valuri de zăpadă, care se transforma în câteva ore în troiene uriașe... Apoi, năvălea vântul de Bărăgan spulberând totul în calea lui și-i sechestra în case pe locuitorii cu fețe desfigurată de ger. O, fețele acelor oameni! Iertată-mi fie această clipă sentimentală, dar privindu-le, fără să vrei, te inundă un val de compasiune amestecată cu revoltă și-ai vrea să-i ajuți cumva să le fie măcar un pic mai bine.

Culmea era că, doar cu o seară înainte de a pleca din Orașelul nostru iubit, urmărisem pe Național Geografic un documentar înspăimântător despre niște populații de prin Africa. Dumnezeuule !, ne speriasem cu Claudița, e posibil așa ceva în secolul 21? Păi, noi, ne umflaserăm în pene curcănește, suntem cu o mie de ani înaintea acestor neieșiți încă din civilizația tribală. Dar iată că nu a trebuit decât să parcurgem câteva sute de kilometri pentru a intra în contact cu o realitate dură, cu niște semeni ai noștri care, nu-știu clar de ce, mi-au amintit dureros de tabloul lui Octav Băncilă „1907” Chiar: 1907, 2007, au trecut o sută de ani de când – cel puțin aceasta era cifra acceptată de toată lumea – au fost uciși unsprezece mii de țărani pentru că se răsculară împotriva sătuilor vremii... Oare cine conducea pe-atunci treburile țării? Dar, vorba Bunicii: la ce mai folosesc întrebările? Ce faci cu răspunsurile? Am mai zis, de ce-știu câte ori: Bunica Parmenia are clipe de inteligență aproape greu de crezut pentru vârsta și apucăturile ei nu totdeauna ortodoxe. De exemplu, în toiul unei conversații despre ceva sau cineva, își privește interlocutorul fix în ochi și, dacă acesta pătrunsese cu ideile în vreun „teritoriu” nepotrivit dialogului, îl întreba sec:

- La ce bun?

Era o întrebare intrată în limbajul ei curent și nu conta că, de cele mai multe ori, suna a interogare prostească. Inșă ea având un simț exacerbant al proprietății, o ținea strâns lipită de suflet, de minte și de vocabularu-i tot mai sărac după ce renunțase la profesorat. Așa că, fără să vreau, mi-a venit în minte întrebarea și am repetat-o gândindu-mă la crimele din 1907... Într-adevăr, *qui prodest?*, cum foarte bine se mira un fost coleg referindu-se la materiile „trigonometrie” și „geometrie”.

Dar să ne întoarcem puțin la firul poveștii noastre: cred că pentru tot restul zilelor mi s-au întipărit în minte fețele și siluetele locuitorilor din acea comună, conaționali noștri! Fețe ciolănoase, pământii și păstrând astfel pe ele urmele arșiței verilor din Bărăgan; mâini piele și os, cu vene proeminente și parcă mult prea multe

pentru câte-un dos de palmă sfrijit, dar și vizavi de trupurile lor pipernicite... Despre cei mai în vârstă, bărbați sau femei, Claudița spuse la un moment dat că, de fapt, e o reproducere fidelă a iobagilor și a flămânziților de la '907. Și ei? Până și Claudița sesizase acest adevăr? Ea, a cărei minte avea înfățișarea „flendurosului” de la „arte plastice”? Deja alunecam într-o zonă fabuloasă, ininteligibilă...

Trăind acolo, în găoacea lor, oamenii locului își vedeau de-o viață, oarecum ciudată pentru noi, veniții de la oraș. Ciudată ni s-a părut și atitudinea nepotului Bunicii Parmenia față de noi: l-am surprins în mai multe rânduri cu privirea uitată/pierdută spre noi, cam așa cum ar fi privit la niște vietăți necunoscute descoperite într-o dimineață într-un colț al ogrăzii sale. Am cutezat o dată să-l întreb, dar s-a prefăcut că nu m-aude și n-am insistat, și nici nu am mai făcut-o cât am stat acolo, în gazdă al el. Sigur că nu muream din cauza curiozității, fiindcă începusem de-o vreme să accept oamenii așa cum sunt, cu toate ciudățeniile și metehnele lor, cu toate bunele și mai puțin bunele pe care le aveau în dotare sau își făcuseră rost de ele de-a lungul anilor. Mă obișnuisem să las lucrurile în voia lor conștient fiind că orice forțare poate avea cele mai puțin previzibile deznodăminte. Conformându-mă, deci, acestei învățături, mi-am văzut de plimbările pe dealuri și de certurile cu Claudița care, pe măsură ce trecea timpul fără să mai aibă vreo veste de la „flenduros”, devenea tot mai irascibilă, așa că, într-una din zile i-am zis:

- Ești în stare să te cerți și cu Sfinxul... Fi-ți-ar flendurosul al...!

- N-ai dreptul!, m-a oprit. Taci! Bine? Că nici eu nu m-am băgat când te-ai amoretat de profesoara ta pipernicită.

Ay, mamă, ce m-a putut jigni! În primul rând că Profesoara era o fată faină și deșteaptă, era îndrăgită de colegi și elevi, cunoștea materie... Că era mai minioană și cam contabilă la minte? Dar asta i se poate întâmpla oricui, mai ales după 1989 când libertatea și democrația au deschis larg porțile tuturor nebuniilor, iar indecența,

prostul gust și incultura în general, guvernează cu măreție toate apucăturile spre sălbăticie ale lumii. Însă am bravat și am eliberat-o pe profesoara mea de aceste tare spunând:

- Apoi, tu evaluezi capacitatea intelectuală a cuiva după dimensiunea trupului?, am întrebat-o cu răutate pe Claudița. Bravo! Ai mare noroc, foarte mare, că îmi ești surioară...

- Mă ameninți? Nu mă mir... Că știu, iubitele: pentru Afrodita ta a-i fi în stare să faci moarte de om...

- De om, da, dar cu tine e mai complicat...

... Însă, cum Bunul Dumnezeu are grijă de toate, dar și Scaraoschi nu are somn, cu două zile înainte de a ne despărți de amabila noastră gazdă, când mă întorceam pe înserat de la o ședere pe malul gârlei ialomițene, Claudița mă aștepta la capătul uliței căreia localnicii îi ziceau „Strada Primarului” – singura din toată localitatea dată cu un strat gros de asfalt.

- Ce faci?, am întrebat-o. Umbli vandra prin sat, domnișoară în căutarea vreunui înlocuitor rural al flendurosului?

- Nu, istețule. Am venit să te previn că trebuie să ai un comportament decent, civilizată și să nu te sprijini de gardul oamenilor când îți spun că a venit în vizită la stăpânul nostru Bunica Parmenia...

- Ceee?!

- Bunica, domnule! Bunicuța noastră, Parmenia, dacă o mai ții minte...

- Și-aici?!?

Aproape țipam, drept care Claudița mi-a atras atenția:

- Nu ți-am spus să te porți?

Nu mă sprijineam de gard, deși parcă simțeam nevoia, însă tocmai atunci am auzit de după acea împrejmuire, căreia i se spunea gard prin partea locului, vocea unei femei:

- Ai văzut că iar a venit profesoara la ăla? Femeie bătrână și curvă – n-are rușine, zău...

- Da, și? Asta te roade pe tine acum? A venit-avenit! Și? Ce te interesează pe tine? a răspuns vocea unui bărbat... Aici nu a sărit

popa într-o seară gardul și a zis că vrea să te spovedească atunci când a dat ochii cu mine? Bietul popă-curvar! Mă credea pe mine la oraș și voooooi...

- La mine?!, s-a rățoit vocea femeii. Poate la mă-ta, că ea făcuse scoverzi...

Prin întunericul tot mai dens, parcă am auzit chicotitul lui Aghiută...

Oay, Doamne! Păi, ăștia-s vecinii noștri de scară, de la etajul superior. Ce caută ăștia aici? O clipă am avut senzația că în jurul meu și-al Claudiței se țesea pânza unui complot...

- Tu auzi ce aud și eu?, am întrebat-o în șoaptă pe Claudița.

- Da, dar în franceză...

O auziți? Poate ființa asta să nu fie rea cu mine?

În orice caz, un trăsnet lângă noi n-ar fi avut nici pe departe efectul dialogului celor doi. Partea bună era că, în sfârșit, am avut ocazia să stau lângă soră-mea Claudița, rămasă imediat în stare de muțenie. Rar se întâmplă ca surioara mea să nu comenteze ceva...

Deci.

Deci, totul fusese un scenariu gândit și pus în practică de Bunica Parmenia: sejurul nepoților, cazarea, această vizită a ei... Poate chiar hotărârea Tataiei de a ne ajuta în timpul facultății era sugerată tot de ea...

- Noa, ce zici, surioară?, am întrebat-o pe Claudița. Ce avem de făcut acum? Ne băgăm în scenariul acesta *sefe*, mergând la ai noștri în grup organizat și făcând-o pe neștiutorii, sau o luăm direct la gară?

- Mie parcă mi-e cam jenă să ne întâlnim cu toții, deși sunt curioasă ce-ar zice și cum și-ar justifica vizita Bunica...

- Bine, am înțeles. Hai...

Așadar, destinatarul scrisorii găsite de noi nu era o fantomă, ci gazda noastră...

Ay, Bunică-Bunică, mare figură ai mai fost!, am apostrofat-o eu în gând. Mai avea dreptate și Bunicul Iosâp să-și găsească alinare în alcool – știa el ce știa... Bine-bine, am înțeles: cât e omul

tânăr – mă refer la Bunica – mai evadează adesea din celula de bază a societății, familia, însă când trece la accesoriul perucă și la capitolul junghiuri reumatice... În concluzie: toate povestirile ei, așezată pe banca bărfitoarelor din fața blocului, nu erau chiar povești inventate pe loc, sau auzite, ci adevăruri trăite de ea. Și pentru că avea harul de a le spune atât de convingător, îmi devenea tot mai simpatică, pe măsură ce ne apropiam de casa fiu-so. La urma urmei, nici viața ei cu Călındrosu nu fusese ușoară – dimpotrivă. Îl suportase ani de zile cu toate relele lui, doar pentru a-și ține casa respectabilă și respectată. Că altfel... Bunicul Iosăpu era un om căruia îi plăcea grozav să nu facă altceva decât să joace cărți și să bea până când de toată pensia lui, oricum nu prea mare, se alegea praful... Pe când Bunica... Ea trebuise tot timpul să salveze aparențele. Dar nu plătea, oare, tribut pentru faptele ei din tinerețe și nu numai? Iată, ajunsese la o vârstă când apucăturile astea de adolescentă în călduri o proiectau în ridicol, într-o aură imposibil de explicat, cel puțin pentru noi. Acum, judecând cu detașare și, zic eu, cu suficientă luciditate situația, încerc să aflu printr-o deducție cât de naturală, cine a fost primul vinovat? Bunicul, că a început să bea pentru că o prinsese pe Bunica Parmenia cu vreun amant, sau nu doar cu unul?, sau Bunica o apucase pe căi nebiblice din cauza Bunicului că începuse să bea? Adevărul, ca de obicei, putea să se afle undeva între ei doi. În orice caz, mare mister! Însă, pe de altă parte: pe vecinii noștri de bloc, aciuți aici – probabil aflați în concediu – am început să-i antipatizez, antipatia evoluând încet-încet spre un gând de răzbunare. Ei erau niște străini și nu aveau dreptul și nici căderea să o bârfească pe Bunica. Ei erau cu ale lor, noi cu ale noastre. Faptul că eram locatarii aceleași scări, nu le dădea nici un drept la cleveală pe socoteala familiei noastre. Exact: sentimentul de membru al familiei mi-a creat o stare de revoltă împotriva lor. Uitaseră de fiica lor care...? I-am cerut și părerea Claudiței după ce i-am expus raționamentul meu... Răspunsul ei a fost năucitor:

- Îți imaginezi câte-o prostie și gravitezi în jurul ei ca un impotent intelectual în jurul unei idei fixe. Parcă a-i fi scriitorul acela care o făcea pe victima atunci când a venit la noi la școală, ca mare frustrat... Haide odată, că nu putem sta aici toată noaptea!

Să fiu sincer, eu aș fi preferat...

Sau și mai și: dacă nu mi-ar fi fost sorăăăăăăăă... Ehe!

- Auzi, am întrebat-o pe Claudița, tu crezi că vizita Bunicii aici are vreun rost altul decât să vadă ce e cu noi?

- Crezi că ne iubește chiar atât mult încât să fie îngrijorată?, mi-a răspuns Claudița.

- Da, cred, am zis apăsător. Bună-rea cum e, ea ne-a crescut și a avut grijă de noi, ne-a suportat toate cele... Și-acum, uite, s-a gândit să avem parte și de o vacanță specială. Nu a fost fain?

- Ba, da-ba da! Chiar m-am simțit foarte bine aici... Dar în legătură cu viața lor de cuplu, eu cred că a fost marcată de acea faptă a Bunicii, aproape de scrisorică. De-aici, zic eu, că e și comportamentul lor, care nouă ni se părea ciudat...

- Vai mie, da' ce soră *dișteaptă* am! Bravo!

- Să mă respecti ca atare, domnule!

- O, da, alteță!...

...Ajunși acasă, ne-am strofocat cu toții să ne comportăm ca și cum totul ar fi fost normal: vizita Bunicii, noi nepoții, gazda – noua și grijulia noastră gazdă... Jucam teatru aproape ca niște profesioniști în frunte cu Bunica, scenarista și regizoarea întregului spectacol, dar de ce tocmai aici?...

- Ce faceți, măi copii? Vă place aici? Cum vă împăcați cu gazda, cu domnu' Avrămuț?

- A, bine, foarte bine: m-ajută la treburile gospodăriei, la secerat, la fân... Aveți doi nepoți de toată isprava – îmi place de ei: frumoși, cumiți și harnici...

M-am uitat rapid spre Bunica, la fața ei total inexpresivă și am ghiontit-o ușurel pe Claudița; mi-a răspuns la fel, semn că înțelegea și ea că parcă-parcă era ceva care nu se lipea de logică, de logica noastră de adolescenți... Că, dacă nu auzeam discuția celor doi

vecini aciuiți aici pe timpul concediului, lucrurile ar fi fost în matca lor, iar noi, probabil, fericiți, că eram în atenția Bunicii și a bunei noastre gazde. Pe când așa... Doamne, cum se complicaseră toate dintr-odată! Da, și? La ce să ne doară capul pentru bârfa unora? Mai aveam patruzeci și opt de ore și ne întorceam la ale noastre, la învățat pentru admitere... În rest... Tataia rămânea aici, iar noi... Poate la vara viitoare, poate nu, poate niciodată...

Până una-alta, despărțirea a fost realmente tristă și pentru prima dată am văzut-o pe Claudița plângând fără să mai braveze. Mă prinsese de braț, iar cu mâna cealaltă îl ținea strâns pe Tataia.

- La vara viitoare venim iar, a promis ea. Ba nu: în vacanța de Crăciun...

- Și în cea de primăvară, de Paști, am completat eu.

- Da, a aprobat ea repede. Și, și!

Ne-a însoți și Tataia aproape până la gară, apoi ne-a părăsit scuzându-se că are nu-știu ce treabă urgentă. Știu că ne-a mințit: nu vroia să ne despărțim la gară, la plecarea trenului, ca să nu-i vedem ochii înlăcrimați. Ce tâmpenie să te legi sufletește unii de alții în două săptămâni!

Surpriza-surprizelor a venit la câteva zile după aceea: ne întorceam împreună cu Claudița de la un fost coleg de clasă, care își sărbătorise onomastica și, pe scară, ne întâlnim cu vecina care o făcuse curvă pe Bunica Parmenia, întoarsă și ea de la țară.

- De ce nu veniți într-o zi pe la noi, pe la fiică-mea?, ne-a întrebat. Ar mai sta și ea de vorbă... Se simte foarte singură.

Ne mai invitaseră, dar, fără să știm exact de ce, nu i-am vizitat niciodată. Erau niște vecini care nu ne interesau, poate și pentru că aveau un nume mai aparte și-apoi ne convenea și principiul Bunicii:

- Măi, copii, ne spunea adesea, cu vecinii să te ai bine, adică: bună ziua-bună ziua, ce mai faci, bine. Și-atât! Fără vizite, fără prietenii prea mari... Ajunseserăm și noi la concluzia asta, mai ales după ce „audiaserăm” în nu-știu-câte rânduri bârfele de pe banca din fața blocului. Era, într-adevăr, bine ca lumea și vecinii în special, să știe cât mai puține despre tine. Mă rog...Așadar, după

încă vreo trei sau patru insistențe, aseară, în sfârșit, am fost în vizită la ei, la familia Gulye adică! În sfârșit, pentru că, de vreo jumătate de an nu mai fuseserăm pe la ei și, repet, ne-au tot invitat gândindu-se, probabil, că noi suntem supărați fiindcă ne inundă apartamentul cam o dată la două săptămâni. Fleacuri! Sigur, a fost greu până ne-am obișnuit cu veselia stropilor de apă căzând din tavan sau simpaticele pârâiașe șiroind pe pereți, de regulă împrejurul miezului nopții, respectiv după ce se întorcea fiica lor din oraș. Însă, de ce să fim răutăcioși?, chestiunea ține de trecut: acum nu se mai întoarce – a născut doi gemeni din flori dotați cu niște coarde vocale pentru care majoritatea locatarilor de pe scară le-au prezis un viitor strălucit ca soliști de operă, dar nici într-un caz ca locatari. Drept care, viitoarea mămică eroină, stă acasă, alăptează în prezența unui prezentabil om de afaceri arabo-african, când mai vine pe la ei. Probleme complicate am avut mai ales cu soră-mea, până am convins-o că, logic, nu aveau cum să-i inunde pe locatarii de la etajul superior, ținând seama că apa se întâmplă rar să curgă de jos în sus, chiar în condițiile economiei de piață românești când orice este posibil...

- Adică, tu nu mai știi de măr, de Newton, de gravitație?, o întrebam oarecum disprețuitor, dar și speriat în același timp.

- Nu, răspundea ea sec. Eu știu numai de graviditate.

Și își îndrepta privirea semnificativ spre tavanul nostru cu urme importante rămase de-a lungul atâtor potopuri, care îl împodobiseră cu mici basoreliefuri postmoderniste, drept că foarte interesante. Unii musafiri, sau rude, când veneau în vizită priveau pereții extaziați și ne cereau adresa artistului.

- ... Chiar la bloc fiind, îmi continuam eu pledoaria încercând să-i fac o demonstrație științifică soră-mii, unde se întâmplă atâtea lucruri bizare, tu crezi că apa ar putea curge de jos în sus? Să mai întrebăm pe la Asociație, pe la centrala termică, pe la Pro Tv, dar eu nu prea cred...

- Domnule!, țipa Claudița la mine, nu pricepi că m-apucă frisonadele când o aud cum își spală virușii care ajung apoi pe pereții noștri?

XV

În principiu, eram de acord cu ea și chiar îmi imaginam dezgustătoarele creaturi fojgăind pe pereți și prin tot apartamentul cu scopul de a ne contamina și, în final, de a ne transforma în cadavre. Groaznică imagine! Însă trecură anii, vorba Poetului, iar noi continuam să fim sănătoși și inundați cu aceeași frecvență, doar ceva mai viguros din punct de vedere cantitativ după ce apăruseră bebelușii. Asta era tot, așa că nu aveam nici un motiv special să fim supărați pe familia Gulye odată ce ne obișnuiserăm cu respectivul fenomen pluvial nocturn, ba chiar eram bucușorii că aproape în fiecare dimineață apăreau miniaturi basoreliefice noi...

În schimb, biata Bunica Parmenia, nu se înveselea deloc...

Doar munca de lămurire cu soră-mea, Claudița, a durat vreo jumătate de an, după care a cedat din punct de vedere nervos și am dat-o pe mâna profesorului nostru de psihologie despre care se spunea că era meseriaș excelent. Lucru foarte adevărat, pentru că atât de bine se obișnuise soră-mea cu el, încât, după cam trei luni de ședințe psihoterapeutice, era gata-gata să uite de Flendurosul ei de la arte plastice. La drept vorbind, se potrivea cu neuropsihologul cu mult mai bine decât cu „studentul”: șateni amândoi, frumoși amândoi, vorbăreți înrăiți și cu vestimentație – blugi și geți la fel de ferfenițite, așa că, în urma acestei uimitoare descoperiri, hotărâsem să-i fac fericiți dându-mi acordul pentru prietenie în cauză, dar și pentru ca această planetă sodomo-gomorică să aibă un atu în cazul unei dezlănțuirii apocaliptice... Din nefericire, nu au avut parte unul de altul, fiindcă într-una din zile, Claudița a venit

acasă, și-a aruncat lucrurile vestimentare prin toată casa, după care a grăit cu durere în glas și mare năduf:

- Porcu' dracului! Țsta se culcă fără jenă cu toate pacientele și prostituatele...

Sunt unele situații când trebuie să recunosc, cu tristețe, că soră-mea dă dovadă de multă idioțenie din punct de vedere gramatical și, evident, moral, ceea ce nu înseamnă că i s-ar fi degradat cât de cât prestigiul în fața mea...

- Chiar că porc, i-am întărit eu suferința întrerupându-mi lectura din cea mai proaspătă Sandra Brown. Putea fi și el mai discret și mai fidel, măcar cu tine, am plusat cu senină malițiozitate.

Și ne-am văzut mai departe de existența noastră semilacustră.

... După cum rezultă din cercetările efectuate de profesionistele scării într-ale bârfitoriei, împreună cu doi foști informatori deveniți importanți oameni de afaceri, familia Gulye formează un grup de ființe interesante, cu apucături interesante și cu înfățișări și mai interesante. Comisia bârfitoarelor a căzut de acord, într-o ședință secretă pe banca din fața blocului (auzită doar de mine și Claudița...), că gulyenii au figuri de marțieni desenați de un participant la bătălia lacrimogenă de la Stoenești, unde trupele de ordine publică s-au umplut de glorie străbună. Doamna Gulye, șefă a cantinei săracilor din cartierul de vest al orașului, este o femeie încă verde și seamănă atât de bine cu o gulie, încât încep să mă îndoiesc cu nerușinare că Dumnezeu a fost tot timpul în relații antagonice cu Anticrist. Dimpotrivă, cred că în multe situații au colaborat foarte bine, într-o desăvârșită armonie. Rezultatele se pot pricepe cu ochiul liber, precum e cazul umanoizilor deștepți despre care se spune că "unde-i multă minte e și multă prostie, sau situația unor sexe frumoase despre care Tudor Vianu a spus: "O femeie, oricât ar fi de frumoasă, dacă-i proastă nu poți face dragoste cu ea.", a precizat Neagrancerugurii într-o intervenție pe care ea o credea înțeleaptă. Judecata diavolului în gura esteticianului!... In ceea ce îl privește pe soțul doamnei, acesta este un tip elegant, cu burtă imensă, dubios de manierat și este șeful Serviciului de

ecarisaj al Consiliului municipal – o funcție grea și de mare răspundere civică, dacă stăm să ne abatem puțin gândurile spre viteza de înmulțire a patrupezilor lătrători. Evident, și lăsând gluma la o parte, nici cu **bipezii** lătrători nu i-ar fi fost mai ușor, însă aceasta este o altă problemă, care nu cred că interesează acum... În concluzie, toată stima pentru acest domn rotofei și roz, relativ chelos și cu mers așezat, care nu-i trădează agilitatea din vremea când vâna cu mare pricepere javrele de prin urbea noastră. Deducem de-aici că domnul Gulye are origine sănătoasă și nimeni nu ar descoperi în *curriculum*-ul său vreun fragment de *vitae* care să-l compromită. El a urcat cu destulă greutate treptele ierarhiei din domeniul hingheritului, făcând față unei concurențe acerbe, inclusiv de fostul primar fiind vorba, edil care și-a demonstrat profesionalismul într-ale hingheritului prinzând într-o singură noapte nouă câini, după care faptă zicând:

- Credeți că mie îmi strică niște bani în plus la venituri? Și-apoi, pentru partidul pe care-l reprezintă, exemplul personal contează enorm...

Și trebuie să spun imediat că partidul din care făcea parte acel domn primar era plin de exemplare și de exemple oarecum similare și, în orice caz, toate demne de atenția vecinului nostru profesionist...

Numai că, în noaptea următoare, Gulye a capturat 13 câini, patru pisici jigărite și un motan cu ochi albaștri impresionând profund pe toată lumea. Din păcate s-a descoperit că felina era un motan birmanez și aparținea soacrei unui consilier care se ocupa cu probleme de cultură. Drept care, nu a lipsit mult ca această captură să-l coste pe Gulye funcția și chiar libertatea, consilierul – despre care se spunea că era cam bizar în gândire și fapte – susținând că aceasta era încă o dovadă a modului mârșav în care înțelegea opoziția să submineze activitatea partidului său.

Așa stând lucrurile, dar și sub presiunea unei treimi, e drept cam firave din numărul consilierilor, primarul a pus la cale o

ședință de urgență. Cu această ocazie, bineînțeles că primul care a luat cuvântul a fost reclamantul:

- Iată, domnilor, răcnise el relativ învinețit la față, cum se dedă opoziția la fapte reprobabile, antisociale și de distrugere a ceea ce are mai de preț orașul și țara...

- Motanii birmanezi? se minunase alt consilier trezit dintr-o scurtă ațipire.

- ... Nu, domnule, s-a simțit foarte jignit „culturalul”, vorbesc despre bătrânii noștri sacri...

- Sacri sau socri? se auzise iar vocea nou-trezitului.

- Dacă voi mai fi întrerupt o singură dată, domnilor, nu-mi rămâne decât să vă stric cvorumul – sper că reușesc să mă fac înțeleș.

- Și noi...

- Deci, unde am rămas?

- Puteți continua de la birmanez, s-a auzit o voce obosită.

- Mersi mult! Da, domnilor, afirmațiile mele se bazează pe faptul că acest banal motan, ca să zic așa, este singura mângâiere pentru o femeie aflată în ultimii ani ai vieții sale...

- Așa ați vrea dumneavoastră, se auzise vocea unui participant.

Opoziția râse zgomotos aplaudând furtunos remarca.

- Iară mă întrerupeți?! se minunase vorbitorul. Vroiam să spun că, pentru o femeie în vârstă, asuprită, maltrată și întemnițată de comuniști, un motan înseamnă cu mult mai mult decât vă puteți imagina domniile voastre, domnilor și stimați colegi...

Însă un consilier din coaliția aflată la putere, nesimțitor la sentimentalisme faunistice, pusese lucrurile la punct cu hotărâre și seriozitate:

- Aici nu discutăm probleme pisicești, domnilor, ci despre viața celor care ne sunt apropiați, oamenii în vârstă, atașați de-o felină sau de altă fauna. Propun, deci, ca acest domn cu nume legumicol – dacă mi se permite divagația – să fie imediat arestat și

trimis direct la Curtea Supremă de Justiție, sau, dacă a avut grad de ofițer sau chiar de subofițer în armată, să fie deferit direct Curții marțiale...

- Oay, mamă!, s-a auzit o exclamație din fundul sălii.
- Domnu' consilier, a mormăit o voce gravă, să nu alunecăm în divagații absurde de tot...

Însă vorbitorul nu păruse a-l fi auzit, continuând:

- ... sau cel puțin la domnul ministru de justiție care, o spun cu întreg dezinteresul și toată modestia, mi-e coleg de partid și este un om integru.

După intervenția ceva mai fermă a opoziției, s-a luat hotărârea ca hingherul Mitrică Gulye să fie chemat în fața Comisiei Pentru Protecția Patrimoniului Demografic, Secțiunea Ecologia și Fauna Orașului, pe scurt C.P.P.D.S.E.F.O. unde, după ce a fost beștelit principial timp de o oră și făcut să se simtă asemenea unui câine plouat cu părul bătucit de ciulini, a fost recomandat pentru angajare în funcția de hingher principal pe durată nedeterminată și cu atribuțiuni de șef de echipă. Neavând studii superioare, urcase greu spre șefia serviciului de ecarisaj, și numai după ce i s-a sugerat discret dar amenințător că, nefăcând parte din vreun partid politic aflat la putere, șansele de a rămâne mult în respectiva funcție erau foarte mici. Drept care s-a înscris în cel mai obscur partid din coaliție punând capăt astfel întregii tevaturi. Odată puse la punct chestiunile social-administrativ-politico-financiare, soții Gulye aduseră pe lume o fetiță sănătoasă, rumen-vineție ale cărei țipete îl îngroziseră pe tânărul medic ginecolog aflat la prima testare practică a profesiei sale. El a abandonat respectivul proces ginecologico-demografic și, în spatele maternității a vomitat în liniște, cu sughituri, timp de trei sferturi de oră...

Toate acestea se întâmplaseră cu mult timp în urmă, acum familia Gulye formând un cvintet redutabil atât din punct de vedere fizico-decibelic cât și comportamental.

Toate cele de mai sus le-am aflat trăgând cu urechea și cu imoralitate, la povestea unei bârfitoare al cărei soț era consilier la Primărie...

... I-am găsit pe toată familia Gulye acasă, ne-am îmbrățișat, am fost poftiți în sufragerie și, până s-a legat discuția, ne-am uitat pe pereții proaspăt zugrăviți de trupurile țăntarilor căzuți la datorie sub loviturile bestiale ale „plicii”-ului, și la unghiile domnului Gulye, adevărate iatagane în miniatură, cu manșete negre și cu vârfuri de sulică. Claudița, care e plină de o bolnăvicioasă imprevizibilitate și de reacții spontane, i-a și zis:

- Vai, domnu' Trică – așa îl alintăm noi în calitate de vecini –, aveți niște unghii *okei* de interesante...Cum reușiți să vi le întrețineți atât de faine?...

Domnul Trică păru sincer emoționat:

- Săru-măna, domnișoară!, sunteți prima persoană care mă complimentează pentru astea, și-a rășchirat el ghearele. Pentru mine nu e nici o problemă, fiindcă le întrețin cu urină de câine... Metoda am descoperit-o mai demult, pe când mă ocupam efectiv de hingherit...

Noroc că eram atent, că altfel aș fi vomitat pe persanul în care îmi îngropasem cu inconștiență picioarele încălțate cu pantofii cam plini de praful, trebuie să recunosc...

- Vreți să vă dau rețeta, stimată domnișoară și vecină? a întrebat-o pe soră-mea. Aveți nevoie de-un simplu un maidanez de care vă pot face rost chiar în noaptea asta...

- Te omoară Bunica!, i-am șoptit Claudiței învinețindu-i coapsa cu o pișcătură. Ai înnebunit? Javră îți trebuie acum când leii se duc naibii?

Însă domnul Gulye forma deja un număr la telefonul mobil și l-am auzit ca într-un vis de groază:

- Hălău, mă! Domnul Fulgerică? Aici îi domnu' Gulye, mă – ciao și serbus, mă!... Cum, cine? Gulye, mă! Nu recunoști vocea șefului tău? Măine te dau afară! ...Bine, mă, serbus-serbus!... Auzi: fă-mi rost în noaptea asta de un sentbermanez, pardon, scuză-mă,

vorbesc de pe mobil și cred că m-am tâmpit – hă! Hă! Hă!, îți place gluma? De un sentmaidanez am nevoie. Mersi mult. Ceau!

Cred că făcusem cârcel la creier, fiindcă nu mai eram în stare să leg nici măcar două gânduri.

În schimb, Claudița mi-a aruncat o privire crâncenă din care am înțeles că urma să-mi petrec restul nopții pe balcon sau în gară. Până una-alta, dinspre bucătărie adia mirosul viguros de leșie, semn că doamna Gulye ne pregătise delicioasa prăjitură impregnată abundant cu bicarbonat și praf de copt, din cauza căreia pe mine urma să mă doară capul trei zile, iar Claudița să vomite până când o fetiță din vecini, o întreba:

- Clau, așa-i că, dacă mori mă duci și pe mine în Rai? Și îi întindea un capăt de lumânare pentru ca soră-mea să moară creștinește.

Sfântă naivitate!

De unde să știe sărmana fetiță că șansele soră-mii de-a ajunge în Rai erau egale cu zero?

Astea le știam dintr-o unică experiență trecută când doamna Gulye ne-a fericit cu câteva bucățele din prăjitura făcută de ea și nu a plecat de la noi până ce nu a văzut că farfuria pe care le adusese se golise...

Deci, înaintam vijelios spre ucigașa prăjitură discutând cu domnul Gulye despre ultimele mineriade și noile strategii de luptă ale Guvernului împotriva supraviețuirii general-umane și animale. Interlocutorul meu se aprinsese la obraji, făcuse spume la gură făcându-mă să cred că se afla în posesia unui virus de turbă cu care ne va dota și pe noi, și spunea aproape strigând și împroșcându-mă cu salivă:

- Tinere vecin, guvernul ăsta e în stare să ne genucidă pe toți, da' nu poate să distrugă niște oribili gândaci de bucătărie. Cum e posibilă, domnule, atâta impotență insectoicidă? Înțeleg și-i aprob impotența administrativă, economică, politică, și încă vreo mie de impotențe, dar să nu fie apt să scape țara de gândăcimea asta

infernală, asta n-aș fi crezut-o chiar dacă mi-ar fi ceterat-o un milion de opoziții. Scuzați: cu cine țineti, domnu' vecin?

Țineam cu indiferența, așa că i-am răspuns:

- Cu Monika.

- Care Monika?! A, Monika Clintonica... Bună glumă! – ha! Ha! Ha! Da' n-am terminat: vă mai amintiți? Se laudau cu nu-știu-câte mii de specialisti – mii, mă pricepeți? – și între miile astea să nu aibă măcar un insectoman? Vă spun: chestia asta mă revoltă intolerabil. In-to-le-ra-bil, să fie clar!

Iar această tiradă avea loc tocmai când dinspre șifonier înainta maiestuos spre picioarele neveste-mi un gândac de dimensiunea unei lăcuste gestante, adică un gândac din aceia în fața căruia, dacă nu leșini, simți nevoia imperioasă să te ridici și să pleci discret după ce i-ai fi șoptit cu respectuoasă groază un „să ne trăiți, sărumană!”... Cel puțin bine că nu-l văzuse Claudița! Doamne ferește ce urlete și ce istericale ar fi izbucnit!...Nu-l văzuse încă, pentru că soră-mea are ochi de vultur pleșuv, așa că dezastrul era aproape inevitabil, cel puțin pentru moment. Ne-a salvat însă domnișoara Gulye, Fulvyana, care tocmai venea din bucătărie cu platoul încărcat de prăjitură, iar Dumnezeu, dintr-o sclipire de înțelegere pentru oamenii aflați în momente grele, i-a purtat pașii să calce cu totală nepăsare pe micul monstru-lăcustă. Am înălțat rugăciune de mulțumire spre cer și am privit la Claudița cum înfuleca prima bucățică de prăjitură a cărei bază de pregătire era siropul de leșie. Când a terminat și a cules firimiturile cu o conștiinciozitate de care n-aș fi crezut-o în stare, a zis tare și iresponsabil:

- Prăjitura e super – felicitări!

Am gândit cu spaimă că era întâiul semn clar că începuse să-și piardă mințile...

Aceasta tocmai când își făcuse apariția și doamna Gulye să ne țină companie aducând cu sine un miros de transpirație care, combinat cu mirosul de la picioarele domnului Gulye, spălate ceva mai rar din cauza acvafobiei domniei-sale, a anulat în mare parte mireasma de prăjitură și ne-a făcut să ne gândim la adierile

nocturne dinspre abatorul de la marginea oraşului. Şi am văzut că era bine – ca să citez cu disperare ceva din Geneză. Şi, pentru a şaptea sau a treisprezecea oară, ca urmare a exclamaţiei Claudiţei, doamna Gulye i-a recomandat reţeta prăjiturii... Cu deosebirea că, de data aceasta, i-a dat pix şi hârtie s-o şi noteze ca să n-o mai uite. Eram mulţumit de bătaia pe care i-o aplica Dumnezeu soră-mii, așa că, în timp ce ea nota cu temeinicie instrucţiunile, domnul Gulye îşi primenea unghiile cu urina de câine, eu am scos cu multă precauţie din buzunar un recipient închis ermetic şi compartimentat corespunzător, pe care l-am deşertat cu un gest de nepăsare în spatele canapelei pe care şedeam, după care i-am zis Claudiţei cu voce pierită:

- Dragă surioară, mă simt cumplit de rău, am senzaţie de palpitaţii amestecate cu ameţelă; mi-e rău de la stomac... Vă rog să mă iertaţi – eu trebuie să plec. Dacă tu vrei, Claudiţa, mai poţi rămâne...

- Doamne fereşte!, a sărit şi ea în picioare. Cum o să te las să pleci singur, frăţioare?

Surioară... Frăţior... Ce dovadă a iubirii dintre doi gemeni ar fi mai concludentă?

Ne-am mai cerut de câteva ori scuze, şi am coborât scările în cuibuleţul nostru de nebunii, certuri şi ameninţări de tot felul la fiecare două-trei zile în camera mică, încăperea noastră de învăţat şi tortură. Nici n-am închis bine uşa şi Claudiţa mi-a şi sărit de gât întrebându-mă cu vocea sugrumată de emoţie:

- Ai reuşit, frăţioare?
- Da, surioară, am reuşit...
- Bravo, frăţioare – te iubesc!
- Şi eu.

Ne-am îmbrăţişat cu duioşie şi complicitate, încât Bunica Parmenia, căreia nu-i scapă nimic, s-a mirat:

- Doamne, da' ce v-a apucat, măi copii?

- Am mâncat din nou prăjitură cu sirop de leșie, a lămurit-o Claudița. Și-o să ne fie rău, rău de tot, Bunico, poate chiar o să murim...

* * *

... În recipient erau șvabi, furnici, câteva căpușe și trei păduchi lași aduși de nevastă-mea de la psihoterapeut.

- Numai de-ar supraviețui inundațiilor, m-am îngrijorat eu.
- Doamne-ajută!, și-a făcut și Claudița cruce.

Și am văzut că acest lucru era bun... (Geneza – Facerea, I, 10,12).

XVI

... Cândva, nu știu când, și nu știu peste câtă vreme, vor afla, poate, de răzbunarea noastră, dar pe-atunci noi vom fi departe și, de ce nu?, cu dor de orașel, de Tataie și de fiul său, adică vărul nostru din acea localitate ialomițeană. Ne va fi dor de Bunica Parmenia pe care începusem să o înțelegem și să o iubim sincer – pentru că om era și ea, dar și femeie, nu? Cum, desigur, nu vom uita niciodată cât ne-a delectat de-a lungul anilor minunatele bârfitoare de pe banca din fața scării blocului.

XVII

Și, ca să lămurim toate problemele:

- Bunicul Iosâp nu s-a mai întors din „State” nici până acum când scriu aceste ultime rânduri ale povestirii. De fapt, nici nu mai știm nimic de el. Unii spun că ar fi devenit un mare gangster pe la Las Vegas, alții că ar avea nu-știu-ce rost în situația din Irak. Repet: noi nu știm...;

- Colonelului i-a găsit CNSAS-ul un dosar de informator și a fost chemat de Mircea Dinescu și Stelian Tănase la o emisiune de pe Realitatea Tv, dar vorbind toți deodată, cel puțin noi – Claudița și cu mine – n-am înțeles nimic;

- Pictorul care se îndrăgostise de Bunica Parmenia a plecat singur la Veneția, a vândut acolo câteva tablouri, iar banii i-au fost furați de către un cetățean român de ceva etnie, că nu s-a înțeles din comunicatul de presă;

- Președintele Filialei Artiștilor Plastici din orașelul nostru a fost invitat să deschidă o „personală” la Helsinki de unde încă nu s-a întors;

- Neagrancerugurii, una dintre bârfitoarele importante ale scării noastre, și-a mai petrecut câteva veri la țară, acolo unde preotul comunei sărea gardul pe înserat să o spovedească după câte o claie de fân...

- Claudița, ambițioasă cum o știam, nu s-a lăsat de ideile ei fixe: a terminat medicina la Cluj, s-a căsătorit cu Flendurosu și au doi copii – gemeni...;

Și finalul, finalurilor: în localitatea ialomițeană am participat la nunta vărului nostru care...

Care, ce? Păi, dacă Bunica Parmenia a vândut apartamentul și s-a mutat la Tataie, feciorul lui ni-e văr sau frate?

Dar și concluzia Claudiței:

- Nu ți-am spus eu că dragostea n-are vârstă?
- Nu tu ai gândit asta, surioară, nu te cred în stare, dar e adevărat.

Părem a fi gata să ne certăm? Dar nu, nu mai suntem copii. Afecțiunea dintre noi a avut și va avea întotdeauna cel mai important rol și rost.

Eu? Eu stau acum și mă întreb: am reușit sau nu să scriu o poveste frumoasă, romantică, lacrimogen-siropoasă, precum o telenovelă sud-americană în care majoritatea membrilor familiei noastre plâneau în frunte cu Bunica Parmenia?

Soția mea, fosta mea profesoară de franceză, privind peste umărul meu, zice că da. Și o cred, fiindcă o iubesc prea mult...

În rest, orice asemănare cu persoane, situații și întâmplări reale, este absolut întâmplătoare

Deva, 2007

DUMITRU HURUBĂ

- membru al Uniunii Scriitorilor din România -

BIO-BIBLIOGRAFIE

Data nașterii: 26 octombrie 1944 (data reală); 22 noiembrie (data oficială);

Localitatea: Comuna Subcetate-Mureș, sat Călnaci, județul Harghita.

Domiciliul: Deva.

Debut în presă: mai, 1967, în ziarul *Steaua Roșie* din Tg.-Mureș.

Debut în presa literară: iunie, 1977, în revista *Vatra* din Tg.-Mureș.

Colaborări de-a lungul anilor la revistele:

Vatra (Tg.-Mureș), *România literară* și *Luceafărul* (București), *Orient latin* și *Orizont* (Timișoara), *Transilvania* (Sibiu), *Ateneu* (Bacău), *Tribuna* (Cluj), *Al cincilea anotimp* (Oradea), *Ardealul literar*, *Semne-Emia* și *Arhipelag* (Deva), *Provincia corvina* (Hunedoara), *Oglinda literară* (Focșani), *Banat* (Lugoj), *Observatorul* (Toronto – Canada), *Asymetria* (Franța; red.-șef. Dan Culcer) etc.

Colaborări la reviste de umor:

Moftul român, *Urzica* și *Șopârla* (București); redactor la revista *Răsu' lumii* (1990-1991, Deva).

Alte colaborări:

România literară (Cronica Tv – rubrică săptămânală); timp de câțiva ani rubrică permanentă de critică literară la ziarul *Cuvântul liber* (Deva); ziarul *Adevărul Harghitei* (Miercurea Ciuc); *Mesagerul Transilvan* (Cluj).

Colaborări TVR Cluj, DEVASAT Deva, Radio Deva, Radio Cluj, Radio Timișoara, Radio București.

Fondator și redactor șef Revista *Opinii Culturale* (Deva, 1995-1999).

Premii: *Locul I pe țară* (Proză scurtă) la Festivalul Național „Cântarea României”, ediția 1984.

Premiul revistei Ateneu (Bacău), (proză), în cadrul Zilelor „Liviu Rebreanu” – Bistrița, 1984; președintele juriului: Mihai Sin.

Mențiune, la „Gala umorului”, Bușteni, județul Prahova (1987), gală organizată de Uniunea Scriitorilor din România.

Locul I la Concursul de creație literară satirico-umoristică „Mărul de aur”, Bistrița, 1988; președintele juriului: Valentin Silvestru.

Premiul „Cea mai bună carte de umor a anului” pentru volumul de proză scurtă satirico-umoristică „Rezervația de zăpăciți”, în cadrul „Festivalului de umor „Ion Cărnăvoiu”, Tg.-Jiu, 1995; președintele juriului: Artistul poporului, Radu Beligan.

Volum publicate: *DEBUT'86*, volum colectiv de debut la Editura Cartea Românească (București, 1986);

Rezervația de zăpăciți (proză satirico-umoristică, Editura Corvin, Deva, 1995);

Carte de colorat mintea (versuri social-satirico-umoristice, Editura Emia, Colecția “Scorpion”, Deva, 1998);

Bună seara, Doamnă Mann... (povestiri, Editura Eubeea, Timișoara, 1998);

Un scorpion pe contrasens (schite și povestiri satirico-umoristice, Editura Corvin, Deva, 1999);

De vorbă cu... (interviuri, Editura Eubeea, Timișoara, 1999);

Insomnii binefăcătoare (critică literară, Editura Corvin, Deva, 2000);

Scuzați că ne-am cunoscut (schite și povestiri satirico-umoristice, Editura SigNata, Timișoara, 2001);

Balamucul, dragostea mea... (roman umoristic, Editura Călăuza, Deva, 2002);

Cronici Tv „din vremea zăpăciților de tranziție”, Editura Călăuza, 2004;

Crime și strălucire (microbiografii ale unor personalități istorice: Ahasverus, Apostolul Pavel, Maria Stuart...), Ed. Călăuza, Deva, 2004;

Natură vie cu scorpion sentimental (microroman), Editura „Emia”, Deva, 2005;

Acolo șezum și... plânsem, pamflete, Editura „Corvin”, Deva, 2006.

Carte de colorat mintea (versuri social-satirico-umoristice), antologie, Ed. Corvin, Deva, 2007.

*Volume
colective:*

Cine ai fost dumneata, domnule Valentin Silvestru? (Editura Timpul, Reșița, 1997);

Antologia copilăriei (Editura Emia, Deva, 1998);

Antologia „Umorul Reformei, Reforma Umorului” (Editura Hiparion, Cluj-Napoca, 2001);

Destăinuirile fazanului Rudolf, Antologie de proză umoristică românească alcătuită de Cornel Udrea, Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2005;

Antologii publicate pe plan județean (proză, teatru și versuri).

Volume în lucru: *Aspirine cu arsenic* (pamflete),
                                  Miel în sos de viperă (Tablete).

Referințe critice: *România literară* (București), *Vatra* (Tg.-Mureș),
                                  Orient latin (Timișoara), *Tribuna* (Cluj-Napoca),
                                  Ardealul literar (Deva) *Arhipelag* (Deva),
                                  Provincia Corvina (Hunedoara), *Transilvania*
                                  (Sibiu).

Consilier editorial: Nina Ceranu
Lector: Ilie Chelariu
Apărut sub egida
Fundației Culturale „Orient Latin”,
Timișoara.

... Într-o mică dar furtunoasă adunare de doliu a familiei noastre, convocată de Bunica Parmenia în regim de urgență, am hotărât, cu tot votul împotriva al Claudiței, ca surorii Bunicii să-i punem în sicriu o casetă video cu telenovela în timpul căreia făcuse infarctul și un videoplayer, iar în cavoul de marmură furată de la Rușchița, o masă și un scaun...

— ... Las' să mai vadă, din când în când, și ea, sărmana, a zis Bunica printre hohote de plâns, că tare i-au mai plăcut telenovelele...

Păi, nu ? Că altfel am fi fost sălbatic de inumanî...